

ΔΕΥΤΕΡΗ ΗΜΕΡΑ

Παρασκευή 08 Νοεμβρίου 2024

Κ.Ε.Δ.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 5269_2024

ΗΜΕΡ.: 12/12/2024

- ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – Κοινωνική Πολιτική, Κοινωνική Συνοχή & Οικογένεια, Υγεία, Ισότητα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ (Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ): Λίγο πρωί ακόμα αλλά τα καταφέρνουμε. Είμαστε λίγο πρωινόι τύποι γενικά οι αυτοδιοικητικοί, τα ξέρετε χρόνια, δεν τα είδατε τώρα. Όσο και αν λέγαμε εχθές αυτά που λέγαμε το πρωί δυστυχώς είναι μία δύσκολη ώρα.

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ ευχαριστούμε πάρα πολύ για την παρουσία σας, κυρία Γενική Γραμματέας, αγαπητοί συνάδελφοι.

Ξεκινάμε σήμερα, δεύτερη μέρα των εργασιών του συνεδρίου μας, την οργάνωση των θεσμικών συζητήσεων πάνω σε ζητήματα πρώτης γραμμής για την Αυτοδιοίκηση. Και οι επτά θεματικές ενότητες είναι στην πρώτη γραμμή της Αυτοδιοίκησης στην ατζέντα για το Συνέδριο αυτό. Τα ζητήματα της κοινωνικής πολιτικής, η κοινωνική συνοχή, οι πολιτικές για την αντιμετώπιση του δημογραφικού, για την ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας, η αντιμετώπιση κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων όπως είναι η φτώχεια, η στέγαση, τα θέματα της υγείας, της εκπαίδευσης, η στήριξη των συνανθρώπων που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού βρίσκονται όλα αυτά τα χρόνια ψηλά στην ατζέντα της Αυτοδιοίκησης.

Οι Δήμοι μας το προηγούμενο διάστημα ανέλαβαν ευθύνες που ξεπερνούσαν όχι μόνο τις αρμοδιότητές μας αλλά ακόμα και τις δυνατότητες που ξέρουμε ότι διαθέτουμε. Κληθήκαμε να διαχειριστούμε δύσκολες καταστάσεις και πρωτόγνωρες κρίσεις αγαπητή κυρία Υπουργέ. Η διαχείριση του προσφυγικού μετά το 2015, η πανδημία, οι κοινωνικές επιπτώσεις της δεκαετούς οικονομικής κρίσης, η στήριξη της δύσκολης καθημερινότητας των

εργαζομένων οικογενειών, οι συνέπειες της εκτίναξης του ενεργειακού κόστους και του πληθωρισμού που προσέγγισε ο πόλεμος στην Ουκρανία έφεραν στα όρια τις αντοχές των τοπικών μας κοινωνιών και των δημοτικών μας Υπηρεσιών. Δίναμε διαρκώς το παρόν σε μέτωπα που το κεντρικό κράτος διαχρονικά είτε έλαμπε δια της απουσίας του είτε έκανε την παρουσία του αισθητή με μεγάλη καθυστέρηση. Κανένας όμως δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι τελικά τα καταφέραμε παρά το γεγονός ότι δεν είχαμε στη διάθεσή μας ούτε τα μέσα ούτε τους πόρους αλλά ούτε και το προσωπικό που χρειαζόνταν για τη διαχείριση τόσο σύνθετων προβλημάτων. Εμείς αποδείξαμε στην πράξη τις μεγάλες ικανότητές μας. Η Αυτοδιοίκηση είναι εδώ και είναι ζωντανή. Καταφέραμε να κρατήσουμε τις πόλεις και τις κοινωνίες μας όρθιες και τους Δήμους μας ανοιχτούς, διαρκώς δίπλα στους συμπολίτες μας. Αποδείξαμε για μία ακόμα φορά πώς είμαστε ο Θεσμός που μπορεί να βρίσκεται διαρκώς 365 μέρες το χρόνο, 24ώρες το εικοσιτετράωρο δίπλα στους πολίτες.

Κύριε Υπουργέ όμως η θέλησή μας αυτή δεν επαρκεί. Αν θέλουμε και στο μέλλον να είμαστε χρήσιμοι και αποτελεσματικοί χρειάζονται πολλά περισσότερα για να παραμείνουν οι πόλεις μας φιλικές και ανθρώπινες. Δεν αρκούν οι καλές προθέσεις αν θέλουμε να ζούμε σε πόλεις που κανένας συνανθρώπος μας που έχει πραγματική ανάγκη να μη μένει μόνος. Θέλει πολλή δουλειά, μα πάρα πολύ δουλειά για να ζούμε σε υγιείς πόλεις με υγιείς πολίτες και αν θέλουμε τα παιδιά μας να μαθαίνουν γράμματα σε ασφαλή, σύγχρονα σχολεία.

Χρειάζεται επιτέλους ένα τοπικό σχέδιο δράσης για να αντιστρέψουμε την κατάσταση που δημιουργεί η δημογραφική γήρανση της πατρίδος εφόσον προτεραιότητά μας αφού έχει ήδη εξαγγελθεί παραμένει η στήριξη του θεσμού της οικογένειας. Και εδώ οφείλω να πω ότι το ΙΤΑ, το Ινστιτούτο Αυτοδιοίκησης που είναι εδώ και ο Πρόεδρος του, ο κύριος Αποστολόπουλος, έχει ήδη

παρουσιάσει και θα το κάνει και εδώ σε λίγη ώρα τη μελέτη για το δημογραφικό και τη σχέση της Αυτοδιοίκησης για την αναστροφή αυτής της δύσκολης πραγματικά πορείας. Και επειδή μία κοινωνία έχει αξία, πότε; Όταν αναγνωρίζει την αξία αυτών που μας έφεραν στη ζωή. Θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι θα ζουν με το σεβασμό που τους αξίζει αυτοί που μας μεγάλωσαν.

Τώρα λοιπόν είναι η ώρα να προχωρήσουμε σε μία γενναία μεταρρύθμιση στο μοντέλο λειτουργίας του κοινωνικού μας κράτους, μία μεταρρύθμιση που θα δίνει ρόλους, ευθύνες και αρμοδιότητες στην Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού καθιστώντας τους Δήμους μας βασικούς πρωταγωνιστές του τοπικού κοινωνικού κράτους. Και θέλω να πω ότι πραγματικά ο πυρήνας της Αυτοδιοίκησης είναι η κοινωνική πολιτική. Η ύπαρξη της Αυτοδιοίκησης είναι η ίδια η κοινωνία. Άρα λοιπόν πρέπει οι Δήμοι να ξαναμπούν στο επίκεντρο των πολιτικών των τοπικών πολιτικών. Και φυσικά με το αντίστοιχο προσωπικό γιατί πραγματικά θεωρούμε ότι και λόγω των μανιακών χρόνων η αποψίλωση η οποία υπάρχει στην Αυτοδιοίκηση και στις Κοινωνικές Δομές πρέπει να αντιστραφεί. Να έχουμε μία αντίστροφη πορεία ώστε σιγά-σιγά να μπορέσουμε να ξαναζωντανέψουμε τις Υπηρεσίες μας που πραγματικά έχουν βάλει πάρα πολύ μεγάλη πλάτη. Αλλά φυσικά κυρίες και κύριοι μαζί με τις αρμοδιότητες πρέπει να μας δοθούν και οι απαραίτητοι πόροι και το αναγκαίο προσωπικό για να μπορέσουμε να ασκούμε τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες, πάντα σε συνεργασία με το κεντρικό κράτος που έχει την υψηλή ευθύνη για τη χάραξη της εθνικής πολιτικής για τα κοινωνικά θέματα.

Θεωρώ λοιπόν πολύ σημαντική την ενότητα την οποία έχω την τιμή σήμερα να συντονίζω και δεν είναι τυχαία η επιλογή. Την έκανα γιατί πιστεύω πραγματικά ότι η κοινωνική πολιτική και γενικά η κοινωνική δράση Αυτοδιοίκησης και κράτους είναι από τα πρώτα ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία, την οικογένεια, το

δημογραφικό, η αναστροφή αυτού του κλίματος γιατί χωρίς κατοίκους αγαπητή Υπουργέ δεν υπάρχει χώρα.

Αρα λοιπόν θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντική αυτή η ημερίδα, για αυτό είμαστε όλοι εδώ για να ακούσουμε και τις Επιτροπές αλλά και εσάς και να καταλήξουμε στο τέλος σε κοινά συμπεράσματα που θα είναι ο χάρτης και τα επόμενα χρόνια. Θεωρώ λοιπόν πολύ σημαντική την ενότητα αυτή την οποία έχω την τιμή να συντονίζω στο πλαίσιο των εργασιών του ετήσιου τακτικού συνεδρίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος. Μέσα από αυτή τη συζήτηση το μήνυμα του Συνεδρίου μας για επανεκκίνηση των Δήμων μπορεί να αποκτήσει πλέον και ουσιαστικό περιεχόμενο γιατί μιλάμε για την επανεκκίνηση και της Αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας.

Κυρία Υπουργέ απαραίτητη προϋπόθεση να συνδιαμορφώσουμε έναν οδικό χάρτη της Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού. Ξέρω το θέλετε και ξέρω ότι αυτό επιδιώκετε, όπου τα ζητήματα της ενίσχυσης των κοινωνικών πολιτικών και την ενίσχυση του τοπικού κοινωνικού κράτους θα βρίσκεται διαρκώς ψηλά στην ατζέντα και για αυτό η σημερινή κυβέρνηση έχει δημιουργήσει το αντίστοιχο Υπουργείο για να μπορεί πραγματικά με εσάς μπροστά να μπορεί να ασκήσει πιο ουσιαστική πολιτική στο κομμάτι αυτό.

Στη σημερινή μας θεματική ενότητα του Συνεδρίου μας θα παρουσιαστούν από τους εισηγητές που είναι εδώ μαζί μας, είναι τα Μέλη και οι Πρόεδροι των Επιτροπών των αντίστοιχων θεματικών πεδίων, τα ζητήματα που προανέφερα και μετά φυσικά από τις παρουσιάσεις συνάδελφοι εδώ Δήμαρχοι και Δημοτικοί Σύμβουλοι θα μπορέσουν να τοποθετηθούν για όλα αυτά τα οποία θα ακούσουν και φυσικά μετά από την Υπουργό. Και θα έχουν την ευκαιρία να πουν τις απόψεις τους γιατί πραγματικά μας ενδιαφέρει πάρα πολύ να ακούσουμε και την κοινωνία, να ακούσουμε αυτά τα οποία ζουν οι αυτοδιοικητικοί σε όλη τη χώρα, να μεταφέρουν το κλίμα σε αυτόν εδώ τον χώρο ώστε να γίνει ένας γόνιμος διάλογος.

Και φαντάζομαι ότι από εδώ, μετά από τρεις ώρες, θα φτάσαμε στο σημείο να έχουμε καταλήξει σε ένα νέο πλαίσιο ή στην αρχή ενός νέου πλαισίου, ενός νέου οδικού χάρτη που πραγματικά τον έχει ανάγκη η Αυτοδιοίκηση, τον έχει ανάγκη ο τόπος γιατί χωρίς οδικό χάρτη δεν πάμε πουθενά, και πρέπει και από ότι και εγώ γνωρίζω, θα μας τα πει και η κυρία Υπουργός και η Γενική Γραμματέας που είναι μαζί μας σήμερα, ότι ναι υπάρχει αυτή η βούληση, είμαστε εδώ για να τους ακούσουμε και να χειροκροτήσουμε όλοι μαζί τις καλές πρακτικές οι οποίες θα μας δοθούν.

Και ξεκινάμε την πρώτη μας ουσιαστικά παρουσίαση με τον πρώτο ομιλητή της σημερινής ημερίδας που είναι ο Δήμαρχος Θέρμου, ο κύριος Σπύρος Κωνσταντάρας και είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Και εδώ να πω ότι επιλογή συνειδητή της Κ.Ε.Δ.Ε. ήταν να έχει μία, δύο, τρεις, τέσσερις Επιτροπές, υγεία κοινωνικοί λειτουργοί, οικογένεια, δημογραφικό, ισότητα. Και το ΙΤΑ ασχολείται με τα θέματα τα κοινωνικά ώστε να δώσουνε την έμφαση της αναγκαιότητας στήριξης αυτής όλης της προσπάθειας, τα ΚΔΑΠ, τα ΚΔΑΠ ΑμεΑ, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, κοινωνικοί λειτουργοί. Είναι πολλά τα θέματα, θα τα ακούσουμε.

Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας, και εσάς κυρία Υπουργέ, και εσάς κυρία Γενική Γραμματέα, όλους εσάς, λίγοι και καλοί, λίγοι και μάχιμοι. Και οι εργαζόμενοι που είναι μαζί μας, τους ευχαριστούμε σήμερα εδώ.

Δίνω τον λόγο στον κύριο Σπύρο Κωνσταντάρα. Κύριε Κωνσταντάρα είστε ο πρώτος ομιλητής, να έρθετε να πάρετε τη σκυτάλη. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ: Καλή σας ημέρα. Κυρία Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, κυρία Γενική Γραμματέα, κυρία Πρόεδρε του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αγαπητοί εισηγητές, κυρίες και κύριοι.

Είναι σημαντικό το θέμα το οποίο σήμερα συζητάμε και περιέλαβε στο Συνέδριο της το ετήσιο η Κεντρική Ένωση Δήμων, όπως είναι επίσης σημαντικό το γεγονός γιατί δημιουργήθηκε η Επιτροπή Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής. Πιστεύω ακράδαντα ότι η ΚΕΔΕ μέσα από αυτή την Επιτροπή και μέσω των Δημάρχων σε όλη τη χώρα και των Δημοτικών Συμβουλίων και των τοπικών κοινωνιών επιθυμεί να συμβάλει στη λύση ουσιαστικών ζητημάτων που απασχολούν σήμερα την ελληνική κοινωνία και εν προκειμένου τα ζητήματα του κοινωνικού κράτους, της κοινωνικής συνοχής, της οικογένειας.

Η ΚΕΔΕ λοιπόν με την δημιουργία της Επιτροπής αυτής δίνει έμφαση όπως είπε και ο κύριος Γενικός στο κοινωνικό κράτος και νομίζω ότι η ελληνική πολιτεία άργησε να πράξει αυτό αλλά και εμείς δεν αντιληφθήκαμε την κρισιμότητα των καιρών αλλά διαπιστώναμε απλά την πληθυσμιακή συρρίκνωση, τη συρρίκνωση των μικρών ορεινών και νησιωτικών Δήμων, την αστοχία αυτή στην περιφερειακή πολιτική της χώρας η οποία οδήγησε σε αυτή την πληθυσμιακή υποχώρηση.

Θα σας αναφέρω μόνο τρία παραδείγματα. Πρώτα να ξεκινήσω από το Δήμο Θέρμου Αιτωλοακαρνανίας τον οποίο εκπροσωπώ ως Δήμαρχος τα τελευταία δέκα χρόνια και να πω ότι υπήρξε στην τελευταία απογραφή πληθυσμιακή συρρίκνωση 30,3%. Το δεύτερο μου το είπε η αγαπητή Πρόεδρος της άλλης Επιτροπής, κυρία Ανδρεάδου, ότι ένας Δήμος ακριβώς δίπλα στη Θεσσαλονίκη, ο Δήμος Λαγκαδά είχε πληθυσμιακή υποχώρηση κατά 10%. Εχθές το βράδυ που βρέθηκα στη Σύμη ρώτησα πόσο πληθυσμό έχει η Σύμη και μου είπε, κάποτε 22.000 και τώρα έχει 2.000. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ποιο θα πρέπει να είναι το πρόσταγμα της επόμενης μέρας από το Συνέδριο και από τη σημερινή μας συζήτηση.

Η ΚΕΔΕ λοιπόν πιστεύει ότι θα υπάρξει μία καλύτερη πορεία ώστε με πρακτικά, συντονισμένα βήματα θα προστατεύσει την

οικογένεια, θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση του μείζονος εθνικού ζητήματος που κατά την άποψή μου είναι το δημογραφικό. Πώς όμως θα λυθεί το ζήτημα; Θα λυθεί με διαπιστώσεις του ομιλούντος ή οποιουδήποτε άλλου έρθει σε αυτό το βήμα και σε αυτή την αίθουσα; Σαφώς όχι. Το δημογραφικό κατά την άποψή μου που είναι το μείζον όπως λύνεται με πρακτικές λύσεις και όχι με ευχολόγια. Χρειάζονται πολιτικές, χρειάζεται προτάσεις που εμείς οι ίδιοι και οι τοπικές μας κοινωνίες θα καταθέσουμε άλλα θα καταλήξουμε σε ένα εθνικό σχέδιο κυρίως για το δημογραφικό. Και νομίζω ότι για πρώτη φορά και δεν το λέω ως έπαινο για την κυρία Υπουργό αλλά για πρώτη φορά πιστεύω ότι κινείται προς αυτή την κατεύθυνση η ελληνική πολιτεία, να δημιουργήσει ένα εθνικό σχέδιο για τη δημογραφική ανάπτυξη και την ερήμωση κυρίως της Περιφέρειας. Σε αυτό πρέπει να συμβάλλουν τα κόμματα, οι ομοσπονδίες, τα συνδικάτα, η Αυτοδιοίκηση, οι ίδιοι οι πολίτες.

Σε αυτή λοιπόν τη σύνταξη του εθνικού σχεδίου πιστεύω ότι θα πρέπει να υπάρξει ιεράρχηση των δράσεων, συγκεκριμένες δράσεις και στοχεύσεις για τις ευαίσθητες περιοχές. Δεν μπορεί για παράδειγμα να συρρικνώνεται ο Δήμος Σουφλίου δραματικά και ακριβώς απέναντι να γιγαντώνονται τα τουρκικά χωριά πληθυσμιακά. Αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει και πρέπει να υπάρξει εθνική στόχευση από την πατρίδα μας. Από το 1993, συμβουλευτικά τα στατιστικά, οι θάνατοι στην Ευρώπη είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις και αν δεν υπήρχαν οι μεταναστευτικές ροές ο πληθυσμός θα είχε μειωθεί περίπου κατά 14 εκατομμύρια.

Οι δράσεις τώρα. Πρέπει να υπάρξει ένα εθνικό παρατηρητήριο για όλες τις περιοχές της χώρας, πόσο μειούται ο πληθυσμός στην Αιτωλοακαρνανία; Πόσο στη Θράκη; Κατά νόμο, κατά περιφέρεια, κατά Δήμο. Θεωρώ ότι το δεύτερο, να υπάρξουν κίνητρα για την οικογένεια διότι πιστεύω ότι πρέπει να δημιουργηθεί η φιλοσοφία της δημιουργίας της οικογένειας ή

μάλλον αυτό που παλαιότερα ήταν προαπαιτούμενο για τη ζωή κάθε ανθρώπου σήμερα φοβούμαι ότι αποτελεί δευτερεύοντα στόχο μέσα από την οποία ατζέντα και την πορεία του χρόνου δημιουργείται ως αντίληψη στην ίδια την κοινωνία.

Πρέπει να υπάρξουν κίνητρα για τις ορεινές και νησιωτικές περιοχές, πρέπει να υπάρξει μοριοδότηση για τους διορισμούς στο Δημόσιο, για την προστασία των τριτέκνων και των πολυτέκνων. Δεν μπορεί μία μητέρα στο Θέρμο Αιτωλοακαρνανίας με τέσσερα παιδιά να λύεται η σύμβασή της από το ΕΛΤΑ και να έρχεται ένας μόνιμος υπάλληλος που δεν έχει κανένα παιδί και αυτή να αναζητά σήμερα εργασία και να παραμένει άνεργη. Δεν μπορεί να υπάρχουν περιοχές ορεινές που να υπάρχει ο φόβος εγκατάστασης μιας οικογένειας γιατί η υγεία και το κέντρο υγείας υπολειτουργεί. Δεν μπορεί να μην υπάρξουν δράσεις που να κρατήσουν κόσμο στην ύπαιθρο όπως για παράδειγμα ένα θετικό μετρό αυτές τις μέρες εξαγγέλθηκε για την εγκατάσταση των νέων γεωργών που στις ορεινές περιοχές παίρνουν από μία άλλη Πεδινή περιοχή.

Χρειάζεται κατά την άποψή μου φορολογικά κίνητρα. Ακόμα να δούμε ένας που μένει μόνιμα σε έναν ορεινό ή νησιωτικό Δήμο να έχει τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθεί ένα χρόνο νωρίτερα από παντού από όλη την Ελλάδα, από την οριζόντια αυτή τη χρονική περίσταση που θα βγει στη σύνταξη. Όλα αυτά τα λέω γιατί πιστεύω ότι προβληματίζεστε όλοι, πόσο μάλλον η πολιτεία για τη γήρανση του πληθυσμού και για τη μείωση δραματικά των γεννήσεων στη χώρα. Πρέπει να υπάρξει μία άλλη στεγαστική πολιτική. Δεν μπορεί κάποιος που έχει τρεις φοιτητές να χρειάζεται 700 ευρώ ενοίκιο στην Αθήνα να εγκαταστήσει το παιδί του.

Επίσης θέλω να θέσω υπόψη και των συναδέλφων Δημάρχων ότι η Αυτοδιοίκηση πήρε απόφαση πάρα πολλοί Δήμαρχοι, μεταξύ αυτών και εγώ πριν 5 χρόνια, για εφάπαξ βοήθημα τεσσάρων χιλιάδων ευρώ στο τρίτο και τεσσάρων χιλιάδων ή πέντε χιλιάδων στο τέταρτο παιδί. Σας πληροφορώ ότι αυτό ακυρώθηκε με

απόφαση της Αποκεντρωμένης ότι δεν έχουμε το δικαίωμα να συστήσουμε ένα βοήθημα για τις οικογένειες. Αυτό θα πρέπει να μας δοθεί η δυνατότητα και η πρόβλεψη να γίνει, άμεσα, γιατί και οι Δήμοι και η Αυτοδιοίκηση όπως είπε ο κύριος Γενικός είναι το ανάχωμα και οι πρωτοπόροι στην αντιμετώπιση τέτοιων ζητημάτων. Όπως σηκώσαμε το βάρος στην πανδημία και κρατήσαμε τις κοινωνίες όρθιες έτσι πιστεύω ότι και σήμερα που μπήκαμε σε μία κανονικότητα μπορούμε να ρυθμίσουμε και τέτοια ζητήματα κοινωνικά. Καλύτερα ένα τοιχίο αντιστήριξης λιγότερο που κάνει 60.000 σε ένα Δήμο και να δοθούν πολλά τέτοια τετραχίλιαρα ή πεντοχίλιαρα σε οικογένειες που θα μένουν στους Δήμους μας ενώ έχουμε προχωρήσει σε προβλέψεις πάρα πολύ Δήμοι στην Ελλάδα ειδικού τιμολογίου στο νερό, στην ύδρευση, στην αποχέτευση με βάση την τριτεκνία ή την πολυτεκνία.

Παιδικοί σταθμοί. Πιστεύω ότι κανένα παιδί δεν θα μπορεί, δεν θα πρέπει να μένει χωρίς να μπαίνει στους παιδικούς σταθμούς. Περισσότερα voucher γιατί; Γιατί έτσι η εργαζόμενη μητέρα θα μπορέσει να εξυπηρετηθεί ή να γίνει εργαζόμενη για να συμπληρώσει το εισόδημα το οικογενειακό ενόψει αυτής της κατάστασης η οποία έχει διαμορφωθεί δυστυχώς με την ακρίβεια και την ηλεκτρική κρίση.

Θεωρώ ότι και οι υπόλοιποι ομιλητές θα συμπληρώσουν όλες αυτές τις προτάσεις αλλά κυρίως ο διάλογος που θα ακολουθήσει, και βλέπω την αγωνία πολλών Δημάρχων κυριών και εκπροσώπων από ορεινούς Δήμους της χώρας, τους βλέπω εδώ να παρακολουθήσουν αυτή τη συζήτηση η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική και πιστεύω ότι η ΚΕΔΕ, τελειώνω κύριε Γενικέ, με αυτή την ημερίδα που κάνει σήμερα, με αυτή τη συζήτηση, με αυτό τον προβληματισμό που βάζει στον δημόσιο διάλογο πιστεύω ότι θα οδηγήσει την Πολιτεία να πάρει χρήσιμες αποφάσεις, όλοι μαζί, για μία καλύτερη κοινωνική πολιτική, για περισσότερη στήριξη στην οικογένεια, για ενθάρρυνση των νέων ανθρώπων στη δημιουργία

οικογένειας και στην απόκτηση πέραν του ενός παιδιού που οι περισσότεροι επιδιώκουν ή μάλλον σκέφτονται να κάνουν.

Με αυτές τις σκέψεις χωρίς να τρώω το χρόνο από τους υπόλοιπους εκλεκτούς εισηγητές θέλω να εκφράσω τη χαρά μου αλλά και τις ευχαριστίες μου στον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, τον κύριο Κυρίζογλου και στον κύριο Γενικό, και σε όλο το Συμβούλιο διότι μου εμπιστεύτηκε αυτή τη θέση. Και κλείνω λέγοντας ότι είναι πρόκληση και για μένα προσωπικά μία δημογραφική γήρανση και υποχώρηση ενός Δήμου με 30% πανελλήνιος πρωταθλητής αλλά και άλλων Δήμων ορεινών και νησιωτικών στην Ελλάδα, να γίνει το στοίχημα ώστε να προχωρήσουμε με κίνητρα ουσιαστικά την επόμενη μέρα και είμαι βέβαιος ότι θα φέρουμε θετικά αποτελέσματα. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κύριο Κωνσταντάρα και όλα τα Μέλη της Επιτροπής του. Καλούμε στο βήμα για τη δεύτερη εισήγηση την κυρία Ελπινίκη Ανδρεάδου η οποία είναι Δήμαρχος Λαγκαδά και Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Οικονομίας της ΚΕΔΕ.

Ε. ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ: Αγαπητή Υπουργέ, αγαπητή Γενική Γραμματέα, φίλες και φίλοι το Συνέδριο της ΚΕΔΕ είναι η επιτομή της δημοκρατίας στην πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση. Για να μην είναι λοιπόν μία τυπική συνάντηση και να αξιοποιήσουμε το πλεονέκτημα της διαβούλευσης των αιρετών της Αυτοδιοίκησης με την κυβέρνηση οφείλουμε να είμαστε όλοι χρήσιμοι και χρήσιμες στην περίπτωση μας σημαίνει να επισημάνουμε όλα εκείνα που μπορούμε μέσα από τη συνεργασία να διορθώσουμε ώστε να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες που η πολιτεία παρέχει στον πολίτη.

Πρόθεσή μου συνεπώς είναι να υπογραμμίσω τα μείζονα ζητήματα που αντιμετωπίζουμε ως Δήμαρχοι στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής η οποία είναι κρίσιμη παράμετρος για την κοινωνική συνοχή, την ευημερία, την αλληλεγγύη και την στήριξη των νοικοκυριών. Για να μη χαθούμε σε θεωρητικές προσεγγίσεις

ως Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Οικονομίας της ΚΕΔΕ επέλεξα να προβάλω στη σημερινή μου εισήγηση τα τέσσερα σημαντικά θέματα, την υπόθεση με τα ΚΔΑΠ που ήδη ακούστηκε, το πρόγραμμά με τους άνεργους ηλικίας 55 έως 67 ετών, το θέμα των κοινωνικών λειτουργών και τα θέματα με τα σχολικά γεύματα.

Κυρίες και κύριοι αν θέλουμε λοιπόν πραγματικά να είμαστε χρήσιμοι στους συμπολίτες μας, στον τόπο μας, στην κοινωνία οφείλουμε να παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες, υπηρεσίες αλληλεγγύης, στήριξης των συμπολιτών μας. Υπηρεσίες σύγχρονες οι οποίες βελτιώνονται διαρκώς και ενισχύουν το αίσθημα ότι δεν είναι κάθε Διοίκηση απόμακρη από τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Ο στόχος είναι κοινός, να έρθουμε κοντά στον πολίτη, να φέρουμε κάθε συμπολίτη μας κοντά σε εμάς.

Τα τελευταία χρόνια αντιμετωπίζουμε στους Δήμους οξύτατο πρόβλημα με τις κοινωνικές υπηρεσίες. Ζητήματα όπως η υποχρηματοδότηση, η υποστελέχωση, η ομηρία των εργαζομένων και ωφελουμένων, οι περικοπές, τα προγράμματα που είναι πάντα υπό την απειλή της διακοπής και η επιβολή περιορισμών με τη δικαιολογία της δημοσιονομικής σταθερότητας δημιουργούν ένα κλίμα αβεβαιότητας σε Δημοτικές Αρχές σε εργαζομένους, σε πολίτες και υποθηκεύουν το μέλλον των κοινωνικών υπηρεσιών και της κοινωνικής πολιτικής συνολικά. Κυρίως όμως μεταθέτουν το κόστος των αναγκών στην κοινωνία, στον ίδιο τον πολίτη καθώς μέσα από αυτή την κατάσταση ορισμένοι κερδίζουν προσπαθώντας να υποκαταστήσουν τις κοινωνικές παροχές της Αυτοδιοίκησης.

Το πρώτο μείζον ζήτημα αφορά λοιπόν στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για τα παιδιά και για τα παιδιά με αναπηρίες. Έχουμε μείζον ζήτημα με την αδυναμία απορρόφησης όλων των παιδιών από τα ΚΔΑΠ. Δεν είναι δυνατόν δεκάδες χιλιάδες παιδιά να μένουν εκτός Δομών. Είναι σαφές ότι πρέπει να αυξηθεί ο προϋπολογισμός για να μπορέσουν να βρουν θέση όλα

τα παιδιά στα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης και να πάψουμε έτσι με αυτό τον τρόπο να τροφοδοτούμε μία αγορά από την οποία ορισμένοι θησαυρίζουν εξαιτίας αδυναμίας ικανοποίησης όλων των αιτήσεων. Επειδή μάλιστα δεν φοράμε παρωπίδες και δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια όταν η ίδια η πολιτεία θέτει ζητήματα χρηματοδότησης έχουμε προτείνει εναλλακτικά να δοθεί μία επιπλέον επιδότηση στις Δημοτικές Δομές ώστε όσοι ενδιαφερόμενοι δεν επιλέχθηκαν με τα voucher να μπορούν δωρεάν να βάλουν τα παιδιά στις Δημοτικές Δομές και να αποφύγουν το υπέρογκο κόστος των ιδιωτικών δομών. Επίσης δεν είναι δυνατόν να απορρίπτονται χιλιάδες αιτήσεις εξαιτίας εισοδηματικών κριτηρίων όταν αυτά δεν αναπροσαρμόστηκαν και δεν επικαιροποιήθηκαν όταν δόθηκαν οι αυξήσεις στους μισθούς το προηγούμενο έτος. Είναι μία παράληψη η οποία συνιστά αδικία και θεωρώ ότι πρέπει να αποκατασταθεί.

Ας μην παραβλέπουμε ότι έχουμε δημογραφικό πρόβλημα όπως είπε και ο συνάδελφος μόλις τώρα και αν η πολιτεία βάζει το θέμα το δημογραφικό ως πρώτη προτεραιότητα στην ατζέντα, αν όντως θεωρεί ότι η πολιτική υπέρ της οικογένειας ενδιαφέρει την κυβέρνηση, οφείλει πρωτίστως να κοιτάξει το θέμα των ΚΔΑΠ. Και να μιλήσουμε και με συγκεκριμένα στοιχεία καθώς το πρόγραμμα του 2024-2025 για τα ΚΔΑΠ έχει την εξής εικόνα. Στο διαγωνισμό αιτήσεων συμμετοχής ο αριθμός των οφελούμενων παιδιών με voucher ανέρχεται στις 57.000 παιδιά, με έναν προϋπολογισμό περίπου στα 76 εκατομμύρια ευρώ. Τα παιδιά που μπήκαν ως επιλαχόντες του διαγωνισμού παρότι είχαν πλήρεις φακέλους είναι 51.839 παιδιά και ο προϋπολογισμός για να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες είναι περίπου στα 69 εκατομμύρια ευρώ. Μέχρι σήμερα από τα 57 χιλιάδες voucher που έχουνε πάρει οι δικαιούχοι τα 4.000 voucher δεν έχουν ενεργοποιηθεί. Από τα 53 χιλιάδες λοιπόν που είναι ενεργά μόλις ένα ποσοστό 14%, μόλις δηλαδή 7.400 παιδιά αντιστοιχούν σε Δημοτικές Δομές ΚΔΑΠ παρά το γεγονός ότι

η δυναμικότητα των Δημοτικών Δομών ΚΔΑΠ είναι 29.000 παιδιά, δηλαδή το 86% των vouchers έχουν ενεργοποιηθεί σε ιδιωτικές δομές. Αυτό από μόνο του ως στοιχείο οφείλει να μας προβληματίσει όλους.

Προερχόμενη από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας που έχει το μεγαλύτερο αριθμό vouchers θέλω να υπογραμμίσω ότι το σύνολο των 456 ΚΔΑΠ των Δήμων που συμμετέχουνε στην Κεντρική Μακεδονία στο πρόγραμμα έχουν εγγράψει τα περισσότερα έχουν γράψει από 1 έως 79 παιδιά το κάθε ΚΔΑΠ με εξαίρεση το ΚΔΑΠ της Κοινωφελούς Επιχείρησης του Δήμου Νεάπολης-Συκεών που έχει δυναμικότητα 312 παιδιά και έχει εγγράψει σε μία βάρδια 164.

Και ακόμη ένα στοιχείο για να μην σας κουράσω. Τα περισσότερα δημοτικά ΚΔΑΠ έχουν εγγράψει μέχρι 10 παιδιά και αυτός ο αριθμός των Δημοτικών ΚΔΑΠ είναι το 44% και αμέσως μετά έρχονται τα ΚΔΑΠ που έχουν εγγράψει από 10-20 και είναι περίπου το 30%.

Οφείλει λοιπόν όλους μας να μας απασχολήσει αυτό που αναδείξαμε ως Επιτροπή της ΚΕΔΕ δηλαδή τη βιωσιμότητα των Δημοτικών ΚΔΑΠ και των ΚΔΑΠ ΑμεΑ και η ανταγωνιστικότητά τους θεωρώ ότι όλοι μηδενός εξαιρουμένου αναγνωρίζουμε την ανάγκη να υπάρξει τελικά ένα πρόγραμμα που θα περιλαμβάνει όλα τα παιδιά χωρίς κανέναν αποκλεισμό. Αυτό είναι το ζητούμενο. Ήδη έχουμε συγκεντρώσει όλα τα στοιχεία με τα παιδιά που έχουν μείνει εκτός Δομών αν και διαθέτουν πλήρη φάκελο και ζητήσαμε από την κυβέρνηση να μεριμνήσει ώστε να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στη μεγάλη αυτή ανάγκη της ελληνικής οικογένειας, των δημοτών μας, των νοικοκυριών, των συμπολιτών μας, των παιδιών μας. Σημειώνω ότι το οικονομικό, η χρηματοδότηση αποτελεί μείζον θέμα για όλους μας αλλά δεν μπορεί να αποτελέσει τροχοπέδη σε μία τόσο μεγάλη κοινωνική ανάγκη, σε μία ανάγκη που απειλεί τον

οικογενειακό προγραμματισμό και τα οικονομικά δεκάδων χιλιάδων νοικοκυριών.

Θα μου επιτρέψετε να περάσω εν συντομία και στο δεύτερο από τα κύρια ζητήματα το οποίο έχει να κάνει με το πρόγραμμα απασχόλησης των ανέργων ηλικίας 55 έως 67 ετών που είναι πριν τη σύνταξη. Το πρόγραμμα είναι αναγκαίο για τη λειτουργία των Δήμων που έχουν δει τις Υπηρεσίες τους να αιμορραγούν αλλά και την επιβίωση μιας πληθυσμιακής ομάδας η οποία μένει στο εργασιακό περιθώριο για χρόνια μέχρι να πάρει την πολυπόθητη σύνταξη να και είναι ικανή να προσφέρει πολλά. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι λοιπόν κομβικό για όλους. Ζητούμε την άμεση επανέναρχη του και την επέκτασή του. Να μην αφορά μόνο 10.000 άτομα δεδομένου ότι οι ανάγκες είναι πολλαπλάσιες και η υποστελέχωση είναι ζωτικής σημασίας ζήτημα για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και σε αυτή την περίπτωση έχουμε ως Επιτροπή καταθέσει εναλλακτικές προτάσεις προκειμένου να αρθούν τα όποια εμπόδια βλέπει η κυβέρνηση στην υλοποίησή του. Συγκεκριμένα, επιτρέψτε μου την κριτική, οι επιχορηγήσεις της ΔΥΠΑ είναι ανορθολογικές στη ζυγαριά του προγράμματος 55 έως 67 και των δράσεων επιμόρφωσης. Η συνεισφορά των τελευταίων, των δράσεων επιμόρφωσης, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντισταθμίσει την προσφορά του προγράμματος για τους άνεργους πριν τη σύνταξη. Οπότε έχουμε προτείνει την ανακατανομή των πόρων χωρίς έτσι να επιβαρυνθεί περαιτέρω ο συνολικός προϋπολογισμός μεταξύ των δύο προγραμμάτων με ενίσχυση προφανώς των επιδοτήσεων για το πρόγραμμα 55 έως 67. Η επιμόρφωση είναι χρήσιμη, είναι επιθυμητή αλλά αν θέλουμε να δούμε την πραγματικότητα αυτή λέει ότι οδηγούνται πολύτιμοι πόροι συνήθως προς ιδιωτικά ΙΕΚ, ΚΕΚ, ίσως κάποιες φορές και με αμφίβολα αποτελέσματα.

Ως αρμόδια Επιτροπή της ΚΕΔΕ λοιπόν προτείναμε να δημιουργηθεί και επιπλέον ένα νέο πρόγραμμα που να αφορά και

άλλες ηλικιακές ομάδες όπως τους νέους από 18 έως 30 ετών που είναι άμεσο κοινωνικό όφελος και θα έχει την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας από τους νέους. Επαναλαμβάνω και καλωσορίζω και τον Πρόεδρό μας τον κύριο Λάζαρο Κυρίζογλου, και σε αυτό το σημείο επαναλαμβάνω τη θέση του Προέδρου μας του Λαζάρου Κυρίζογλου ότι ο συνδυασμός της κατάργησης της κοινωφελούς εργασίας και του προγράμματος για την απασχόληση ανέργων ηλικίας 55 έως 67 αποστερεί πολύτιμους ανθρώπινους πόρους από τους ΟΤΑ και εδώ πιστεύω ότι η συνεργασία μας με την κυβέρνηση θα αποφέρει καρπούς.

Το τρίτο και εξαιρετικά κρίσιμο ζήτημα είναι η λειτουργία συνολικά των Κοινωνικών Δομών των Δήμων που είναι υποστελεχωμένες, φορτώνονται με νέες αρμοδιότητες διαρκώς και οι εργαζόμενοι ζουν σε καθεστώς ανασφάλειας μέσα από επισφαλείς κάθε φορά ανανεώσεις συμβάσεων με άδηλο μέλλον. Δίνω το παράδειγμα των κοινωνικών λειτουργών οι οποίοι έχουν περιέλθει σε απόγνωση από αυτή την κατάσταση. Είναι πλέον αναγκαία η ανακοπή της μεταφοράς αρμοδιοτήτων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση χωρίς τους ανάλογους πόρους. Είναι αναγκαίο να στελεχωθούν οι Δημοτικές Κοινοτικές Υπηρεσίες από κοινωνικούς λειτουργούς. Επίσης να προσληφθούν κοινωνικοί λειτουργοί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τη στελέχωση των πρωτοδικείων όπου η κατάσταση είναι εκρηκτική και πρέπει επείγοντως να αποσυμφορηθούν οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων από ένα μετέωρο καθήκον.

Δεν ξεφεύγει της προσοχής μας η ανάγκη για ενίσχυση των Δημοτικών Δομών Παιδικής Προστασίας όπου αντιμετωπίζουμε και ανάλογα προβλήματα. Είναι μία κατάσταση η οποία δεν μπορεί να συνεχιστεί εσαεί. Κάπου πρέπει να μπει μία κόκκινη γραμμή για να μπορέσουμε έτσι να δημιουργήσουμε ένα δίκτυο κοινωνικής προστασίας στην κοινωνία και να λειτουργήσουμε ως στήριγμά της.

Και αυτό δεν αφορά μόνο τους Δήμους, αφορά και συνολικά την πολιτεία.

Τέλος θέλω να κλείσω αισιόδοξα αναφερόμενη στα σχολικά γεύματα που σε γενικές γραμμές αν εξαιρέσω κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις στις οποίες πρέπει να γίνουν διορθωτικές κινήσεις και να δοθεί η δέουσα προσοχή στην ποιότητα των γευμάτων πήγαμε συνολικά πολύ καλά φέτος. Προφανώς και η ασφάλεια των παρεχόμενων γευμάτων είναι μείζον ζήτημα και δεν χωράει το παραμικρό λάθος όμως και μόνο το γεγονός ότι τα προβλήματα είναι μετρημένα στα δάχτυλα του ενός χεριού είναι ενδεικτικό της καλής δουλειάς που έχει γίνει και ότι κάτι γίνεται πολύ ωραίο. Και για αυτό θέλω να δώσω και συγχαρητήρια στην κυβέρνηση, στην Υπουργό μας.

Κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, Πρόεδρε η κοινωνική πολιτική είναι αυτή που ενισχύει την εμπιστοσύνη του πολίτη στους Θεσμούς. Ας μη δώσουμε την ευκαιρία σε όσους απαξιώνουν τους θεσμούς να βρουν άλλη μία αφορμή για να διαταράξουν αυτή τη σχέση εμπιστοσύνης για την εδραίωση της οποίας πασχίζουμε καθημερινά. Ας δώσουμε στην κοινωνική πολιτική, στα κοινωνικά προγράμματα, στην αλληλεγγύη την πραγματική τους αξία. Ας την ενισχύσουμε και ας την βάλουμε Αυτοδιοίκηση και κυβέρνηση ως απόλυτη προτεραιότητα. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ την κυρία Ανδρεάδου γιατί και τη δουλειά την οποία κάνει μαζί με την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής και τα Μέλη γιατί αγγίζει πολύ σημαντικά ζητήματα της τοπικής μας κοινωνίας.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ που μας κάνει την τιμή να είναι μαζί μας να κάνει έναν σύντομο χαιρετισμό πριν πάμε στον κύριο Μαλαφή για την επόμενη συνεδρίαση.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κυρία Υπουργέ και αγαπητοί συναδέλφισσες και συνάδελφοι η πρώτη μέρα μεστή θεμάτων και εργασιών τελείωσε με επιτυχία. Συνεχίζεται σήμερα το Συνέδριο μας σε τρεις

διαφορετικούς χώρους με τρεις διαφορετικές θεματικές και περισσότερες και στο τέλος της ημέρας στις 7:00 θα συγκεντρωθούμε όλοι μαζί στην κεντρική αίθουσα. Θέλω να παρακαλέσω όλες και όλους να είμαστε on-time, να τηρούμε τους χρόνους και το λέω αυτό διότι πρέπει να γίνεται. Άλλωστε για πρώτη φορά πραγματοποιείται συνέδριο της ΚΕΔΕ ύστερα από οκτώ συνολικά προσυνεδριακές συνδιασκέψεις σε όλη την Ελλάδα όπου μίλησαν όλες και όλοι για τα πάντα. Γιατί έγινε αυτό; Διότι είχα έναν καημό όταν πηγαίναμε στα Συνέδρια χωρίς προσυνεδριακές, δεν προλαβαίναμε να μιλήσουμε, μας κυνηγούσε ο χρόνος και εν πάση περιπτώσει δεν είναι δυνατόν 1.500 άνθρωποι να μιλήσουν σε ένα συνέδριο. Αυτό νομίζω σε ένα διήμερο-τριήμερο το αντιλαμβανόμαστε όλοι.

Το άλλο που θέλω να πω και να μην το ξεχάσω, τις ευχές τις έδωσα σε αυτούς που γιορτάζουν; Τις δίνουμε λοιπόν σε όσους και όσες γιορτάζουν, χρόνια πολλά και καλά με υγεία και χαρά.

Θέλω να με συγχωρήσουν οι εισηγητές που θα ξεχωρίσω για να πω μόνο δύο λόγια γιατί θα είναι σύντομη η παρέμβασή μου για το δημογραφικό πρόβλημα που είναι ένα μείζον εθνικό θέμα. Βεβαίως χρειαζόμαστε χρήματα, βεβαίως χρειαζόμαστε θεσμικές αλλαγές. Φτωχοί ξανακάναμε όπως λέει ο λαός μας ή με λιγότερα ή με περισσότερα χρήματα. Το δημογραφικό πρόβλημα ξεπερνάει και τα θεσμικά και τα οικονομικά, ξεπερνάει όλα τα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, είναι μεγάλο, σοβαρό εθνικό θέμα και χρειάζεται ο σχεδιασμός και η εκπόνηση και εφαρμογή στρατηγικών έτσι ώστε να ισορροπήσουμε καταρχήν και να πάμε σε μία ανάστροφη θετική δηλαδή πορεία.

Η ΚΕΔΕ που μιλάει για αυτό τα τελευταία χρόνια αρκετά προχώρησε στην εκπόνηση με το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπου Πρόεδρος είναι ο κύριος Αποστολόπουλος μιας μελέτης, θα σας μιλήσει σχετικά με αυτό, όχι μιας μελέτης με την επισήμανση μόνο κάποιων θεμάτων αλλά που εστιάζει στο δημογραφικό

αποτύπωμα ανά Δήμο και ανά περιοχή που είναι λίαν απαραίτητο έτσι ώστε όταν μελετώνται, σχεδιάζονται και εν συνέχεια εκτελούνται εθνικές τομεακές πάσης φύσεως στρατηγικές να λαμβάνουν υπόψη και αυτή τη σημαντική ιδιαιτερότητα του δημογραφικού αποτυπώματος.

Ποιοι πάλι έδρασαν πριν από όλους και με άμεσο τρόπο; Η Αυτοδιοίκηση. Ξέρετε στο Βατικανό έχει έναν πίνακα τους φιλοσόφους στη Σχολή των Αθηνών. Έχει τον Πλάτωνα που κάνει έτσι, δείχνει τον κόσμο των ιδεών, τον ουρανό και τον Αριστοτέλη που συμβαδίζει πλάι-πλάι δίπλα του που κάνει έτσι, δείχνει τους ανθρώπους, δείχνει τη γη. Παίρνει τις ιδέες και τις κατεβάζει στη γη. Πάρτε λοιπόν τις επισημάνσεις, θα σας δώσουμε και τις μελέτες κυρία Υπουργέ και κατεβάστε τις στη γη. Άλλωστε πολιτική είναι η εφαρμογή των ιδεών και των σχεδιασμών και το θετικό κατά την άποψή μου αποτύπωμα και αντίκτυπο που θα έχουν στους πολίτες των τοπικών κοινωνιών.

Και το είπα αυτό γιατί γνωρίζω πόσο καλά ενημερωμένη είστε, πόσο αγαπάτε το Υπουργήμα, αυτό που κάνετε δηλαδή και σας ευχαριστούμε που ήρθατε εδώ σε αυτήν τη συγκεκριμένη συνεδρία και το Συνέδριο μας και σας ευχόμαστε καλή δύναμη και καλή επιτυχία, έχουμε ως τώρα και θα έχουμε ακόμη καλύτερη και περισσότερη συνεργασία. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κύριο Λάζαρο Κυρίζογλου, τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και θέλω να συγχαρώ όλους τους εισηγητές και τα Μέλη των Επιτροπών για τη δουλειά, την εργασία την οποία κάνατε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Λάζαρο Κυρίζογλου. Να συνεχίσουμε με τον κύριο Γιάννη Μαλαφή, τον Δήμαρχο της Χίου ο οποίος είναι Πρόεδρος στην Επιτροπή Υγείας. Κύριε Μαλαφή έχετε το λόγο για δέκα λεπτά.

Ι. ΜΑΛΑΦΗΣ: Θα είμαι τόσο σύντομος που θα συμπεριλάβω μέσα και τον χρόνο του Προέδρου.

Θα μου επιτρέψετε για τους νέους συναδέλφους να διαβάσω ένα πολύ μικρό κείμενο που είναι από αυτά που συμφωνούμε όλοι, είναι τα ιζήματα αρκετών συνεδρίων της ΚΕΔΕ.

Η πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση με δική της πρωτοβουλία σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις και υπηρεσίες στους τομείς της πρόληψης και της προαγωγής της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη λειτουργία των Δημοτικών Ιατρείων, των Κοινωνικών Φαρμακείων, τα ΚΕΠ Υγείας, τα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας κατά των εξαρτήσεων, προληπτική ιατρική στους μαθητές των παιδικών σταθμών, συμβουλευτικοί σταθμοί για την προαγωγή της ψυχικής υγείας. Επίσης σημαντικές υπηρεσίες που προσφέρουν το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι αλλά και τα ΚΕΦΙ. Στόχος της λειτουργίας των ανωτέρω Δομών είναι παροχή υψηλών και ποιοτικών υπηρεσιών στους πολίτες, ιδιαίτερα δε στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Επίσης πολλοί Δήμοι επιδιώκουν τη συμμετοχή τους και την συνεργασία τους με δίκτυα όπως το Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων με σκοπό την ενημέρωση των δημοτών σε υπηρεσίες πρόληψης και προαγωγής της υγείας.

Η Επιτροπή Υγείας της ΚΕΔΕ επεξεργάζεται και προωθεί τα αιτήματα των Δήμων στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ για λήψη σχετικής απόφασης, επεξεργάζεται σχέδια νόμων και διατυπώνει παρατηρήσεις προς όφελος της Αυτοδιοίκησης και θέτει τις προτεραιότητες στα πεδία δράσης της. Πάγιες θέσεις της ΚΕΔΕ στα θέματα πρόληψης, προαγωγής της υγείας και πρωτοβάθμιας φροντίδας όπως έχουν αποτυπωθεί στις αποφάσεις των ετήσιων τακτικών της συνεδρίων αποτελούν η θεσμοθετημένη λειτουργία των Δημοτικών Ιατρείων και Φαρμακείων με την πιστοποίηση Δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Η παροχή ποιοτικών πιστοποιημένων υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας από

την Αυτοδιοίκηση έχει πολλαπλά θετικά αποτελέσματα καθώς συμβάλλει στην αποσυμφόρηση των νοσοκομείων, στην πρόληψη και στη μείωση του κόστους των υπηρεσιών υγείας. Η ουσιαστική αποκέντρωση των Υπηρεσιών υγείας μέσα από τη δημιουργία μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σε τοπικό επίπεδο αναδεικνύοντας ότι η αποκέντρωση αυτή είναι προς συμφέρον τόσο της δημόσιας υγείας όσο και της προσπάθειας εξοικονόμησης των πόρων του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Η διασφάλιση της συνέχισης της λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγή της Ψυχοκοινωνικής Υγείας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για τα άτομα με αναπηρία επιβάλλεται να υπάρξει κεντρικός σχεδιασμός προκειμένου να ληφθεί μέριμνα για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής που θα διευκολύνουν την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Ευτυχώς το είδαμε στις τελευταίες προσκλήσεις και υπάρχει μέσα. Δημιουργία κέντρων αποκατάστασης και αποθεραπείας, δημιουργία στεγών αυτόνομης διαβίωσης, δημιουργία ειδικού προγράμματος για τη διαμόρφωση όρων και προϋποθέσεων προσβασιμότητας και κοινωνικής ένταξης των ΑμεΑ. Σας ευχαριστώ.

Θα ήθελα να ζητήσω από τους νέους συναδέλφους, δεν τελείωσα, ψέματα είπα αυτό που είπα στην αρχή. Θα ήθελα να ζητήσω από τους νέους συναδέλφους να συμβουλευτούν τους παλιούς και να δανειστούν τις καλές πρακτικές όλοι για το λόγο του ότι θα ξεκινήσω πηγαίνοντας στην αρχή λέγοντάς σας αγαπητοί συνεργάτες και όχι δεν είπα Υπουργέ και Πρόεδρε και Γενική Γραμματέα διότι έχουμε ένα μονόδρομο. Αν πραγματικά δεν είμαστε συνεργάτες και αγαπητοί συνεργάτες στα Υπουργεία, η Περιφέρεια, οι Δήμοι και οι (...) φορείς και όλοι αυτοί που εργάζονται στους ενδιαμέσους Φορείς να γίνουμε ένας μεγάλος μύκητας που θα σκεπάσει όλο τον ελλαδικό χώρο έτσι ώστε να κλείσουμε όλες τις τρύπες των κοινωνικών ανισοτήτων μόνο τότε θα κάνουμε μία

Ελλάδα ισχυρή και ανθεκτική. Αν δεν είμαστε καλοί και αγαπητοί συνεργάτες θα εξακολουθεί να υπάρχει μία διακριτή Ελλάδα. Είναι στο χέρι μας να επιλέξουμε το πρώτο.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Υγείας της ΚΕΔΕ και Δήμαρχο Χίου. Προχωράμε στην Πρόεδρο της Επιτροπής Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της ΚΕΔΕ, Δήμαρχο Καλαμαριάς, στην κυρία Χρύσα Αράπογλου.

Χ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Καλημέρα σε όλους και σε όλες. Κυρίες Υπουργέ, Γενική Γραμματέα, κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι, χθες την ώρα που μιλούσε ο Υπουργός και η αίθουσα ήταν γεμάτη και το Προεδρείο από πίσω ήταν όλοι παρόντες και παρούσες μέτρησα 30 άτομα πίσω από τον Υπουργό. Στα 30 υπήρχε μία γυναίκα. Το 29-1 δεν μπορεί να είναι έτυχε. Είναι ότι κάτι απέτυχε. Είναι ότι εδώ και δεκαετίες, τουλάχιστον από τη δεκαετία του '80 μέχρι σήμερα οι προσπάθειες που γίνονται για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών δεν έχουν αποδώσει. Της ισότητας δηλαδή, της ισότιμης συμμετοχής. Και για να πάμε στα στοιχεία για να μην τα ξεχνάμε γιατί οι αριθμοί λένε αλήθειες, όταν λοιπόν ζητάμε από τις γυναίκες να συμμετέχουν, όταν ζητάμε ισότιμη εκπροσώπηση ως ένα ζήτημα δημοκρατίας και όχι ως ένα ζήτημα ίσων δικαιωμάτων θα πρέπει να δούμε ότι στη χώρα μας έχουμε φτάσει με κόπους και βάσανα το 22% της συμμετοχής των γυναικών στην βουλή. Στην Αυτοδιοίκηση έχουμε εκλεγεί το 2023 μόλις 22 γυναίκες Δήμαρχοι σε σύνολο 332 Δήμων, δηλαδή ποσοστό 6,8% και δεν έχει εκλεγεί ούτε μία γυναίκα Περιφερειάρχης τώρα. Είχαμε και ένα Power Point αλλά δεν ξέρω αν θα με ακολουθήσει. Θα ήθελα να σας μιλήσω λίγο από καρδιάς γιατί βλέπω...

Τα ποσοστά λοιπόν είναι αποκαρδιωτικά και είναι πάρα πολύ χαμηλά, χαμηλότερα οποιουδήποτε ευρωπαϊκού μέσου όρου, είναι προβληματικά και νομίζω ότι δεν τιμούν κανέναν στο σύνολο του τρόπου με τον οποίο ασκείται η πολιτική. Θα μου πείτε, η

δημοκρατία είναι ζήτημα αριθμών; Πάντως σίγουρα οι αριθμοί δείχνουν ότι πρόκειται για μια μισή δημοκρατία.

Το δεύτερο θέμα στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ και πάλι να αναφέρω κάτι βιωματικό για να μη μιλάμε μόνο θεωρητικά είναι στο Δήμο Καλαμαριάς όπου έχω την τιμή να έχω εκλεγεί από τους 9 Αντιδημάρχους οι 5 είναι γυναίκες. Τουλάχιστον τώρα, στην παρούσα, στην πρώτη δηλαδή Διοίκηση. Δεν μπορούσα να φανταστώ αυτό που συνέβη πριν από περίπου δέκα μέρες. Εισέβαλε στο γραφείο γυναίκας Αντιδημάρχου κάποιος παλικάρας ο οποίος απείλησε φυσικά με σεξιστικά υπονοούμενα, θεωρούσα δηλαδή ότι αυτές τις εποχές τις έχουμε αφήσει πίσω. Δεν ήτανε κάποιος τυχαίος. Απείλησε ακόμη και για το εργασιακό μέλλον της διότι του ήταν αδιανόητο ότι μία γυναίκα μπορεί να είναι νέα, ωραία, Αντιδήμαρχος και σοβαρή επαγγελματίας. Την ίδια μέρα είχα μία δεύτερη καταγγελία για γυναίκα Αντιδήμαρχο από όμορο Δήμο και δεν ξέρω και πόσα άλλα κρυμμένα βρίσκονται, δηλαδή δεν έχουν φανερωθεί, από ένα τσουνάμι θα μου επιτρέψετε το οποίο έρχεται, ήδη έχει κάνει την εμφάνισή του αλλά τρέχει και αυτό φαίνεται και από τις πολιτικές επιλογές παγκόσμια και ευρωπαϊκά, ένα τσουνάμι συντηρητικοποίησης που δεν ξέρουμε τι στερεότυπα μπορεί να επαναφέρει τα οποία νομίζουμε ότι τα έχουμε αφήσει πίσω. Ακόμα χειρότερα είναι ότι τα στοιχεία που έχουμε, ελλιπή γιατί μας λείπουν τα δεδομένα και οι μελέτες σε βάθος, είναι έχουμε σε όλη τη χώρα μία αύξηση της νεανικής παραβατικότητας, μία αναστροφή του αξιακού συστήματος αυτού που μπορεί να πιστέψουν οι νέοι και τουλάχιστον από δεδομένα τα οποία έχω τυχαία φαίνεται ακριβώς αυτό στο οποίο αναφέρθηκα ότι επανέρχεται ένα στερεότυπο άντρα-γυναίκας, σχέσεων υποταγής δεύτερου φύλλου το οποίο πραγματικά θεωρούσαμε ότι ανήκει στο παρελθόν. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε σε μία διαρκή εγρήγορση διότι και σε όλα τα άλλα, δηλαδή πέρα από την συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης απόφασης που

αναφέρθηκα, στην κοινωνική ισότητα, δηλαδή στους κρίσιμους κοινωνικούς δείκτες, φυσικά ανάλογα είναι τα ζητήματα και στην αγορά εργασίας όπου οι γυναίκες, το αναφέρω, νομίζω ότι πολύ συχνά γίνεται αυτή η επισήμανση, σύμφωνα με τη Eurostat το 2023 η απασχόληση των γυναικών στην Ελλάδα ήταν περίπου 53% ενώ των ανδρών έφτασε το 73%. Είμαστε στη δεύτερη χειρότερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την Ιταλία. Οι δύο χώρες είναι οι μόνες στην Ευρώπη των 27 με ποσοστό απασχόλησης των γυναικών χαμηλότερο του 60% παρά τις προσπάθειες οι οποίες έχουν γίνει.

Προχωρώ με κάποια ταχύτητα. Για τις προτάσεις ως Επιτροπή Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της ΚΕΔΕ στις συναντήσεις τις οποίες κάναμε εντοπίσαμε αυτά και άλλα πολλά ζητήματα, ιδίως με το καινούργιο αντικείμενο της Επιτροπής που περιλαμβάνει και τα ανθρώπινα δικαιώματα και σκεφτήκαμε αντί να προχωρήσουμε σε μεγάλες και μαξιμαλιστικές στοχεύσεις να φτάσουμε να προτείνουμε και σήμερα αυτή είναι η υποχρέωσή μου και το κάνω με μεγάλη χαρά γιατί υπήρχανε πολύ ενδιαφέρουσες συναντήσεις της Επιτροπής Ισότητας με κυρίως γυναίκες εκλεγμένες στα Δημοτικά Συμβούλια. Από τις πρώτες λοιπόν συνεδριάσεις συμφωνήσαμε να προχωρήσουμε θέτοντας ρεαλιστικούς και εφαρμόσιμους στόχους για την αλλαγή της μεγάλης εικόνας και να αναλάβουμε δράσεις και πρωτοβουλίες που θα έχουν μετρήσιμα αποτελέσματα. Δράσεις που θα ενισχύσουν τις υπάρχουσες θεσμικές πρωτοβουλίες όπως είναι οι Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας και θα ήθελα σε αυτό να απευθυνθώ προς όλους τους Δημάρχους και τις Δημάρχους που βρίσκονται σήμερα εδώ. Έχουμε ένα εργαλείο στα χέρια μας. Αυτή η χώρα μεταξύ άλλων πάσχει από μία πολυνομία, από μία τραγική πολυνομία, χρειάζεται μία νομοθετική γκιλοτίνα, το έχουμε πει αυτό, το έχουνε κάνει χώρες που τις θεωρούμε ότι είναι σε ότι αφορά στους Θεσμούς κοινοβουλευτικούς πολύ πιο πίσω από μας και μέσα σε όλο αυτό

έχουμε και μία αλλαγή θεσμών και αλλαγή τρόπου λειτουργίας και της Αυτοδιοίκησης. Αυτή τη στιγμή έχουμε τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας. Ας τις συστήσουμε όλοι. Ας τις κάνουμε να δουλέψουν. Ας δούμε να δούμε με καλό τρόπο, καλύτερο δυνατό, βέλτιστο τρόπο μπορούν να εργαστούν.

Τα δεδομένα που έχουμε στη διάθεσή μας από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας δείχνουν ότι μέχρι πρόσφατα οι περισσότεροι Δήμοι της χώρας, 247 στους 332 έχουμε αυτή τη στιγμή, ότι έχουν επανασυστήσει στην παρουσία αυτοδιοικητική θητεία Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας και 217 Δήμοι έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας. Πολλοί Δήμοι δεν έχουν καταφέρει να υλοποιήσουν Τοπικά Σχέδια Δράσης. Νομίζω ότι οι περισσότεροι. Αυτό αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην επίτευξη των στόχων μας καθώς η ύπαρξη σχεδίων δράσης εξασφαλίζει τη δομημένη και μακροπρόθεσμη προσέγγιση για την καταπολέμηση των ανισοτήτων. Έτσι αποφασίσαμε τη συγκρότηση ομάδας εργασίας για να είμαστε αποτελεσματικοί και να προχωρήσουμε πέρα από τις θεωρητικές προσεγγίσεις που σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ επεξεργάζεται τη δυνατότητα αξιοποίησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Συνοχής με στόχο την κατάθεση πρότασης για τη δημιουργία μιας σταθερής Δομής που θα υποστηρίζει τεχνικά τους Δήμους με σκοπό την εκπόνηση ρεαλιστικών και εφαρμόσιμων αλλά ταυτοχρόνως πρωτότυπων Σχεδίων Δράσης.

Ένα δεύτερο, τη δημιουργία αποθετηρίου καλών πρακτικών, προσβάσιμες βάσεις δεδομένων δηλαδή όπου θα συγκεντρώνονται και θα διαδίδονται οι καλές πρακτικές που εφαρμόζονται από Δήμους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με στόχο την προώθηση των θεμάτων ισότητας και δικαιωμάτων που θα βοηθήσει την ανταλλαγή ιδεών και την ενίσχυση των θετικών πρωτοβουλιών σε όλη τη χώρα.

Και φυσικά το τρίτο, την αναζήτηση χρηματοδοτικών εργαλείων για την υλοποίηση των πολιτικών ισότητας. Και σε αυτόν

τον τομέα το ζήτημα είναι η υποχρηματοδότηση ή μάλλον η έλλειψη χρηματοδότησης. Στη δεδομένη στιγμή που η Αυτοδιοίκηση αντιμετωπίζει μεγάλα θέματα υποχρηματοδότησης για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της συνεργαζόμαστε με την ΕΕΤΑΑ αλλά αναζητούμε ευρωπαϊκά προγράμματα και συγκεντρώνουμε προτάσεις που θα ενισχύσουν και οικονομικά το έργο των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας.

Ιδέες υπάρχουν αλλά για να υπάρξουν και ρεαλιστικά και εφαρμόσιμα σχέδια δράσης και για να έχουμε αποτελέσματα που θα έρθουμε στο επόμενο Συνέδριο και θα πούμε, κάτι κάναμε είναι αναγκαία η χρηματοδότηση των Επιτροπών Ισότητας σε σταθερή βάση. Πολιτικές χωρίς κονδύλι είναι περιστασιακές και εμείς σήμερα περισσότερο από ποτέ έχουμε ανάγκη από μόνιμες και σταθερές παρεμβάσεις.

Κυρία Υφυπουργέ το αίτημα της Επιτροπής μας και κυρία Υπουργέ για τη χρηματοδότηση τόσο της λειτουργίας όσο και των σχεδίων δράσης των Τοπικών Επιτροπών Ισότητας είναι κάτι που πια είναι απολύτως αναγκαίο και πρέπει να βρούμε έναν τρόπο από κοινού για να μπορούμε να είμαστε αποτελεσματικοί και να μην αφήσουμε στα λόγια και σε έναν τίτλο αυτές τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας που είναι το μόνο εργαλείο που έχουμε σήμερα για την ανάδειξη και την προώθηση των ζητημάτων ισότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν είναι δεδομένες, υπάρχουν. Η ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης απόφασης, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλλου σε πολιτικές και προγράμματα και η καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων και της έμφυλης βίας. Και φυσικά η βελτίωση της καθημερινότητας των γυναικών στην οποία αναφέρθηκαν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι. Πάνω από όλα, πρώτα από όλα και περισσότερο από όλα η εκπαίδευση. Δήμοι που μαθαίνουν και εκπαιδεύουν, έτσι μόνο αλλάζουν τα στερεότυπα. Έτσι γίνεται

θελκτική η πολιτική, έτσι γίνεται ουσιαστική η πολιτική, το ίδιο και η κεντρική, το ίδιο και η Αυτοδιοίκηση. Προγράμματα εκπαίδευσης για τους δημοτικούς υπαλλήλους και τα στελέχη της Αυτοδιοίκησης σχετικά με την ισότητα των φύλων και την αποφυγή διακρίσεων. Η διαφορά ξεκινά από το ίδιο μας το σπίτι.

Αγαπητοί συνάδελφοι η συμμετοχή των γυναικών και τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι μόνο ένα θέμα δικαιοσύνης αλλά προϋπόθεση για την κοινωνική πρόοδο για την ανάπτυξη. Οι Δήμοι οι εγγύτεροι στον πολίτη μπορούν να γίνουν οι κινητήριοι μοχλοί για μία πιο δίκαιη κοινωνία και εμείς ως εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουμε την ευθύνη να προχωρήσουμε μπροστά με θάρρος και αποφασιστικότητα. Η ισότητα είναι θέμα ποιότητας της δημοκρατίας μας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ την κυρία Αράπογλου, τη Δήμαρχο Καλαμαριάς. Αλλά εμείς εδώ, κοιτάξτε, από τους πέντε, οι δύο γυναίκες ως ποσοστό. Πλάκα κάνω. Έχουμε εδώ και Υπουργό γυναίκα, και Γενική Γραμματέα. Τι άλλο να κάνουμε;

Και τώρα ήρθε η ώρα της παρουσίαση της μελέτης από τον κύριο Ηλία Αποστολόπουλο, Δήμαρχο Παπάγου-Χολαργού, Πρόεδρου του Ινστιτούτου της Αυτοδιοίκησης της μελέτης την οποία έχουμε κάνει αγαπητέ Ηλία για το δημογραφικό και την Αυτοδιοίκηση. Έχει βγει και το πόνημα. Είμαστε έτοιμοι λοιπόν. Κύριε Αποστολόπουλε, έχετε τον χρόνο σας και μετά φυσικά είναι η Υπουργός μας.

Η. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ κύριε Καφαντάρη. Χρόνια πολλά σε όλους που γιορτάζουν. Νομίζω είναι πολύ θετικό ότι η αίθουσα είναι σχεδόν γεμάτη και είναι ένα στοίχημα κύριε Καφαντάρη που η ΚΕΔΕ νομίζω το κέρδισε. Να σημειώσω και την παρουσία των δύο Δημάρχων των δύο μεγαλύτερων Δήμων της χώρας, του Δημάρχου Αθηναίων και του Δημάρχου Θεσσαλονίκης. Σας ευχαριστούμε πολύ. Όπως και του Προέδρου και του

Διευθύνοντας Συμβούλου της ΕΕΤΑΑ. Η αίθουσα μάλλον γυναικοκρατείται και είναι πάρα πολύ θετικό. Έχετε κάνει εξαιρετική δουλειά κυρίες και κύριοι των Επιτροπών.

Να καλωσορίσουμε την Υπουργό μας, την κυρία Ζαχαράκη. Φίλες και φίλοι σύνεδροι σας καλωσορίζω στην παρουσίαση της μελέτης του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, «Όψεις του δημογραφικού προβλήματος στην Ελλάδα» και ευχαριστώ που είστε σήμερα μαζί μας για να συζητήσουμε ένα από τα πιο κρίσιμα ζητήματα που δεν είναι άλλο από το δημογραφικό πρόβλημα. Αξιοποιώντας λοιπόν τις γνώσεις και την εμπειρία μιας πολύ σπουδαίας επιστημονικής ομάδας με επικεφαλής τον καθηγητή κύριο Ιωάννη Ψυχάρη του Πάντειου Πανεπιστημίου έχει σκοπό λοιπόν αυτή η μελέτη να εξετάσει το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας υπό το πρίσμα των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού. Η μελέτη επιδιώκει να αποτυπώσει την πολυμορφία με την οποία εκδηλώνεται το δημογραφικό πρόβλημα σε επίπεδο Δήμων σε όλη τη χώρα, να αναδείξει τη σημασία και το ρόλο των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διαμόρφωση αλλά και στην υλοποίηση των πολιτικών για την αντιμετώπιση του προβλήματος αλλά και να τεκμηριώσει και να συμβάλει στον δημόσιο διάλογο.

Η σημερινή κατάσταση σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα στην Ελλάδα. Το δημογραφικό πρόβλημα δεν είναι απλώς ένα στατιστικό ζήτημα, είναι μία πραγματικότητα που αγγίζει όλες τις πτυχές της ζωής μας, την οικονομία, την εργασία, την κοινωνική ασφάλιση, την εκπαίδευση αλλά και την ίδια την κοινωνική συνοχή. Σύμφωνα δε με τα τελευταία στοιχεία η Ελλάδα κατατάσσεται στις χώρες με το πιο σοβαρό δημογραφικό πρόβλημα στην Ευρώπη. Ο πληθυσμός μας μειώνεται συνεχώς ενώ το ποσοστό γεννήσεων βρίσκεται κάτω από το επίπεδο αναπλήρωσης. Και όταν λέμε επίπεδο αναπλήρωσης εννοούμε ότι κάθε οικογένεια πρέπει να έχει τουλάχιστον δύο παιδιά για να αναπληρώνει.

Το 1981 λοιπόν για πρώτη φορά η γονιμότητα, ο μέσος δηλαδή αριθμός παιδιών που αποκτά μία γυναίκα, έπεσε κάτω από το όριο των δύο παιδιών. Το 1986 ο δείκτης έγινε 1,5 και από τότε δεν έχει ανακάμψει ποτέ. Επί 35 χρόνια ο μέσος όρος ανά γυναίκα είναι 1,3 παιδιά. Η Ελλάδα δυστυχώς κατατάσσεται σταθερά στις τελευταίες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης ως προς τον δείκτη γονιμότητας. Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα συμπεράσματα των τελευταίων απογραφών. Μεταξύ του 2001 και το 2023 ο πληθυσμός της χώρας μας μειώθηκε κατά 500.000 άτομα. Από το 2011 η διαφορά θανάτων από γεννήσεις είναι σταθερά αρνητική και αυξανόμενη. Να σημειώσουμε ότι το 2022 οι θάνατοι ήταν σχεδόν διπλάσιοι των γεννήσεων. Το 2023 οι γεννήσεις κατέγραψαν νέο ιστορικό χαμηλό και η αναλογία είναι για κάθε ένα άτομο που γεννιέται πεθαίνουν 1,8. Σύμφωνα με τη Eurostat ο συνολικός πληθυσμός της Ελλάδας υπολογίζεται ότι θα μειωθεί κατά 25% μέχρι το 2070 ενώ προσέξτε η αποτροπή της μείωσης του πληθυσμού τουλάχιστον μέχρι το 2040 είναι εντελώς αδύνατη. Τα λέω έτσι με έμφαση γιατί είναι στοιχεία τα οποία σοκάρουν και νομίζω καλό είναι να μας μείνουν αυτοί οι αριθμοί.

Η μελέτη του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης εξετάζει μεμονωμένα αλλά και συνδυαστικά τη μείωση και τη γήρανση του πληθυσμού των Δήμων. Τα δύο αυτά φαινόμενα είναι αλληλένδετα και πολύ σημαντικά για την περιγραφή της δημογραφικής κατάστασης των Δήμων. Παράλληλα προχωρήσαμε για πρώτη φορά στον υπολογισμό ενός σύνθετου δείκτη δημογραφικής τρωτότητας όλων των Δήμων της χώρας. Ο δείκτης αυτός συνιστά μία πρωτοτυπία δεδομένου ότι δεν έχει ξανά υπολογιστεί. Σύμφωνα λοιπόν με τη μελέτη η εικόνα μεταβολής του πληθυσμού αποτυπώνει ότι πάνω από τα 2/3 των Δήμων της Ελλάδας σημείωσαν μείωση πληθυσμού μεταξύ του 2011 και του 2021 ενώ πάνω από τους μισούς Δήμους της χώρας, για την ακρίβεια το 58%,

κατέγραψαν μείωση του συνολικού πληθυσμού σε υψηλότερο βαθμό από τον μέσο όρο.

Η μείωση των γεννήσεων, η αύξηση του προσδόκιμου ζωής και η γήρανση του πληθυσμού δημιουργούν ένα ανησυχητικό κοκτέιλ που επηρεάζει την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη. Αν σκεφτούμε ότι η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα ανάμεσα στις χώρες με τους πιο γερασμένους πληθυσμούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι φανερό ότι η δημογραφική παρακμή δεν είναι απλώς μία θεωρητική πρόκληση αλλά είναι μία πραγματικότητα.

Η μελέτη του ΙΤΑ όμως δεν περιορίζεται μόνο στην αποτύπωση του προβλήματος. Μέσα λοιπόν από μία βαθιά ανάλυση των αιτιών του δημογραφικού φαινομένου προτείνουμε λύσεις που μπορεί να συμβάλουν στην αναστροφή αυτής της τάσης. Η συγγραφική ομάδα χρησιμοποιώντας επιστημονικά δεδομένα επιχειρεί να ανοίξει έναν ουσιαστικό διάλογο για το πώς η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να προσαρμοστεί και να αντιδράσει αποτελεσματικά. Πέρα από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το δημογραφικό που έχει παρουσιάσει η κυβέρνηση και ομολογουμένως αποτελεί την πρώτη στα ελληνικά χρονικά συντονισμένη προσπάθεια και πρέπει να το αναγνωρίσουμε το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης μέσα από τις μελέτες του προτείνει πολιτικές και σε τοπικό επίπεδο.

Ο ρόλος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και οι καινοτόμες δράσεις για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των συνεπειών του δημογραφικού προβλήματος. Η ΚΕΔΕ μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην υλοποίηση των προτεινόμενων στρατηγικών για τη δημιουργία βιώσιμων πόλεων, για την αντιμετώπιση της μείωσης και γήρανση του πληθυσμού.

Πρώτα από όλα ανάπτυξη στρατηγικών και κατευθυντήριων γραμμών για την αντιμετώπιση του προβλήματος, προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των Δήμων, οργάνωσης σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, δημιουργία διαδικτυακών

πλατφορμών και ανταλλαγή καλών πρακτικών και εμπειριών, εξασφάλιση χρηματοδότησης από Εθνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα για ενίσχυση των Δήμων, συνεργασία με πανεπιστημιακά και ερευνητικά κέντρα, δημιουργία συστήματος παρακολούθησης αλλά και αξιολόγησης των δράσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Στη μελέτη μας αναφέρονται επίσης καινοτόμες δράσεις των ΟΤΑ που μπορούν να συμβάλλουν στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος. Συγκεκριμένα αναφέρουμε για την υποστήριξη των οικογενειών και των ευάλωτων ομάδων, ομάδων για προγράμματα στήριξης γονέων, προγράμματα υποστήριξης ηλικιωμένων, προγράμματα κοινωνικής ενσωμάτωσης, προγράμματα βιώσιμης ανάπτυξης και πράσινης οικονομίας, για την ψηφιακή συμμετοχή των πολιτών, για έξυπνες κοινότητες, έξυπνα συστήματα διαχείρισης υποδομών, αυτόνομα μέσα μεταφοράς πολιτών, για επιχειρηματικά κέντρα και ΧΑΠ καινοτομίας δηλαδή τη δημιουργία κέντρων που παρέχουν υποδομές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, για συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα.

Εδώ αξίζει να αναφέρουμε και κάποιες καλές πρακτικές από το διεθνές επίπεδο. Μία πρωτοβουλία που έγινε στην Αυστραλία στο Anley, το «co-housing for ageing well» που στοχεύει στην κατασκευή κοινών κατοικιών με κοινές εγκαταστάσεις για την ηλικιωμένη πληθυσμιακή ομάδα προκειμένου να τους προσφέρει καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Στο Sydney της Αυστραλίας το έργο Greensquare μεταμορφώνει μία παλιά βιομηχανική περιοχή σε ένα ζωντανό βιώσιμο και συνδεδεμένο κέντρο κοινότητας. Στο Mezitli της Τουρκίας, η αγορά γυναικών παραγωγών στο Mezitli προωθεί την ισότητα των φύλων και δημιουργεί ευκαιρίες για γυναίκες παραγωγούς. Στη Μαδαγασκάρη, στο Antanarivo η πρωτοβουλία «Building resilience in the city food system» επικεντρώνει στην αύξηση της ανθεκτικότητας του συστήματος

τροφίμων της πόλης μέσω της αστικής γεωργίας. Στο Μεξικό στην Γουαδαλαχάρα, «Metropolitan agency for urban forest» είναι η ανάπτυξη ενός συμμετοχικού σχεδίου σχεδίασης για τη δημιουργία μιας βιώσιμης και συνδεδεμένης πόλης. Και τέλος άφησα κάτι που θα σας είναι μάλλον πιο γνωστό, το μουσείο Γκούγκενχαϊμ στο Μπιλμπάο. Μία μικρή πόλη το Μπιλμπάο που είχε τεράστια προβλήματα, από τότε που έγινε το μουσείο έχει καταφέρει μία αστική αναγέννηση προσελκύοντας τουρίστες και επενδύσεις, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας.

Αγαπητές φίλες και φίλοι συμπερασματικά θα λέγαμε ότι το δημογραφικό πρόβλημα αποτελεί μία πολυδιάστατη πρόκληση που συνδέεται άμεσα με την οικονομία, την κοινωνική συνοχή και την ανάπτυξη τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Επισημαίνουμε ότι η λύση του προβλήματος δεν μπορεί να επιλυθεί μόνο με δημογραφικά μέσα και πρωτοβουλίες όπως η επιδοματική πολιτική η οποία είναι καλή αλλά αποκλείεται να λύσει το πρόβλημα. Χωρίς να παραγνωρίζεται η σημασία όμως ανέφερα αυτών των μέσων θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δημογραφικό πρόβλημα είναι αποτέλεσμα ευρύτερων κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και γεωγραφικών παραγόντων. Χρειάζεται δηλαδή ένας συνδυασμός πληθυσμιακών, κοινωνικών, οικονομικών και χωρικών μέτρων πολιτικής. Η λύση απαιτεί ανάλυση ευρύτερων συνθηκών που το προκαλούν ή το επιδεινώνουν και η ενσωμάτωση καινοτόμων προσεγγίσεων από τους ΟΤΑ.

Η μελέτη του ΙΤΑ προτείνει συγκεκριμένα μέτρα που μπορούν να τοποθετηθούν σε τοπικό επίπεδο. Αύξηση των δημοσίων δαπανών υπέρ της δημιουργίας οικογένειας, βελτίωση των υποδομών παιδείας και υγείας, η πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και υπηρεσίες υγείας αποτελεί ένα βασικό κίνητρο για να μένουν οι άνθρωποι στις περιοχές και στα χωριά μας που τόσο πολύ το έχουμε ανάγκη. Πρόγραμμα στέγασης και προσέλκυσης νέων κατοικιών. Η ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής με την

παροχή κινήτρων για νέους κατοίκους σε περιοχές που αντιμετωπίζουν σοβαρά δημογραφικά προβλήματα. Φορολογικές ελαφρύνσεις και επιδοτήσεις για τα νέα ζευγάρια τα οποία θα μένουν στο χωριό και θα δημιουργούν οικογένειες. Πρόγραμμα ανακαίνισης και επαναχρησιμοποίησης παλαιών κατοικιών σε μικρούς ορεινούς Δήμους. Πόσα χωριά έχουν ερημώσει και βλέπουμε τα σπίτια όταν πηγαίνουμε καμιά φορά βόλτα είτε στα χωριά είτε επισκέψεις. Αυτά λοιπόν μπορούν να ανακαινιστούν και να αποδίδονται σε νέα ζευγάρια. Υποστήριξη της υγιούς γήρανσης, δημιουργία προγραμμάτων που προωθούν τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή. Στήριξη κοινωνικά ευαίσθητων ομάδων όπως άτομα με αναπηρία καθώς και όσων προσφέρουν στην κοινότητα όπως είναι οι εκπαιδευτικοί και οι γιατροί.

Προσέλκυση επενδύσεων και δημιουργία θέσεων εργασίας. Στήριξη της τοπικής οικονομίας μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων. Φορολογικά κίνητρα για δημιουργία και εγκατάσταση επιχειρήσεων σε απομακρυσμένες περιοχές, σε ορεινούς και σε μικρούς νησιωτικούς Δήμους. Είναι πολύ σημαντικό κυρία Υπουργέ να δοθούν κίνητρα να μπορούν οι επιχειρήσεις να έχουν μία φορολογική ελάφρυνση στις περιοχές που θα μένουν οι νέοι για να συμμετέχουν σε αυτές τις επιχειρήσεις.

Smart cities και τεχνολογία. Υιοθεσία νέων τεχνολογιών όπως η έξυπνη διαχείριση των πόλεων μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των πολιτών. Ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας και κοινωνικής συμμετοχής. Η ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής μέσω του προγράμματος συμμετοχής των πολιτών αλλά και η βελτίωση της ασφάλειας.

Η χώρα μας λοιπόν χρειάζεται πολιτικές που να στηρίζουν τη νεότητα, την οικογένεια και τις γεννήσεις, τις κοινωνικά ευαίσθητες ομάδες και την τρίτη ηλικία. Έχουμε ανάγκη από ένα νέο ανανεωμένο κοινωνικό συμβόλαιο που θα αγκαλιάζει όλους τους

πολίτες και θα δημιουργεί προϋποθέσεις για την ευημερία και την ευτυχία των επόμενων γενεών.

Σε κάθε περίπτωση, και κλείνοντας, θέλω να επαναλάβω ότι το δημογραφικό είναι ένα ζήτημα που αποτελεί μεν εθνική υπόθεση έχει όμως έντονα τοπική διάσταση. Δεν αρκούν από μόνες τους οι εθνικές στρατηγικές και πολιτικές αλλά απαιτούνται παράλληλα συγκεκριμένες στοχευμένες τοπικές δράσεις. Οι Δήμοι είμαστε εδώ για να συμβάλουμε στο μέτρο των δυνατοτήτων και των θεσμικών μας ορίων στη διαχείριση αλλά και επίλυση του προβλήματος. Ξέρετε κυρία Υπουργέ ως Θεσμός έχουμε στο DNA μας την κουλτούρα της συναίνεσης και της συνεργασίας. Μπορούμε να είμαστε χρήσιμοι και αποτελεσματικοί στην εφαρμογή πολιτικών για τις οποίες θα απαιτηθούν συνεργασίες. Η Αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού δηλώνει μέσα από την εκπόνηση της μελέτης που σήμερα παρουσιάζουμε την ισχυρή της θέληση να υπηρετήσει ένα ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο για την επίλυση του δημογραφικού. Είμαστε προφανώς ανοιχτοί στον διάλογο, στις συνεργασίες και είμαστε έτοιμοι να εφαρμόσουμε πολιτικές που θα επιτρέψουν να διασφαλίσουμε ένα καλύτερο μέλλον.

Σας ευχαριστώ και πάλι για την παρουσία σας σήμερα. Σας καλώ να ανοίξετε τις σελίδες αυτού του σημαντικού βιβλίου που βρήκατε όλοι στις τσάντες τις οποίες σας έδωσε η ΚΕΔΕ. Το δημογραφικό πρόβλημα είναι σίγουρα μεγάλο όμως η κατανόησή του και η συλλογική προσπάθεια μπορεί να οδηγήσουν σε ουσιαστικές λύσεις.

Πριν κλείσω επιτρέψτε μου να αναφερθώ και να ευχαριστήσω τον κύριο Ιωάννη Ψυχάρη καθηγητή του Πάντειου Πανεπιστημίου, την κυρία Αλεξάνδρα Τραγάκη καθηγήτρια του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, τον κύριο Παναγιώτη Πανταζή ειδικό διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, τον κύριο Θωμά Γεωργιάδη μεταδιδακτορικό ερευνητή του Παντείου Πανεπιστημίου, τον κύριο Γιάννη Τρίγκα υποψήφιο διδάκτορα του ΕΚΠΑ καθώς και

όλο το προσωπικό του ΙΤΑ για αυτή την πολύ σημαντική μελέτη την οποία εκπόνησαν. Σας ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Υπουργέ να σας παραδώσω και...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Επίσης μία φωτογραφία, είναι σημαντική στιγμή.

Πριν πάρει το λόγο η κυρία Υπουργός θα θέλαμε για πέντε λεπτά να καλέσω στο βήμα αυτούς που υλοποιούν τα προγράμματα, που δεν είναι άλλοι από την ΕΕΤΑΑ, τον Πρόεδρο της ΕΕΤΑΑ τον κύριο Μαραβέγια να κάνει μία μικρή παρέμβαση πριν ανέβει η αγαπητή Σοφία, η Υπουργός μας, στο βήμα. Δημήτρη έχετε το λόγο γιατί πραγματικά η ΕΕΤΑΑ είναι ο αυτοδιοικητικός μας βραχίονας σε θέματα κοινωνικής πολιτικής.

Δ. ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Κυρία Υπουργέ, κυρία Γραμματέας, φίλες και φίλοι που υπηρετείτε τον ωραίο θεσμό της Αυτοδιοίκησης να ευχαριστήσω τον Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και όλους τους καλούς φίλους αυτοδιοικητικούς που έχουν υπό την εποπτεία τους τις Επιτροπές όπως είναι της Ισότητας, όπως είναι της Κοινωνικής Πολιτικής, της Δημογραφικής για την πολύ καλή δουλειά που γίνεται σε πάντοτε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ.

Εγώ θέλοντας να σεβαστώ την οικονομία του χρόνου για αυτή την άμεση παρέμβαση να ξαναπώ ότι η ΕΕΤΑΑ είναι ολοκληρωμένος επιστημονικός σύμβουλος της Αυτοδιοίκησης, και του πρώτου και του δεύτερου βαθμού. Είναι βασικά η εταιρεία η δική σας. Έχει μία εμπειρία συμπυκνωμένη από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 όταν γεννήθηκε αυτή η εταιρεία, είναι εδώ μαζί μας η διευθύντρια μας, η κυρία Πέππα που και προσωπικά έχει συνεισφέρει πάρα πολλά...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Είναι η μετουσίωση της κοινωνικής πολιτικής. Χωρίς την κυρία Πέππα δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα. Να λέμε και κανένα μπράβο.

Δ. ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ακριβώς. Επίσης και την κυρία Υπουργό και το επιτελείο για την πολύ καλή συνεργασία που έχουμε.

Δύο θέματα θα ήθελα να βάλω κύριε Γραμματέα για την επόμενη χρονιά. Ξέρετε ότι το εμβληματικό πρόγραμμα που τρέχει με πολύ μεγάλη επιτυχία η χώρα μας πάνω από 10-12 χρόνια, πόσο είναι κυρία Πέππα, της κοινωνικής εναρμόνισης, τα voucher, κλείνει. Από ότι ξέρω ίσως να πάρουμε μία παράταση ένα χρόνο αλλά φίλες, κυρίες και κύριοι Δήμαρχοι θα πρέπει να το δείτε. Έχουμε μία συμπυκνωμένη εμπειρία, ξέρουμε τι πήγε καλά, ξέρουμε επίσης τι δεν πήγε καλά. Το ακούγαμε και στην αίθουσα της ολομέλειας πάρα πολλές φορές που τίθεται από συναδέλφους ότι δημιουργούνται Δομές δύο ταχυτήτων. Δυστυχώς οι Δημοτικές Δομές δεν μπορούν να ανταποκριθούν τις ιδιωτικές δομές, μιλάω για τους Δημοτικούς Παιδικούς, Βρεφικούς, ΚΔΑΠ και τα αντίστοιχα ιδιωτικά. Θα πρέπει όλοι μαζί, και η κεντρική κυβέρνηση με την εποπτεία του Υπουργείου αλλά και η ΚΕΔΕ να πάει να κάνει μία συγκεκριμένη, ολοκληρωμένη πρόταση για το πώς θα αντιμετωπιστεί αυτό που θα πρέπει να παρέχεται στις τοπικές κοινωνίες. Είπε ο φίλος ο Ηλίας Αποστολόπουλος, είχα τη χαρά να το ακούσω στην Ξάνθη, σε περιοχές που αντιλαμβάνεσαι το πόσο έντονο είναι το δημογραφικό πρόβλημα. Δημογραφικό και αν δεν έχουμε τέτοιου είδους υπηρεσίες και με πολύ καλό, αναβαθμισμένο επίπεδο υπηρεσιών δεν μπορούμε να μιλάμε για νέες οικογένειες, για κίνητρα σε νέες γυναίκες, σε νέες οικογένειες να κάνουν παιδιά.

Επίσης ένα εμβληματικό πρόγραμμα που τρέχει και το στηρίζουμε, θα τα πει και η κυρία Υπουργός είναι οι Νταντάδες της Γειτονιάς. Μπορεί να μην εμπλέκεται άμεσα η Αυτοδιοίκηση υπό την έννοια ότι δεν την ακουμπάει κάπου, είναι πολύ σημαντικό να το υιοθετήσετε και κυρίως θέλω να το πω στους συναδέλφους που υπηρετούν σε μικρούς νησιωτικούς ή ηπειρώτικούς Δήμους. Είναι ένα πρόγραμμα που τις καλές εμπειρίες, την καλή πρακτική τις έχουμε πάρει από τη Γαλλία. Ξέρετε ότι οι Γάλλοι δεν έχουν Δημοτικές Δομές δικές τους, δουλεύουν με αυτό το πρόγραμμα. Μπορεί λοιπόν με τον συντονισμό του Δήμου και εκεί που

χρειάζεται η ενθάρρυνση να το κάνουν, να τρέξουν σε μικρούς ξαναλέω ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους ένα πρόγραμμα που πιστεύω ότι μέσα στο 2025, λειτουργεί τώρα ως πιλοτικό, από τον καινούργιο χρόνο όμως θα μας πει και η κυρία Υπουργός πότε θα έχει καθολική υλοποίηση.

Ένα άλλο, γιατί ταυτόχρονα κύριε Γραμματέα γίνεται και η τεχνολογία, ξέρουμε πώς λειτουργούν τα ΚΔΑΠ. Τρέχουμε ήδη σε πιλοτικό επίπεδο τα ΚΔΑΠ-stem, εξειδικευμένες λοιπόν απασχολήσεις για τα παιδιά μας, να μην έχουμε το γενικό και αόριστο και να αποκαθιστάμε ως Δήμοι αθλητικούς συλλόγους, ωδεία κλπ. Ξέρει λοιπόν πολύ καλύτερα από όλους κοινωνικές υπηρεσίες, οι αυτοδιοικητικοί το τι θέλουν και τι θέλουν να αγκαλιάσουν τα παιδιά της κάθε πόλης, του κάθε χωριού.

Ευχαριστώ πολύ για τη δυνατότητα που μου δώσατε να επικοινωνήσω μαζί σας. ΕΕΤΑΑ και ΚΕΔΕ πάμε μαζί και νομίζω ότι και αυτή η πολύ καλή συνεργασία που έχουμε με το ανάλογο Υπουργείο θα συνεχιστεί. Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο και τα στελέχη της ΕΕΤΑΑ γιατί πραγματικά κάνουνε πάρα πολύ καλή δουλειά και στην ψηφιοποίηση των δηλώσεων που μοιράζονται και την παρακολούθηση.

Ήρθε η ώρα να ακούσουμε για αυτά τα οποία ειπώθηκαν πριν λίγο από τις Επιτροπές τι έχει να μας πει η κυβέρνηση. Σοφία Ζαχαράκη μαζί μας, Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Σοφία έχεις το λόγο. Περιμένουμε όλοι, όλη η αίθουσα γεμάτη για να ακούσουμε από τα χείλη σου αυτά τα οποία πρέπει για να προχωρήσουμε μπροστά για τα θέματα τα οποία έχουμε βάλει.

Σ. ΖΑΧΑΡΑΚΗ: Καλημέρα. Ευχαριστώ πάρα πολύ Δημήτρη για την πρόσκληση και ευχαριστώ πάρα πολύ και για την ευκαιρία σήμερα να απευθυνθώ σε αρκετές και αρκετούς. Η αλήθεια είναι ότι από το πρωί που βρεθήκαμε η αίθουσά μας γέμισε Δημήτρη μου και από τα

πολύ σημαντικά πράγματα τα οποία ακούσαμε συγκρατώ εξαιρετικές επισημάνσεις τις οποίες όμως ευτυχώς δεν ακούω για πρώτη φορά. Αυτό σημαίνει ότι η διάδραση, όλη αυτή η αλληλεπίδραση και ο διάλογος που έχουμε εδώ και πάρα πολλά χρόνια και νομίζω σας το έχω αποδείξει με τις προηγούμενες ιδιότητές μου και ως Υφυπουργός Παιδείας αλλά και ως Υφυπουργός Τουρισμού ότι πιστεύω ακράδαντα πέραν ότι ο πρωθυπουργός ο ίδιος το έχει ορίσει αυτό ως απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε Υπουργό, η λειτουργούντα αυτή τη στιγμή στην Ελληνική Κυβέρνηση να υπάρχουν ανοιχτοί δίαυλοι επικοινωνίας.

Δεν θα συμφωνούμε σε όλα είναι σίγουρο και δεν θα μπορούμε κάθε φορά να προωθούμε και όλα αυτά τα οποία πιθανότατα να ορίζετε ως προαπαιτούμενα. Σίγουρα όμως αν κάποιος κοιτάξει καλοπροαίρετα αυτά που έχουνε γίνει τα τελευταία χρόνια θα δουν ότι έχουν εξαντληθεί πολλές φορές προσπάθειες όπως επίσης και προϋπολογισμοί.

Να ευχαριστήσω πάρα πολύ την ΚΕΔΕ, να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο ο οποίος μας τίμησε πριν από λίγο με θετικά λόγια αλλά και μία πολύ σοβαρή σφραγίδα αν θέλετε παραδοτέων, και βέβαια τις Επιτροπές οι οποίες χαιρόμαστε καθώς συνάδουν πλήρως και με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου, βλέπουμε εκφάνσεις στις καθημερινότητες μας για τις αρμοδιότητές μας να έχουν ήδη συζητηθεί. Έχουμε ήδη συναντηθεί και με την Επιτροπή κάναμε μία πολύ αναλυτική συζήτηση μαζί με την Επιτροπή για τα θέματα κοινωνικής συνοχής και οικογένειας, προφανώς με την Επιτροπή Ισότητας καθώς υπάρχει έντονη επαφή και με την Υφυπουργό μας της οποίας μεταφέρω και τους χαιρετισμούς, την κυρία Κατερίνα Παπακώστα αλλά και τους δύο Γενικούς μας Γραμματείς πέραν της Γενικής Γραμματέως κυρίας Πατσογιάννη που είναι εδώ, τον κύριο Κωνσταντίνο Γλούμη και τον κύριο Πρόδρομο Πίο. Σας διαβεβαιώ ότι όλη η ομάδα είναι στη διάθεσή σας καθώς υπάρχουν θέματα

καθημερινότητας που ξέρω ότι κάθε Γενική Γραμματεία μας μπορεί να επιλύσει, τουλάχιστον να αντιμετωπίσει.

Καθώς μελετούσαμε και τα συμπεράσματα του ινστιτούτου ΙΤΑ περί του δημογραφικού βλέπω πραγματικά κύριε Αποστολόπουλε ότι τα πρόσωπα τα οποία επιλέξατε και στην ομάδα εργασίας είναι άτομα τα οποία πραγματικά μπορούν να τοποθετηθούν με εμπειρογνωμοσύνη και σίγουρα με πολύ επαρκή τεκμηρίωση στο θέμα του δημογραφικού ζήτημα το οποίο και εμείς εντρυφήσαμε από την πρώτη στιγμή που πήγαμε σε αυτό το νεοσύστατο Υπουργείο με τις δυσκολίες που αντιλαμβάνεστε που έχουμε οργανωτικού και οργανωσιακού χαρακτήρα. Αυτές όμως σίγουρα δεν μας έχουν κάμψει έτσι ώστε να μπορούμε να στεκόμαστε μπροστά σας και να μιλάμε πλέον και για κάποια παραδοτέα. Παραδοτέα πέραν των στόχων των οποίων έχουμε.

Μου αρέσει συνήθως να μιλώ εκτός κειμένου αλλά σήμερα επειδή θέλω να μοιραστώ μαζί σας πράγματα τα οποία συνήθως ξεχνώ να πω θα ακολουθήσω αυτό το κείμενο. Και το λέω γιατί ακούστηκαν ήδη πράγματα τα οποία θέλω να απαντήσω στην πορεία ή τουλάχιστον να τοποθετηθώ, σίγουρα όμως θέλω να σας πω και πράγματα τα οποία κάναμε, κάνουμε και θα κάνουμε μέσα στην πορεία των ετών και βέβαια των Σχεδίων Δράσης τα οποία και εμείς λειτουργούμε.

Έχουμε λοιπόν εδώ μία πολύ σημαντική διοργάνωση η οποία έχει προηγηθεί μία πλειάδα προσυνεδριακών διαδικασιών οι οποίες δίνουν αν θέλετε και όλο τον υψηλό στόχο και το καθήκον το οποίο έχουμε όλοι έτσι ώστε να μπορούμε να αναλύουμε λίγο τα θέματα. Και για χρόνια, και επιτρέψτε μου λίγο να το μοιραστώ αυτό και μία γενιά η οποία έχει υποστεί πολλές κρίσεις, έχουμε λίγο κουραστεί από μία θεωρητική προσέγγιση των πραγμάτων. Ναι, το δημογραφικό. Δεν δημιουργήθηκε τώρα. Το δημογραφικό υφίσταται και η μείωση των γεννήσεων εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Μπορούμε να μιλάμε θεωρητικά ή μπορούμε μικρές, μεγάλες νίκες

να τις καταγράψουμε έτσι ώστε να μπορέσουμε να μιλάμε για αντιμετώπιση.

Το κομμάτι το στεγαστικό. Στεγαστικό ζήτημα και έντονο. Αν δεν έρθουμε με μικρές λύσεις, πάντα σε συνεργασία κυρίως με τον πρώτο βαθμό να μιλήσουμε για τις τοπικές ανάγκες πολιτών θα είναι πάντα μία κουβέντα η οποία αν θέλετε θα εξαντλείται στη λογική του ευκταίου. Εγώ λοιπόν πάντα θα μιλάω για το εφικτό, και τουλάχιστον απέναντί σας.

Από την ίδρυση λοιπόν του Υπουργείου μας το 2023 τον Ιούνιο ο πρωθυπουργός αποφάσισε να ενοποιήσει μία διοικητική και πολιτική ομπρέλα πολύ σημαντικών δράσεων της κυβέρνησης με επίκεντρο την κοινωνική συνοχή. Αυτό το οποίο όλες και όλοι συζητάμε με ιδιαίτερη ζέση τα τελευταία χρόνια και θα έλεγα ότι είχε γίνει και μία ευρωπαϊκή και μία διεθνής πραγματικότητα. Μία πραγματικότητα που ορίζει και πολιτικά αποτελέσματα αν την παρακολουθήσετε με ιδιαίτερη ανάγκη και διάθεση πολιτικής ανάλυσης. Πίστευα λοιπόν και πιστεύουμε στο Υπουργείο πάρα πολύ σε σχέση αυτό που ανέφερα πριν με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Θα πάρω ενότητες. Θα ξεκινήσω από το δημογραφικό. Το συζητήσαμε πριν και ο Σπύρος το είπε ήδη πριν με πάρα πολύ μεγάλη θα έλεγα έμφαση μιλώντας για το Δήμο του καθώς είναι πρωταθλητής στην απομείωση αυτή τη στιγμή του πληθυσμού ότι σίγουρα είναι εθνική απειλή. Το ανέφερε ο Δημήτρης, ήρθε πριν ο Πρόεδρος, μας το έθεσε και αυτός. Είναι λοιπόν μία από τις κορυφαίες προτεραιότητές μας η διαχείριση. Ξέρετε ήδη ότι αυτό το ζήτημα της εθνικής ύπαρξης αλλά και συνέχειας εμείς το αντιμετωπίσουμε με μία μορφή θα έλεγα για αρχή συλλογής και εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Είναι στη διάθεσή σας, έχει σταλεί ήδη στην ΚΕΔΕ και βέβαια περιμένουμε και αυτό τον σχολιασμό από όλες και όλους και βέβαια θα τεθεί αυτή τη στιγμή σε δημόσια διαβούλευση. Αν θα έπρεπε να ορίσω κάποιες βασικές και άμεσες προτεραιότητες θα είναι αυτές οι οποίες έρχονται κάτω

από την ομπρέλα των 100 δράσεων και των 20 δισεκατομμυρίων ευρώ μέχρι το 2035. Άρα ένα δημογραφικό σχέδιο δράσης με ένα όραμα και με μία προσδοκία η οποία μπορεί να γεννηθεί με μικρές όπως είπα και μεγαλύτερες νίκες.

Και επειδή Σπύρο για να απαντάω άμεσα στα ερωτήματα μίλησες για την τοπική διάσταση του δημογραφικού να περιμένετε από εμάς μέσα στο 2025 την εξειδίκευση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης σε 13 Περιφερειακά Σχέδια Δράσης. Δεν μπορεί να υπάρχει μία λύση ότι η οποία να αφορά κάθε Περιφέρεια. Θα σας έλεγα δε ότι στόχος μας θα πρέπει να είναι να εξειδικεύσουμε και τα 13 Περιφερειακά Σχέδια Δράσης ανά Περιφερειακή Ενότητα, αυτό θα ήταν ιδανικό. Αυτό συνάδει δε με την προσπάθεια που κάνουμε μαζί με τον Υφυπουργό τον κύριο Κοντογιώργη σε όλη την Ελλάδα, μας είδατε με τις περιοδείες τις οποίες κάνουμε και θα συνεχίσουμε να πάμε οπουδήποτε υπάρχει ανάγκη, να εξειδικεύουμε τα Αναπτυξιακά Σχέδια με έντονο κοινωνικό πρόσημο σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα. Και αυτό είναι κάτι το οποίο αναμένεται λοιπόν από εμάς, είναι το παραδοτέο μας προς εσάς για το επόμενο χρονικό διάστημα, τα Περιφερειακά Σχέδια Δράσης.

Πολύ σωστά αναφέρθηκε πριν, το είπε και ο γιατρός, είπε ότι πρέπει να παρακολουθούμε τις πολιτικές, ο Δήμαρχος Χίου. Αυτό λοιπόν κάνουμε με το να συστήσουμε το 2025, και αυτό είναι το επόμενο παραδοτέο μας, το εθνικό παρατηρητήριο για το δημογραφικό. Αναφέρθηκε πριν. Τι θα παρακολουθούμε εκεί; Προφανώς τα δεδομένα τα οποία τα βλέπουμε με την περιοδικότητα που μας δίνει η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία συγχρόνως όμως όλα αυτά πρέπει κάποιος να τα επεξεργάζεται. Και βέβαια εκεί θα ζητήσουμε και συμμετέχοντα από την ΚΕΔΕ, και γιατί όχι και το παρατηρητήριο το οποίο μαζί με το Ινστιτούτο μπορεί να δουλέψουν, για να μπορούμε εκεί να προτείνουμε πλέον και λύσεις οι οποίες έχουν έναν τοπικό χαρακτήρα.

Άρα θεωρώ ότι οι δύο αυτές δεσμεύσεις περί στόχευσης, εξειδίκευσης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, του παρατηρητηρίου για το δημογραφικό, του ποσού που ήδη έχει προδιαγραφεί τα 20 δισεκατομμύρια, και αυτό είναι το αρχικό ποσό, για τα χρόνια είναι οι πρώτες βασικές μας δεσμεύσεις. Και δεν έρχονται ανεξάρτητα από τις Ευρωπαϊκές όπως σας είπα συστάσεις καθώς είμαστε το πρώτο κράτος-μέλος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το οποίο εκπόνησε Εθνικό Σχέδιο Δράσης αμέσως μετά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η κυρία Ντουμπράφκα Σουίτσα ήταν η αρμόδια Επίτροπος που τον Οκτώβριο το 2023 μας παρουσίασε την ευρωπαϊκή εργαλειοθήκη για το δημογραφικό.

Η Ελλάδα μας λοιπόν, η χώρα μας, είναι η πρώτη χώρα η οποία παρουσίασε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης. Και βέβαια όλο αυτό, επαναλαμβάνω και δεν θα σταματήσω να επαναλαμβάνω ότι δεν μπορεί να γίνει πράξη αν δεν μπορεί να υπάρχει άμεση συνεργασία και η συνεισφορά των Δήμων οι οποίοι ούτως ή άλλως θα κληθούν να εφαρμόσουν πολλά εξ αυτών τα οποία είδαμε.

Πάμε σε δύο πρακτικά παραδείγματα έτσι ώστε να δούμε πως η κυβέρνηση ούτως ή άλλως βλέπει αυτή την τοπικότητα, την εξαιρετική σημασία και έμφαση που δίνουμε στις τοπικές πολιτικές. Μας είδατε πριν από λίγες εβδομάδες με τον Πρωθυπουργό στον Έβρο να ανακοινώνουμε ειδικά μέτρα τα οποία είχαν να κάνουν με την ανάκαμψη ή τον επαναπατρισμό ή σίγουρα το να κάνουμε πιο ελκυστική την επιστροφή σε Δήμους οι οποίοι αυτή τη στιγμή πλήττονται, συγκεκριμένα στην Ορεστιάδα, στο Σουφλί αλλά και στο Διδυμότειχο με ειδικά κριτήρια τα οποία ως κίνητρα μπορούν να λειτουργήσουν με απαραίτητες προδιαγραφές αλλά και πολύ αυστηρές θα έλεγα δικλείδες γιατί ξέρω ότι η κουβέντα έχει ανάψει για τα καλά για το θέμα του Έβρου και αυτό σημαίνει ότι δεν σταματάμε εκεί.

Άκουσα μία κουβέντα και γυρνάω στο Δήμαρχο Αγράφων γιατί κάποιοι συντοπίτες μας Δήμαρχε αναρωτήθηκαν αν η Ζαχαράκη

έκανε ανακοινώσεις μόνο για τον Έβρο. Δεν ήταν μόνο για τον Έβρο. Ξεκινήσαμε από τον Έβρο έτσι ώστε να μπορέσουμε να δούμε εφαρμογή μέτρων, το τι πηγαίνει καλά, το ότι μπορεί να πρέπει να διορθωθεί, να θεραπευτεί έτσι ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί και αλλού. Και μόλις προχθές μας είδατε ότι ήμασταν στο Ναύπλιο μαζί με τον Πρωθυπουργό και στο Άργος έτσι ώστε και εκεί να παρουσιάσουμε εξειδικευμένες λύσεις-προτάσεις οι οποίες να μπορούν να συνάδουν και με το γεωγραφικό προφίλ, την τοπικότητα και τις κοινωνικές και τοπικές ανάγκες αυτής της πολύ σημαντικής περιοχής.

Και βέβαια εκεί το είπα, δεν ξέρω αν είναι κάποιος εκπρόσωπος εδώ, νομίζω ότι ο Γιάννης Γεωργόπουλος ήταν εδώ, δεν τον βλέπω τώρα, να, είναι εδώ, και εκεί λοιπόν στη συνάντηση μαζί με τους Δημάρχους είπαμε ότι η δέσμευσή μας είναι να κάνουμε και στην Πελοπόννησο το 13^ο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας. Μία πολύ σημαντική προσθήκη. Ίσως είναι η μόνη Περιφέρεια η οποία δεν έχει Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας ενώ όλες οι άλλες Περιφέρειες έχετε.

Τι είναι τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας; Να θυμίσω, είναι αυτά τα οποία εποπτεύονται από το Υπουργείο μας, είναι Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων, είναι Κέντρα Παιδικής Προστασίας, είναι επίσης μονάδες οι οποίες διαβιούν κοντά μας άτομα με αναπηρία που έχουν απόλυτη ανάγκη τη δική μας παρουσία και τη δική μας συνδρομή. Όλα αυτά λοιπόν είναι έργα τα οποία συνάδουν, συνδέονται με το θέμα του δημογραφικού.

Θέλουμε λοιπόν να προσφέρουμε ουσιαστική στήριξη και μιλάμε και θα εντρυφήσω αυτή τη στιγμή περισσότερο στο κομμάτι της στέγασης. Και γιατί αναφέρομαι στο κομμάτι της στέγασης; Γιατί βλέπετε ότι όλο και περισσότερο τελευταία τα προγράμματα τα οποία βγαίνουν έχουνε εσάς ως σημείο αναφοράς και μιλάω την άμεση ή την έμμεση συνεργασία κάθε φορά με τους Δήμους.

Βλέπουμε τα στοιχεία. Θα ξεκινήσω από αυτά τα οποία είναι τα γενικότερα ότι η χώρα μας όπως και στις άλλες χώρες της Ευρώπης έχει το σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα και εμείς ακόμα περισσότερο καθώς το 37% του εισοδήματος κυρίως των νέων ανθρώπων πηγαίνει σε αυτό, πηγαίνει στη στέγαση, πηγαίνει εκεί στο να νοικιάσουν το σπίτι τους ή ακόμα περισσότερο στο να κάνουν το κομπόδεμά τους για να αγοράσουν μετέπειτα το σπίτι τους. Υλοποιούμε λοιπόν σε συνεργασία με τους Δήμους προγράμματα στεγαστικής αρωγής και βέβαια σας θυμίζω σε όλες και όλους τους Δημάρχους ότι έχω στείλει επιστολή και περιμένω να μου καταγράψετε ούτως ή άλλως και τα διαθέσιμα δικά σας Κοινοτικά, Δημοτικά Διαμερίσματα, παλιά Αστυνομικά Τμήματα ή άλλους χώρους που μπορούμε να αξιοποιήσουμε με δικές μας ούτως ή άλλως επιχορηγήσεις και να τα αξιοποιήσετε αμέσως μετά για την κατοικία, για τη στέγαση δημοτικών υπαλλήλων.

Η ΕΕΤΑΑ έχει κάνει μία εξαιρετική δουλειά σε αυτό καθώς συλλέξαμε τις ανάγκες όλων των Δήμων. Και εδώ να ευχαριστήσω οπωσδήποτε και τον Δημήτρη και τον Τάσο, και βέβαια θέλω να κάνω και μία ειδική αναφορά και στη συνεργασία που είχαμε με τον κύριο Σπυρίδωνα που ήταν πάρα πολύ σημαντική, πολύ ουσιαστική. Μας έμαθες πολλά πράγματα τους πρώτους μήνες που ήμασταν στο Υπουργείο σε πολλά πράγματα που δεν γνωρίζαμε. Και βέβαια αυτή τη στιγμή όπως σας είπα κατεγράφησαν οι ανάγκες κυρίως στα νησιά το τι έχετε δηλαδή από ανάγκες για τους δημοσίους υπαλλήλους. Περιμένω να μας στείλετε τη διαθεσιμότητα των δικών σας ούτως ή άλλως καταστημάτων, διαμερισμάτων, χώρων που μπορούμε εμείς αμέσως μετά να ανακαινίσουμε.

Ξέρετε πολύ καλά το πρόγραμμα «Κάλυψη». Υλοποιείται με προϋπολογισμό 21,5 εκατομμύρια σε 44 Δήμους. Συμμετέχουν αυτοί οι οποίοι είχαν δικά τους διαμερίσματα στο «Εστία I & II» και αυτό έχει την ειδική μοριοδότηση των πολυτέκνων, των τριτέκνων οικογενειών. Σπύρο έκανες ειδική αναφορά στην τριτεκνία και στην

πολυτεκνία. Και η κυβέρνηση φρόντισε ήδη φέτος όπως ξέρετε να αποδώσει εφόρου ζωής τον ορισμό της τριτεκνίας τους γονείς όπως επίσης και στους πολύτεκνους να δώσει ψηφιακά το πιστοποιητικό της απόδειξης της πολυτεκνίας αλλά μόλις πρόσφατα και ο Υπουργός μας, ο κύριος Πιερακάκης, έδωσε τη δυνατότητα για τις μετεγγραφές για τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες με άρση του εισοδηματικού. Είναι πολύ εξαιρετική εξέλιξη, νομίζω κάτι το οποίο δεν θα περιμέναμε να γίνει τόσο εύκολα και έγινε γιατί υπάρχει πολιτική βούληση.

Προχωρώντας από το κομμάτι της κάλυψης γιατί το ξέρετε καλά πηγαίνω σε ένα πρόγραμμα συζητούσα τώρα και με τον Δήμαρχο Θεσσαλονίκης το «Στέγαση & Εργασία». Γνωρίζετε επίσης καλά, επειδή μιλήσαμε πριν για πόρους, για αύξηση πόρων ότι αυτό το πρόγραμμα ήταν στα 10 εκατομμύρια. Το αυξήσαμε το 2023 επί της Υπουργίας μας στα 15 εκατομμύρια και σήμερα έρχομαι να σας πω ότι θα προσθέσω και άλλα 5 εκατομμύρια έτσι ώστε να γίνει 20 εκατομμύρια αυτό το πρόγραμμα. Γιατί γίνεται αυτό; Όχι γιατί εμφανίστηκαν ξαφνικά κάποιοι πόροι αλλά γιατί εξαντλήθηκαν τα περιθώρια του προϋπολογισμού για να μπορέσουμε να αυξήσουμε στα 20 εκατομμύρια το «Στέγαση & Εργασία», γιατί βλέπουμε την αναγκαιότητα του προγράμματος «Στέγαση & Εργασία» καθώς άνθρωποι σε επισφαλή στέγαση, δώσαμε και αυτή τη δυνατότητα φέτος βελτιώνοντας το πρόγραμμα, άτομα τα οποία εξέρχονται από προγράμματα απεξάρτησης από πολύ σημαντικές Δομές του Υπουργείου Υγείας τα οποία προσθέσαμε φέτος ως δυνατότητα συμπολίτες μας οι οποίοι είναι σε αστεγία, γυναίκες οι οποίες μένουν μέσα σε ένα ξενώνα και εξέρχονται από τον ξενώνα μπορούν να μένουν σε αυτά τα επιδοτούμενα διαμερίσματα και να μένουν μαζί μας για τρία χρόνια και να καλύπτουμε τα λειτουργικά έξοδα. Και μόλις βγουν από εκεί να τους βρούμε δουλειά και να πληρώσει το Υπουργείο επιδοτώντας το πλήρες μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος αυτή την εργασία. Και αυτό νομίζω είναι η

ουσία αν θέλετε και μία εμπέδωση το τι σημαίνει κοινωνική πολιτική.

Να δούμε λίγο τα νούμερα. Ήταν 42 Δήμοι, θα αυξηθούν, θα πάμε πάνω από 60 στις συμπράξεις σας αυτές τις οποίες κάνατε, 883 συμπολίτες μας που ήταν σε καθεστώς αστεγίας έχουν βρει το δικό τους σπίτι και βέβαια ανάμεσα σε αυτούς 212 ανήλικα παιδιά. Σημαντικοί αριθμοί. Σημαντικοί αριθμοί για όλη την Ελλάδα και όχι πανάκια. Δεν έχω ψευδαισθήσεις, ξέρω πολύ καλά ότι κάποιος μπορεί να σκεφτεί ότι οι αριθμοί είναι μικροί. Είναι όμως ενδεικτικοί και της πρόθεσης αλλά και του δρόμου που πρέπει να ακολουθήσουμε για την κοινωνική πολιτική.

Πάμε σε ένα πρόγραμμα το οποίο θέλω να μοιραστώ μαζί σας καθώς θεωρώ ότι είναι ιδιαίτερα καινοτόμο μιλώντας κάθε φορά για την κοινωνική στέγαση. Με την Αθήνα, με τον Χάρη Λουκά και με τον Στέλιο υλοποιούμε ένα πρόγραμμα το οποίο έχει να κάνει με τη δυνατότητα να ανακαινίσουμε διαμερίσματα στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη.

Η Θεσσαλονίκη έχει μία ιδιαιτερότητα, θα έλεγα και μία ιδιαίτερη καινοτομία. Μαζί με τον Δήμαρχο και την προηγούμενη Δημοτική και την τωρινή Δημοτική Αρχή έχουμε εντοπίσει τα διαμερίσματα τα οποία ανήκουν στο Δήμο, στα ιδρύματα, στο κράτος, ανακαινίζονται αυτή τη στιγμή και αυτά θα δοθούν σε πολύ καλή τιμή σε ανθρώπους οι οποίοι το έχουν ανάγκη. Και κυρία Αγγελούδου νομίζω ότι αυτό το παράδειγμα της αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας είναι πρωτοποριακό, νομίζω ότι πρέπει να το μοιραστούμε και με την ΚΕΔΕ ακόμα περισσότερο και να βρούμε πόρους έτσι ώστε να το κάνουμε και αλλού. Και με τον κύριο Δούκα αυτό το οποίο κάνουμε είναι τα 70 διαμερίσματα τα οποία θα ανακαινιστούν και αυτά είναι ιδιωτών θα διατεθούν και αυτά πάλι σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Σημαντικά προγράμματα, είναι οδοδείκτες και πραγματικά είναι στη διάθεσή σας να χτίσουμε εξειδικευμένα προγράμματα αξιοποιώντας την περιουσία σας και

χρηματοδοτικούς πόρους που δεσμεύομαι να βρω έτσι ώστε να μπορέσουμε να ανακαινίσουμε και να βάλουμε μέσα και τους ανθρώπους οι οποίοι έχουν το ευάλωτο κοινωνικό προφίλ αλλά και τους δημοσίους υπαλλήλους που ξέρω ότι έχετε πραγματική αγωνία έτσι ώστε να μην υπάρχει άρνηση πρόσληψης ή άρνηση διορισμού ή όλα αυτά που έχουμε αντιμετωπίσει και στο Παιδείας όταν είχα την ιδιαίτερη τιμή να θητεύσω, και στα υπόλοιπα Υπουργεία. Αυτό λοιπόν το οποίο βλέπουμε είναι ότι στηρίζουμε χέρι-χέρι τους ανθρώπους, νεότερους, μεγαλύτερους, ανθρώπους οι οποίοι έχουν ευάλωτο κοινωνικό προφίλ και μιλάμε κυρίως όπως είπαμε και πριν για τη στήριξη των οικογενειών.

Και έρχομαι σε ένα θέμα το οποίο άκουσα ιδιαίτερα σήμερα. Ούτως ή άλλως ειπώθηκε το θέμα των ΚΔΑΠ. Το ΚΔΑΠ δεν μπορεί να είναι μεμονωμένο ένα ζήτημα, δεν μπορεί από όλα αυτά τα οποία κάνουμε με το πρόγραμμα της εναρμόνισης να αναφερόμαστε μόνο για το ΚΔΑΠ. Είναι μία έκφανση του προβλήματος και προφανώς καλά κάνετε να μου αναδεικνύετε το ζήτημα. Πρέπει όμως να θυμηθούμε επίσης ότι φέτος έχει δοθεί το μεγαλύτερο ποσό που έχει δοθεί ποτέ σε voucher, 380 εκατομμύρια. Είχαμε ποτέ 380 εκατομμύρια για τα voucher; Ποτέ, σας απαντώ. Επίσης να ανοίξουμε τα εισοδηματικά κριτήρια. Για να ανοίξουμε τα εισοδηματικά κριτήρια να πω πρώτα από όλα ότι η Δόμνα Μιχαηλίδου είχε κάνει ήδη ένα μειωμένο voucher για αυξημένο εισοδηματικό κριτήριο, ήταν πολύ σωστή η πρωτοβουλία που είχε πάρει και την ίδια στιγμή θα προσπαθήσουμε να κάνουμε αυτή την άσκηση αλλά δεν μπορώ να σας υποσχεθώ ότι μπορώ να βρω τα χρήματα για να διευρύνουμε και το εισοδηματικό, να βάλουμε και όλα αυτά τα παιδιά στα ΚΔΑΠ τυπικής ανάπτυξης μέσα στα ΚΔΑΠ. Πρέπει να μιλάμε τη γλώσσα της αλήθειας γιατί αλλιώς θα ξαναβρισκόμαστε και θα επαναλαμβάνουμε τις ίδιες συζητήσεις. Θα εξαντλούμε τα περιθώρια να βρίσκουμε χρήματα έτσι ώστε να καλύπτουμε τα παιδιά. Αλλά φέτος καλύφθηκαν όλα τα παιδιά με

την πλήρη αίτηση, όλα τα παιδιά με αναπηρία είτε πήγαιναν σε ΚΔΑΠ ΑμεΑ, είτε πήγαιναν στους βρεφονηπιακούς σταθμούς και περισσότερα παιδιά τυπικής ανάπτυξης από πότε. Μακάρι να μπορέσω γιατί και για μένα είναι κάτι ιδιαίτερα θετικό όπως αντιλαμβάνεστε να βρω περισσότερα χρήματα. Δεν μπορώ να το υποσχεθώ. Συγχρόνως θέλω να κάνω και την άσκηση όπως είπα της διεύρυνσης εισοδηματικού κριτηρίου. Και εγώ πιστεύω ότι κάποια στιγμή θα πρέπει να αυξηθεί το εισοδηματικό κριτήριο και να μπορέσουμε να καλύψουμε περισσότερους ανθρώπους. Δεν είμαστε σίγουροι όμως ότι θα βρούμε τους πόρους.

Και επαναλαμβάνω, η βάση μας πρέπει να είναι η ειλικρινής συζήτηση. Εγώ τουλάχιστον έτσι πάντα θα συζητώ. Επειδή μιλάμε όμως για ΚΔΑΠ θέλω να αξιοποιήσετε σύντομα το πρόγραμμα το οποίο θα βγάλουμε από το Ταμείο Ανάκαμψης. Έχουμε κάνει δικαιούχους και τους Δήμους έτσι ώστε να δημιουργήσετε ΚΔΑΠ-Stem. Ξέρετε ότι πάρα πολλά παιδάκια ιδιαίτερα στη δευτεροβάθμια 12-15, έχουν αυτή τη στιγμή μία ιδιαίτερη ζέση και μία αγάπη προς τη ρομποτική. Έχουμε λοιπόν εντάξει, δεν το είχαμε εντάξει εμείς, το έχει κάνει Υπουργείο Εργασίας από πριν, εμείς το υλοποιούμε, τη δυνατότητα να ανοίξετε ΚΔΑΠ-Stem είτε ξεκινώντας ένα καινούργιο ή μετατρέποντας ένα κομμάτι του υπάρχοντος ΚΔΑΠ στις υπόλοιπες δραστηριότητες να κάνουν και ρομποτική. Θυμίζω ότι εκεί τα παιδιά θα είναι 12 έως 15, θα δώσουμε και voucher μέσα σε αυτή τη διαδικασία και νομίζω είναι μία ενδιαφέρουσα προσθήκη σε όλα αυτά τα οποία παρέχετε στα παιδιά των οικογενειών των περιοχών σας έτσι ώστε να μπορέσετε να βάλετε και αυτό στην παλέτα των δραστηριοτήτων.

Άμεσα δημοσιεύεται η πρόσκληση και εδώ θέλω την προσοχή σας καθώς εντάξαμε πιο ευκρινώς με τη διάταξη και τους Δήμους στη δυνατότητα να προσθέσετε 20.000 θέσεις σε βρεφονηπιακούς και σε παιδικούς σταθμούς στην περιοχή ευθύνης σας. Μπορείτε να προσθέσετε στους υπάρχοντες βρεφονηπιακούς σταθμούς ή να

χτίσετε καινούργιο, το 50% θα καλύψουμε μελέτης, υποδομών ή εξοπλισμού. Αυτή η πρόσκληση θα βγει άμεσα. Και νομίζω ότι είναι μία ευκαιρία κυρίως να αντιμετωπίσουμε και το μεγάλο ζήτημα στα βρεφάκια που ξέρω ότι πολλές φορές μπορεί να έχει κάποιος το voucher και να μην μπορεί να το ενεργοποιήσει.

Αρα δείτε αυτό το πρόγραμμα, θέλουμε τις αιτήσεις σας και θέλουμε σίγουρα να πρωταγωνιστήσουν οι Δήμοι στην απορρόφηση αυτού του προγράμματος για να μπορέσουμε να απαντήσουμε στην ανάγκη της οικογένειας η οποία όπως είπαμε μπορεί να έχει το voucher και να μην μπορεί να έχει θέση. Και εκεί έρχεται νομίζω και αυτή η διάσταση πολλές φορές που βλέπουμε μεταξύ των δημοτικών υπηρεσιών και μετά των ιδιωτών που έρχονται να καλύψουν αυτή την ανάγκη. 70 εκατομμύρια είναι αυτό το πρόγραμμα, Ταμείο Ανάκαμψης.

Σχολικά γεύματα, το ανέφερες και πριν. Φέτος επίσης εξαντλήσαμε το περιθώριο και νομίζω ότι αξίζει καμιά φορά να πούμε έτσι και τα καλά, να βρούμε πόρους έτσι ώστε να προσθέσουμε 20 Δήμους, 10 Δήμους πληγεισών περιοχών, έχω εδώ πέρα με το Δήμαρχο Γρεβενών έναν ανοιχτό διάλογο ο οποίος θέλει να διευρύνουμε λίγο τα κριτήρια, να βάλουμε και το δημογραφικό στοιχείο σε αυτή την κουβέντα. Εντάξει, είναι κάτι το οποίο το σκέφτομαι αλλά σίγουρα όχι σε αυτή τη διακήρυξη γιατί τρέχει ήδη ο διαγωνισμός, έχουν ξεκινήσει τη διανομή των γευμάτων. 355 εκατομμύρια σε περισσότερους Δήμους από ποτέ, και το ξέρετε ότι είχαμε ξεκινήσει με 183 εκατομμύρια και αυτή τη στιγμή κινούμαστε πολύ παραπάνω, αφουγκραστήκαμε τις ανάγκες, έδωσε ο πρωθυπουργός την κατεύθυνση, βάλαμε μέσα τις πληγείσες περιοχές και 10 Δήμους τους οποίους δεν τους αποφασίσαμε άκριτα, είχαμε πολυκριτηριακή μελέτη έτσι ώστε να επιλέξουμε ποιοι είναι αυτοί οι Δήμοι. Προσθέσαμε μάλιστα μερίδες σε πάρα πολλές περιοχές και πολλοί Δήμοι νομίζω και Δήμαρχοι που είστε εδώ το ξέρετε γιατί το έχετε δει ήδη στις ημερίδες οι

οποίες διανέμονται νωρίτερα από ποτέ σε έναρξη διακήρυξης διαγωνισμού στα σχολεία.

Νταντάδες της Γειτονιάς. Ξεκίνησε. Ο αρχικός στόχος, το είχε ξεκινήσει η Μαρία Συρεγγέλα και τη συγχαίρω πραγματικά για αυτή την πρωτοβουλία. Ξεκίνησε και ο στόχος ήταν 400 συμφωνητικά σε αυτούς τους Δήμους που είχανε μπει μέσα πιλοτικά, ήταν 62 Δήμοι. Ποιος είναι ο στόχος μας, για να μας συγκεκριμένες και συγκεκριμένοι; Θα μπει σε όλη την Ελλάδα. Άρα από το 2025 υπολογίζω ότι θα είμαστε έτοιμες Κατερίνα περίπου Μάιος-Απρίλιο, η Κατερίνα Πατσογιάννη είναι εδώ, η Γενική μας Γραμματέας. Από τον Απρίλιο-Μάιο θα ξεκινήσει πλέον σε όλη την Ελλάδα, δεν θα υπάρχει διάκριση ανάμεσα στους Δήμους. Θυμάστε ότι αυξήσαμε, συγκεκριμένα η Μαρία Κεφάλα η Υφυπουργός τότε διπλασίασε το voucher στα 300 και στα 500 ευρώ ανάλογα αν αυτός ο οποίος δέχεται την υπηρεσία είναι πλήρους ή ημιαπασχόλησης και βέβαια είναι 100 εκατομμύρια από το ΕΣΠΑ τα οποία θα πάνε ακριβώς για αυτό το πρόγραμμα. Θα το τρέξουμε και ευχαριστούμε και την ΕΕΤΑΑ γιατί ήταν πολύτιμη σε αυτή την προσπάθεια.

Θα αναφερθώ και στο κομμάτι των κατασκηνώσεων καθώς ξέρετε ότι το Υπουργείο μας τρέχει αυτό το πρόγραμμα με τις κατασκηνώσεις που ανήκουν, τις παραχωρούν σε εσάς τους Δήμους και επίσης χρηματοδοτούμε τη λειτουργία. Ξέρετε ότι πέρσι είχαμε σοβαρά προβλήματα στην Αμφιλοχία πριν πάμε στο Υπουργείο. Τα λύσαμε, έχετε προφανώς ακούσει ότι δεν προκλήθηκε τίποτα. Η Νέα Μάκρη επίσης διόρθωσε τα ζητήματα. Του χρόνου θα έχουμε και τον Θέρμο ως επόμενη κατασκήνωση η οποία ανοίγει. Αυξάνουμε τον προϋπολογισμό, ήταν περίπου 2,8 εκατομμύρια, το αύξησα στα 4 εκατομμύρια, το 2025 θα είναι 6 εκατομμύρια και στόχος μου είναι πραγματικά να έρχονται όλο και περισσότερα άτομα τυπικής ανάπτυξης παιδάκια, παιδάκια με αναπηρία αλλά και ηλικιωμένοι κοντά μας στις κατασκηνώσεις έτσι ώστε να προστίθεται μία σημαντική νομίζω υπηρεσία κυρίως το καλοκαίρι

που πάρα πολύ ψάχνουν τι θα κάνουν με τα παιδιά ή και τους ηλικιωμένους συμπολίτες μας.

Συγκεκριμένα πρέπει να σας πω ότι φέτος αυξήσαμε 22% τους ωφελούμενους στο κομμάτι των κατασκηνώσεων. Στην πολύ σημαντική στήριξη των ευάλωτων κάνετε εξαιρετικό έργο σε αυτό με τις Κοινωνικές Υπηρεσίες. Είναι υποστελεχωμένες όμως και εκεί πραγματικά θα στηρίξω και εγώ οποιοδήποτε αίτημα και για την αύξηση των κοινωνικών λειτουργιών έτσι ώστε να μιλάμε για πάρα πολλές υπηρεσίες οι οποίες αυτή τη στιγμή πρέπει να μάθουν πολύ πιο έντονα κυρίως στο κομμάτι των ενδοοικογενειακών σχέσεων, το κομμάτι της βίας ανηλίκων, το κομμάτι της στήριξης των ευάλωτων και της αντιμετώπισης των ανισοτήτων.

Ξέρετε ότι προσπαθούμε και εμείς τοπικά να βοηθήσουμε, έχουμε προγράμματα όπως είναι ο Προσωπικός Βοηθός ο οποίος από το 2026 και μετά θα διευρυνθεί σε όλη την Ελλάδα. Ήδη στην Ελλάδα 1.159 άτομα έχουν το δικό τους προσωπικό βοηθό ο οποίος βοηθάει στην καλύτερη αυτόνομη διαβίωση.

Και βέβαια θα μιλήσω και για τα Κέντρα Κοινότητας εκεί που επιτελείται μία σημαντική κοινωνική τομή. Στόχος μας είναι και να τα στηρίξουμε και να τα υποστηρίξουμε στο αίτημά μας για τη νέα προγραμματική περίοδο εμπλουτίζοντας τη δράση τους καθώς ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι έχουν βοηθήσει και σε τοπικό επίπεδο στο να μπορούμε να αντιμετωπίζονται οι καλύτερα οι ανισότητες, καλύτερες υπηρεσίες τις οποίες πάντα ζητάμε για τον δημότη. Έχουν βοηθήσει πάρα πολύ και τον ΟΠΕΚΑ όμως γιατί έχουν απομειώσει πάρα πολύ την πίεση της δουλειάς στον ΟΠΕΚΑ κάνοντας καλύτερη την υπηρεσία ειδικά στην επίδοση των επιδομάτων. Ξέρετε ότι αναμένουμε το ΤΕΒΑ, είναι πλέον σε 13 Περιφέρειες. Νομίζω η Κεντρική Μακεδονία έχει έτοιμο τον διαγωνισμό έτσι ώστε να μπορεί να ξεκινήσει η διανομή. Η Κατερίνα μας θα μας μιλήσει για το Δίκτυο της Ενδοοικογενειακής Βίας, για τα Συμβουλευτικά Κέντρα, για τους ξενώνες. Κατερίνα θα

μιλήσεις, να μην το αναφέρω εγώ. Ωραία. Και βέβαια το Panic Button το οποίο ξέρετε πάρα πολύ ότι έχει βοηθήσει τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας καθώς δε μιλάμε μόνο για τη γυναίκα, μιλάμε και για τον άντρα, μπορεί και αυτός να λάβει το Panic Button, έχει πατηθεί πολλές φορές, έχει σώσει ζωές.

Και βέβαια να θυμίσω και κάτι το οποίο θα κάνουμε, επειδή μιλήσατε και για τους ηλικιωμένους συμπολίτες μας, στηρίζουμε ΚΑΠΗ, ΚΥΦΥ εσείς είστε... Δεν σε κοιτάξα επειδή είσαι ηλικιωμένος συμπολίτης Καφαντάρη, δεν το λέω έτσι... Με κοιτάει για να λήξω την ομιλία.

Εγώ ήθελα απλά να σας πω ότι σύντομα τρέχουμε μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης πρόγραμμα εκμάθησης ψηφιακών δεξιοτήτων και για άτομα με αναπηρία και για ηλικιωμένους συμπολίτες μας. Για να μπορέσουμε να τους εντοπίσουμε εμείς θα ξεκινήσουμε από τα ΚΑΠΗ και ΚΥΦΥ έτσι ώστε να έχουμε καλύτερη αξιοποίηση και απορρόφηση του προγράμματος κυρίως όμως να δώσουμε τη δυνατότητα σε ηλικιωμένους συμπολίτες μας να χρησιμοποιούν καλύτερα το κινητό, ακόμα και ένα facetime να κάνουν με τα εγγόνια, είναι και η παρέα, είναι και η χρήση των πραγμάτων η οποία μπορούν να κάνουν.

Στο δια ταύτα, στην κοινωνική πολιτική δεν υπάρχουν διαχωριστικές γραμμές. Το πιστεύω ακράδαντα. Και οι κομματικές αντιπαραθέσεις ή όλα αυτά τα οποία πιθανότατα μας χωρίζουν προ των εκλογών βλέπετε ότι εξαφανίζονται μετά από τις εκλογές. Τουλάχιστον για μας τα προβλήματα έτσι όπως πιστεύουμε είναι οριζόντια, δεν γνωρίζουν διαχωρισμούς για αυτό και η συνεργασία μας είναι και εγγύηση της αποτελεσματικότητας και ότι πρέπει να κάνουμε σε όλα αυτά τα πεδία τα οποία συζητάμε καθώς η κοινωνία η αλήθεια είναι ότι περιμένει αποτελέσματα. Τα περιμένει άμεσα, το βλέπετε σε όλες τις εκλογικές διαδικασίες και σε όλες τις χώρες κοντά μας ή μακριά μας.

Είστε τα μάτια της πολιτείας στον εντοπισμό και στην καταγραφή των αναγκών των συμπολιτών μας, των οικογενειών, των ατόμων με αναπηρία, των ανθρώπων με επισφάλεια στέγης, των γυναικών που ζουν σε ένα κακοποιητικό περιβάλλον, ενός παιδιού το οποίο απειλείται αυτή τη στιγμή με ορατό ή με αόρατο τρόπο. Είναι ο πιο κοντινός στους πολίτες Θεσμός ο Δήμος και η πολιτεία σας έχει ανάγκη έτσι ώστε να μπορέσουμε να απλώσουμε αυτό το κοινωνικό δίκτυο όσο γίνεται σε περισσότερους πολίτες. Αξιοποιούμε τα νέα εργαλεία, εξαντλούμε τους πόρους και βέβαια γνωρίζουμε ότι όσο περισσότερο καταγράφουμε ανάγκες θα μπορούμε και εμείς να γίνουμε πιο αποτελεσματικές και αποτελεσματικοί.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την τιμητική παρουσία σας σήμερα εδώ. Δεσμεύομαι την συνεργασία που έχουμε ξεκινήσει να την κάνουμε ακόμα πιο έντονη. Απολογούμαι αν κάποια φορά μπορεί να μην έχουμε υπάρξει παρούσες ή παρόντες σε κάποια αιτήματα. Να ξέρετε όμως ότι εξαντλούνται τα περιθώρια έτσι ώστε όσα μπορούμε να τα κάνουμε. Πάντα με τη λογική του εφικτού χωρίς να αφήνουμε και το όραμα στην άκρη. Να 'στε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ την κυρία Ζαχαράκη. Ακούσαμε πολλά ενδιαφέροντα, θα τα πούμε και στην πορεία. Να δούμε και λίγο το θέμα των προσλήψεων γιατί και εκεί έχουμε ελλείμματα στο θέμα των κοινωνικών λειτουργών. Οι κοινωνικές Δομές έχουν αδειάσει άρα λοιπόν και εκεί χρειάζεται μία προσπάθεια και σχεδίαση.

Να καλέσουμε στο βήμα τη διαχρονική φίλη μου, Σοφία να πω, την Κατερίνα γιατί είμαστε πολλά χρόνια μαζί, την κυρία Πατσογιάννη τη Γενική Γραμματέα Ισότητας του Υπουργείου σας. Κυρία Πατσογιάννη έχετε το λόγο. Να ακούσουμε και τη δική σου τοποθέτηση στο Συνέδριό μας.

Α. ΠΑΤΣΟΓΙΑΝΝΗ: Κυρίες και κύριοι, κυρία Υπουργέ, κύριε Γενικέ Γραμματέα, κύριοι Δήμαρχοι, κύριοι Γενικοί Γραμματείς, βλέπω τον

κύριο Κάρναβο εδώ, Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Εσωτερικών πια. Αγαπητοί Πρόεδροι των Επιτροπών της ΚΕΔΕ. Καταρχάς θα ήθελα να σας ευχαριστήσω πολύ για τη σημερινή πολύ τιμητική πρόσκληση στο Συνέδριό σας, να συγχαρώ για αυτό το ακόμα ένα πολύ πετυχημένο Συνέδριο της ΚΕΔΕ το οποίο μέσα από τα χρόνια προκύπτει ότι τελικά έχει εξελιχθεί σε έναν θεσμό αυτό το Συνέδριο της ΚΕΔΕ. Σε ένα θεσμό από το οποίο προκύπτουν κάθε φορά και πολιτικά συμπεράσματα. Χθες είχαμε και πάρα πολύ σημαντικές ανακοινώσεις οι οποίες αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση και πολλά συγχαρητήρια για αυτό. Εύχομαι και η σημερινή μας συζήτηση τελειώνοντας να βγάλει και επίσης σημαντικά πολιτικά συμπεράσματα και να ξεκινήσει και να ενισχυθεί η συνεργασία που έχουμε ξεκινήσει ήδη.

Είμαστε το καινούργιο νεοσυσταθέν Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Εδώ εντάσσεται και η Γενική Γραμματεία Ισότητας και το νέο χαρτοφυλάκιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αποτελεί πλέον και δικό σας, της ΚΕΔΕ νέο χαρτοφυλάκιο τα ανθρώπινα δικαιώματα το οποίο υπάρχει σε επίπεδο κυβερνητικό ως αρμοδιότητα και τώρα έρχεται στη δική μας Γενική Γραμματεία.

Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας η Γενική μας Γραμματεία μετέχει σε Συνεδριάσεις του ΟΗΕ. Μάλιστα πριν από τρεις εβδομάδες περίπου μετείχαμε σε μία προφορική εξέταση που δεχτήκαμε, εξεταστήκαμε από τον ΟΗΕ για το πώς εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, πώς εφαρμόζονται όλες εκείνες οι διαδικασίες για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θέλω να ξέρετε ότι στον ΟΗΕ η Επιτροπή του ΟΗΕ μας έκανε αλληπάλληλες ερωτήσεις για τη σχέση που έχουμε τις συνέργειες και τις δράσεις που κάνουμε σε τοπικό επίπεδο και τις συνέργειες που έχουμε στην τοπική αυτοδιοίκηση. Εκτός δηλαδή από τοπικό επίπεδο, ευρωπαϊκό επίπεδο και οι διεθνείς οργανισμοί θεωρούν ότι είναι πάρα πολύ σημαντική η συμβολή και η σημασία της

τοπικότητας στα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην προστασία τους.

Δεν θέλω να πω πάρα πολλά πράγματα για να προλάβουμε να ακούσουμε και δυο πράγματα από τους τόσους ενδιαφέροντες που συμμετέχουν εδώ σήμερα. Εκ της συστάσεώς της η Γενική Γραμματεία Ισότητας δουλεύει βάσει στρατηγικών σχεδίων. Αυτή τη στιγμή υλοποιούμε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ισότητα των φύλων το οποίο σχεδιάστηκε επίσης από τη Μαρία Συρεγγέλα 2021-2025. Τελειώνει λοιπόν του χρόνου ο κύκλος αυτού του σχεδίου και ήδη βρισκόμαστε στο νέο, στην εκπόνηση του νέου σχεδίου δράσης για το οποίο σίγουρα θα είμαστε σε διαβούλευση προκειμένου να το ολοκληρώσουμε και να το ανακοινώσουμε του χρόνου. Εκεί λοιπόν, σε αυτά τα Σχέδια Δράσης μας και στο Σχέδιο Δράσης του 2026-2030 αποτυπώνεται ακριβώς ποιος είναι ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας σε σχέση με τους Δήμους, σε σχέση με την τοπική κοινωνία. Εδώ λοιπόν αποτυπώνεται ακριβώς ποιος είναι ο ρόλος των ΔΕΠΙΣ Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας. Εμείς λοιπόν τονίζουμε ότι η σχέση μας, η σχέση της κεντρικής διοίκησης με την τοπική αυτοδιοίκηση είναι πολύ στενή εξαιτίας αυτού του Θεσμού, των ΔΕΠΙΣ.

Εδώ λοιπόν που είμαστε όλοι μαζεμένοι και ασχολούμαστε με αυτό το αντικείμενο θα πρέπει να τονίσουμε πάρα πολύ αυτό τον κομβικό ρόλο των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας. Για μας οι ΔΕΠΙΣ είναι οι βασικοί στενοί συνεργάτες εφαρμογής των πολιτικών Κοινωνικής Πολιτικής και ιδίως πολιτικών που αφορούν την ισότητα γιατί η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας είναι αυτοί που αναλαμβάνουν δράσεις που έχουν να κάνουν με την ευαισθητοποίηση, την επιμόρφωση, που έχουν να κάνουν με τις πολιτικές ίσων ευκαιριών ενίσχυσης της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Γιατί παρά τις πολυάριθμες και μεγάλες κουβέντες που λέμε για την ισότητα τελικά η ισότητα δεν ισχύει στην πραγματικότητα και να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας.

Ακόμη θέλουμε πάρα πολλή δουλειά πάνω σε αυτό το αντικείμενο και εσείς οι Δήμοι ως βαθμίδες διακυβέρνησης οι οποίες βρίσκεστε πραγματικά στο πεδίο, εσείς μπορείτε με τις δικές σας δράσεις και με τη βοήθεια των ΔΕΠΙΣ η οποία είναι (...) οι δικές μας στενοί συνεργάτες να είστε τελικά από την πιο αποτελεσματική από τον καθέναν.

Ως αρμόδιος κυβερνητικός φορέας ο οποίος ασχολείται με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών να σας ενημερώσουμε ότι βρίσκονται σε συνεργασία με τους Δήμους. Στη Γενική Γραμματεία Ισότητας υπάρχει το δίκτυο των δομών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Πρόκειται για τα συμβουλευτικά μας κέντρα και τους ξενώνες μας. Πρόκειται για 44 συμβουλευτικά κέντρα σε όλη την Ελλάδα και 20 ξενώνες φιλοξενίας για τις γυναίκες που έχουν δεχθεί κακοποίηση.

Να καλησπερίσουμε και τις κυρίες που βρίσκονται εδώ πέρα μπροστά και είναι οι σκληρά εργαζόμενοι στο συμβουλευτικό κέντρο της Ρόδου που βλέπω εδώ πέρα ότι είναι εδώ και στον ξενώνα της Ρόδου. Αυτοί οι άνθρωποι είναι εκείνοι που παρέχουν κοινωνική, ψυχολογική, νομική υποστήριξη, οι εργασιακές σύμβουλοι για τις γυναίκες οι οποίες βρίσκονται πραγματικά σε κίνδυνο και είναι εκείνες που δίνουν επίσης στις ίδιες συμβουλές και στους ξενώνες.

Ενδεικτικά να σας αναφέρω ότι στα συμβουλευτικά μας κέντρα μόνο το τελευταίο οκτάμηνο απευθύνθηκαν 3.700 γυναίκες οι οποίες βρέθηκαν σε κίνδυνο και φιλοξενήθηκαν από τους ξενώνες μας 500 άτομα. Μόνο το τελευταίο οκτάμηνο. Τι θέλω να πω με αυτό; Θέλω να πω ότι τελικά και το ζήτημα της βίας υφίσταται και ιδίως της έμφυλης βίας. Είναι κάτι το οποίο καταγράφεται καθημερινά και με νούμερα. Αυτή τη στιγμή μάλιστα στις Υπηρεσίες μας υπάρχουν και εκκρεμείς αιτήσεις οι οποίες είναι από Δήμους οι οποίοι θέλουν να λειτουργήσουν συμβουλευτικά κέντρα στους Δήμους τους. Και μάλιστα υπάρχουν και Δήμοι οι οποίοι δηλώνουν ότι θέλουν η λειτουργία των συμβουλευτικών

κέντρων να περάσει στη λειτουργία των Δήμων και μετά το πέρας χρηματοδοτήσεων από το ΕΣΠΑ.

Αυτό τώρα το αναφέρω γιατί είμαστε όλοι άνθρωποι που ασχολούμαστε με τη διοίκηση και ξέρουμε ότι τελικά όλα αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία, τα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ, κάποια στιγμή τελειώνουν κύριε Γενικέ. Κάποια στιγμή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα γυρίσει και θα μας πει, όλα αυτά τα χρόνια χρηματοδοτούμε αυτές τις δομές που εσείς θεωρείτε ότι είναι πάρα σημαντικές για την προστασία του κοινωνικού συνόλου. Δεν πρέπει κάποια στιγμή να κάνετε κάτι κι εσείς;

Κυρίες και κύριοι Δήμαρχοι θα πρέπει να σκεφτούμε την επόμενη μέρα των Δομών Κοινωνικής Συνοχής, των Δομών για την καταπολέμηση της βίας. Θα πρέπει να δούμε την βιωσιμότητά τους και πρέπει να αρχίσουμε να την κοιτάμε από σήμερα γιατί τα περιθώρια μας είναι πολύ συγκεκριμένα ως προς τη χρηματοδότηση την ευρωπαϊκή.

Δεν θα πω άλλα πράγματα εκείνο όμως που θα ήθελα, γιατί θα ήθελα πραγματικά να ακούσω, εκείνο που θα ήθελα κύριε Γενικέ και κύρια Πρόεδρε της Επιτροπής Ισότητας επειδή έχετε ξεκινήσει τα Συνέδριά σας να τα συνδυάζετε με προσυνεδριακές διαδικασίες αν θέλετε από τώρα να δεσμευτούμε ότι μία προσυνεδριακή διαδικασία θα είναι ΔΕΠΙΣ για το Συνέδριο του χρόνου. Θα μας ενδιέφερε πολύ να το συνδιοργανώσουμε κιόλας γιατί πραγματικά εκεί θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε πολιτικές που ήδη είμαστε σε συνεργασία με την Επιτροπή της ΚΕΔΕ αλλά...

(ταυτόχρονη διαλογική συζήτηση εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αρκεί να πούμε αγαπητή ότι η ΚΕΔΕ πέραν από τα τακτικά της Συνέδρια γιατί σε ένα Συνέδριο δεν μπορεί να χωρέσουν τα πάντα, φανταστείτε ότι στο Συνέδριο αυτό έχουμε επτά θεματικές και έχουν μείνει και δέκα θεματικά πεδία εκτός.

Αντιλαμβάνεστε ότι δεν γίνεται μέσα σε τρεις μέρες να κουβεντιαστούν τα πάντα. Θα δημιουργήσουμε όμως ημερίδες σε όλη την Ελλάδα, και στη Θεσσαλονίκη αγαπητέ Δήμαρχε που το έχουμε κάνει πάρα πολλά χρόνια και το κάνουμε συνέχεια σε αντίστοιχα θεματικά πεδία όπως είναι και το δικό σας που είναι πάρα πολύ σοβαρό, αφού φυσικά το προετοιμάσουμε σωστά μεταξύ μας για να μπορέσουμε να έχουμε... Άρα λοιπόν είναι κάτι το οποίο θα το κάνουμε έτσι κι αλλιώς.

Α. ΠΑΤΣΟΓΙΑΝΝΗ: Να το γνωρίζετε ότι εμάς μας ενδιαφέρει... Όχι μας ενδιαφέρει. Πραγματικά οι πολιτικές ισότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων που είναι οριζόντιες πολιτικές πρέπει, επιβάλλεται και θα επιδιώξουμε πραγματικά να περάσουν πρώτα και κυρίως από την τοπική κοινωνία, από το πεδίο.

Καλή συνέχεια στις εργασίες σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ αγαπητή μου Κατερίνα. Και η δέσμευσή μας, ναι θα κάνουμε τη νέα χρονιά αυτό που πρέπει από κοινού για να μπορέσουμε να αναδείξουμε ακόμα πιο πολύ τα ζητήματα τα συγκεκριμένα.

Να προχωρήσουμε σε πεντάλεπτες παρεμβάσεις των συνέδρων που έχουμε ήδη καταθέσει εδώ το αίτημα, την κάρτα παρέμβασης. Ξεκινάμε με πρώτο τον Δήμαρχο Λίμνη Πλαστήρα, τον κύριο Παναγιώτη Νάνο. Πέντε λεπτά για να μπορέσει να απαντήσει και η Υπουργός πριν φύγει.

Π. ΝΑΝΟΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε. Κυρία Υπουργέ, κυρία Γενική Γραμματέα, αγαπητοί συνάδελφοι. Επέλεξα να είμαι εδώ σε αυτή την αίθουσα γιατί θεωρώ ότι το δημογραφικό και γενικότερα τα κοινωνικά ζητήματα είναι εθνικά προβλήματα. Ειδικά το δημογραφικό είναι το πιο σημαντικό εθνικό πρόβλημα. Το γιατί αναβλήθηκε, δεν πρόκειται να σταθώ σε αυτό.

Το ότι μειώθηκε κατά 500.000 ο πληθυσμός και αναπληρώθηκε από τους μετανάστες αυτό είναι μία πραγματικότητα. Όπως επίσης πραγματικότητα είναι ότι ο δείκτης

γονιμότητας είναι 1,3 όμως ειπώθηκε για τις Ελληνίδες και 2,4 για τους ξένους και μακριά προς Θεού δεν μιλώ για ρατσισμό, ξενοφοβία ή οτιδήποτε άλλο. Θα πρέπει να δούμε και τους μετανάστες ως μέρος μιας κοινωνικής πραγματικότητας τους οποίους θα πρέπει να υποδεχτούμε και να καλωσορίσουμε, και να τους κάνουμε μετέχοντες της ελληνικής παιδείας, δηλαδή Έλληνες στη συνείδηση και στην ταυτότητα.

Σε αυτή λοιπόν την κατεύθυνση θα πω ότι για να μην γίνουμε μία ελληνόφωνη χώρα πολυπολιτισμική με ότι αυτό συνεπάγεται θα πρέπει να ξαναδούμε τα πράγματα από την αρχή. Και για μένα το βαθύτερο πρόβλημα δεν είναι το οικονομικό. Αυτό είναι η επίφαση. Το βαθύτερο πρόβλημα και αν το δείτε διαχρονικά τη δεκαετία του '60, η απογραφή του '61 είναι το πικ του πληθυσμού στην ύπαιθρο, έχουμε τις καλύτερες γεννήσεις, έχουμε την καλύτερη δημογραφική εικόνα. Υπήρχαν χρήματα τότε; Υπήρχε κίνητρο; Όχι. Υπήρχε ένας εμφύλιος που είχε ακόμα ανοιχτές πληγές, υπήρχε μία ύπαιθρος η οποία έκανε τη μετάβαση από την προβιομηχανική εποχή στην μηχανική καλλιέργεια αλλά ταυτόχρονα υπήρχε και μία μετανάστευση και σταδιακά περάσαμε σε μία βίαιη αστικοποίηση και της υπαίθρου.

Σε αυτή λοιπόν την διαδικασία θα πρέπει να αναγνώσουμε την κατάρρευση ενός αξιακού συστήματος το οποίο είχε αυτό που λέμε δομήσει την ταυτότητα του Έλληνα, με το φιλότιμο, με την οικογένεια, με τις αξίες, με την ηθική, με την κοινωνική διάσταση, με την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία την οποία πρέπει να ξαναδούμε και να διαβάσουμε και να επενδύσουμε κυρία Υπουργέ στην συγκεκριμένη Δομή και στο νέο πρόγραμμα που πρέπει να κάνουμε. Και ταυτόχρονα να δούμε και τα λάθη, την ανάδειξη για παράδειγμα ενός δικαιωματισμού όπου όλοι δικαιούνται τα πάντα. Διεκδικούν από τους Δήμους, διεκδικούν από προγράμματα, διεκδικούν από τα ΕΣΠΑ. Κανένας όμως δεν μίλησε για την ευθύνη και την ανάληψη της προσωπικής ευθύνης. Καλός ο

δικαιωματισμός, καλά τα δικαιώματα αλλά όμως αυτό θα πρέπει να έχει μέσα σε ένα πλαίσιο Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ναι να γίνουν αλλά ωστόσο όμως όχι να γίνει κατάχρηση όπως γίνεται τώρα όπου επιδοτείται η ανεργία και προτρέπουμε την ανεργία και καταστρέφουμε τη δημιουργία. Θα πρέπει να ξαναδούμε πάλι τα πράγματα μέσα και για μένα το πρώτο θέμα που πρέπει να δούμε είναι η βαθύτερη αναγνώριση του προβλήματος και στις εθνικές διαστάσεις, κυρίως όμως στις κοινωνικές διαστάσεις. Και εδώ πρέπει να υπάρξουν γενναίες πολιτικές εξατομικευμένες για κάθε περιοχή ξεχωριστά. Είναι άλλο πράγμα τα νησιά τα μικρά, είναι άλλο πράγμα οι ορεινοί όγκοι, είναι άλλο η πεδιάδα και σας πληροφορώ ότι και η ύπαιθρος στην πεδιάδα της Θεσσαλίας εγκαταλείπεται. Και μάλιστα με ταχύτερους ρυθμούς από ότι υποψιάζεστε.

Ταυτόχρονα λοιπόν που θα πρέπει να δούμε την παιδεία με την ευρεία έννοια και όχι απλώς τα σχολεία μας να είναι ένας μηχανισμός προώθησης των παιδιών στα πανεπιστήμια. Σωστά, να μπουν στα πανεπιστήμια, να μορφωθούν τα παιδιά μας αλλά όμως ταυτόχρονα η παιδεία θα πρέπει να είναι η βαθύτερη κατάκτηση ενός αξιακού συστήματος και μία ταυτότητας την οποία πρέπει να διαφυλάξουμε διότι μεταξύ των άλλων χάσαμε και την πολιτιστική μας ταυτότητα κάτω από τον οδοστρωτήρα του διεθνιστικού να τον πω και πολυπολιτισμικού παράγοντα και συνιστώσας αυτής.

Προς αυτή την κατεύθυνση λοιπόν και για την παιδεία θα πρέπει η αυτοδιοίκηση να πάρει πρωτοβουλίες. Και όταν λέμε παιδεία να συνδυάσει και τον πολιτισμό και την ιστορικότητα, την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία όπως σας είπα, να εκπαιδεύσουμε τα παιδιά μας στη βιωματική μάθηση και άσκηση, να έρθουν σε επαφή με τη φύση και για να κλείσω κύριε Πρόεδρε γιατί καταλαβαίνω ότι όλα αυτά χρειάζονται χρόνο, για την υγεία δύο λέξεις μόνο.

Μην περιμένετε να στελεχωθούν όλα τα περιφερειακά ιατρεία και τα Κέντρα Υγείας. Φτιάξτε κινητές μονάδες υγείας για να συνεισφέρουν στην προληπτική ιατρική και να δώσουν άμεσα λύση. Αν περιμένουμε πότε θα πάει καρδιολόγος στα Άγραφα δεν θα πάει ποτέ σας το λέω. Αν περιμένουμε μία κινητή μονάδα όμως η οποία βάσει προγράμματος θα κινείται και θα εξετάζει και θα δίνει αυτό που χρειάζεται, την ασφάλεια, έχει καλώς.

Τελευταία, κλείνω. Ισότητα. Η ισότητα είναι κάτι το οποίο το λένε όλοι, στην πράξη όμως το καταστρατηγούμε. Χθες μέτραγα το προεδρείο της ΚΕΔΕ επάνω, σαράντα στο προεδρείο, δύο γυναίκες. Αν αυτό μας λέει κάτι. Άρα λοιπόν οτιδήποτε κάνουμε από δω και πέρα θα πρέπει να έχουμε το 50-50 και κυρίως εάν η γυναίκα δεν μείνει στην ύπαιθρο ότι και να κάνουμε, ότι και να λέμε στα Συνέδρια δεν πρόκειται να γίνει τίποτα. Και αυτή τη στιγμή η γυναίκα είναι φανερά αποκλεισμένη. Εάν δεν διαβάσουμε τις σύγχρονες ανάγκες, εάν δεν δούμε τι ακριβώς χρειάζεται και να της δώσουμε οικονομική αυτοτέλεια και αυτονομία πάντα θα πέφτει θύμα ξυλοδαρμού. Και δεν είναι το θέμα να φτιάξουμε Δομές, το θέμα είναι να σταματήσουμε επιτέλους αυτοί που υποτίθεται ότι είναι άνδρες και δέρνουν τις γυναίκες τους, να σταματήσει η γυναίκα να έχει απλωμένο το χέρι, να σταματήσει να έχει αυτή την εξάρτηση. Άρα λοιπόν θα πρέπει τα προγράμματα από δω και πέρα να στοχεύουν στην αυτοδυναμία την οικονομική και στην αξιοπρέπεια της γυναίκας.

Αυτά περί ισότητας. Τα περισσότερα μπορούνε να μούνε και σε άλλες συσκέψεις, καταλαβαίνω την ανάγκη του χρόνου. Ευχαριστώ πάρα πολύ για τη δυνατότητα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ τον Παναγιώτη Νάνο, τον Δήμαρχο Λίμνης Πλαστήρα και παρακαλώ πολύ για τα πέντε λεπτά τον κύριο Αλέξανδρο Καρδαμπίκη, τον Δήμαρχο Αγράφων και πατριώτη. Και να ετοιμάζεται ο κύριος Ιωαννίδης Κώστας, Δήμαρχος (...). Αυστηρά ο χρόνος παρακαλώ πολύ.

Κ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Συμπατριώτισσα κυρία Υπουργέ, κυρία Γενική Γραμματέα, κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι. Εκπροσωπώ τον Δήμο Αγράφων εδώ πέρα και θα αναφερθώ στο Δήμο μου περισσότερο.

Εγώ πιστεύω ότι το δημογραφικό έχει άμεση σχέση και με την αποκέντρωση. Εγώ διαπιστώνω ότι έχει γίνει μία μεγάλη πόλη Αθήνα που είναι 5 εκατομμύρια, είναι μία ανυπόφορη πόλη, τα παιδιά μας φεύγουν που από τα δικά μας τα χωριά για να πάνε να σπουδάσουν στην Αθήνα μένουν στο 8^ο υπόγειο με 500 και 600 ευρώ ενοίκιο. Τα παιδιά που μένουν ήδη με τους γονείς του στην Αθήνα μένουν μέχρι 35 χρονών παρέα με τους γονείς τους γιατί δεν μπορούν να φύγουν για να κάνουν τη δική τους οικογένεια. Δουλεύουν από το πρωί μέχρι το βράδυ. Είναι μία δύσκολη κατάσταση.

Το θετικό όμως ποιο είναι; Το θετικό είναι ότι αυτό το θέμα του δημογραφικού το έχει βάλει ψηλά στην ατζέντα η κυβέρνηση αλλά και όλα τα πολιτικά κόμματα. Εγώ ασχολούμαι τα τελευταία πέντε χρόνια με την αυτοδιοίκηση αλλά και πριν ασχολούμουν λίγο. Πιστεύω ότι είναι η πρώτη φορά που μιλάνε όλοι για το δημογραφικό.

Θα αναφερθώ τώρα σε δύο προτάσεις. Θέλω να είμαι πρακτικός. Καταρχήν και η σημερινή κυβέρνηση συνεχίζει και η προηγούμενη την επιδοματική πολιτική σε αυτούς που κάθονται στα χωριά. Είναι λάθος. Πρέπει να δίνουμε επιδόματα για εργασία όχι επιδόματα ανεργίας, αυτούς που μπορούν να δουλέψουν. Αυτή είναι η γνώμη η δική μου. Αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να το δούμε όλοι άμεσα.

Όσον αφορά που προχθές είχα μία συνάντηση με τον Υπουργό Υγείας. Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής υποβάλλαμε δύο προτάσεις οι οποίες πιστεύω αφορούν τους ορεινούς και τους νησιωτικούς Δήμους. Υπάρχει θετική

ανταπόκριση από τον Υπουργό Υγείας. Το θέμα είναι να το κάνουμε. Θα το πω έτσι με λίγες κουβέντες.

Για να διορίσεις 2.000 γιατρούς, και να μπορούσες που δεν μπορείς να το κάνεις, δεν αλλάζει το εθνικό σύστημα υγείας. Είναι ένα μεγάλο βαρέλι χωρίς πάτο. Αυτό που μπορεί να κάνεις τουλάχιστον όμως όσον αφορά για την επαρχία και μιλάμε για τα δικά μας τα ορεινά ή τα νησιωτικά χωριά, μπορείς να μπεις στο θέμα της κινητής μονάδας υγείας που υποσχέθηκε ο κύριος Υπουργός ότι θα κάνει την πρώτη κινητή μονάδα υγείας που θα ξεκινήσει από δικά μας τα χωριά.

Μία κινητή μονάδα υγείας που θα πηγαίνει στον παππού και στη γιαγιά για να παίρνει το αίμα και να κάνει όλες τις εξετάσεις θα συμβάλει στην πρόληψη. Όταν έχουμε καλύτερη πρόληψη μειώνουμε το κόστος της υγείας που πληρώνουμε μετά, το ένα φέρνει το άλλο. Πιστεύω ότι αυτό να γίνει άμεσα και θα δώσει σημαντικές λύσεις. Φτάνει να μη μείνουμε στα λόγια.

Η άλλη πρόταση που κάναμε με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής είναι η εξής. Θα αναφέρω για τον Δήμο Αγράφων η πρόταση. Είναι πέντε χώροι, δηλαδή δίνουμε πέντε δωμάτια σε Δήμος σε διαφορετικές κοινότητες, μπαίνεις μέσα με το κινητό σου ή με μία κάρτα όπως είναι η πιστωτική κάρτα, βάζεις την κάρτα σου, υπάρχει ένας συντονιστής απέναντι που πηγαίνει μία κυρία ή ένας κύριος και σε παραπέμπει στον γιατρό ανάλογης ειδικότητας. Αυτό για το Δήμο Αγράφων αν πάμε σε δημόσια νοσοκομεία είναι ένα ελάχιστο κόστος μεγάλης σημασίας όμως γιατί μία μαμά που έχει το παιδάκι της που έχει ένα πρόβλημα θα μπορεί να απευθυνθεί σε έναν παιδίατρο γιατί θέλει να κάνει τρεις ώρες να πάει και τρεις ώρες να γυρίσει για να πάει στον γιατρό.

Είναι πολύ σημαντικά, εφόσον υπάρχει η επιστήμη και η τεχνολογία. Και μάλιστα μας έλεγε ο καθηγητής από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, μπορεί να βάλεις το κινητό σου και

θα κάνεις καρδιογράφημα και να το βλέπουν οι γιατροί που θα είναι μακριά.

Να σας πω τι κάναμε εμείς το στο Δήμο Αγράφων και τι δυσκολίες έχουμε γιατί έχουμε μία δυσκολία και εδώ θέλω την παρέμβαση της Υπουργού μετά και της Γενικής Γραμματέα, αν μπορεί να μας σώσει.

Καταρχήν στον Δήμο Αγράφων όποια γυναίκα γεννάει μέσα από το πρόγραμμα Hope Genesis γεννάει εντελώς δωρεάν, εξωσωματικές, καισαρικές. Συγχρόνως ο Δήμος Αγράφων στους καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρέχει σίτιση. Συγχρόνως οι μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σιτίζονται. Οι τρεις πρώτοι με τον ιδιωτικό τομέα, κάποιοι φίλοι χορηγοί, περνάνε στα πανεπιστήμια, επιβραβεύονται. Πέρσι είχαμε δώσει 1.500 ευρώ στην κάθε νέα μαμά και είχαμε δύο γεννήσεις. Ανακοινώσαμε 3.000 γιατί θεωρήσαμε ότι είναι πού σημαντικό αυτό. Οι γεννήσεις από δύο έγιναν δέκα και οι μαθητές στον πιο δυσπρόσιτο Δήμο της Ελλάδας από 252 που ήταν πέρσι είναι 267 φέτος. Είναι μικρές νίκες άλλες σημαντικές για μας που ασχολούμαστε.

Τώρα να σας πω όμως το πρόβλημα. Το Ελεγκτικό Συνέδριο όταν έμαθε ότι πάμε να δώσουμε το επίδομα παραγγέλνει στους υπαλλήλους ότι θα αρνηθείτε. Έρχονται σε εμένα, μου λένε μόνο με εντέλλεσθε.

Τώρα τι κάνω εγώ; Θέλω να τα δώσω. Αν ήταν λίγα λεφτά θα τα έδινα από την τσέπη μου γιατί έχω εκτεθεί στον κόσμο αλλά αυτό είναι 30.000 ευρώ για μένα. 30.000 ευρώ όμως έδωσε μία ελπίδα και αυξήθηκαν οι γεννήσεις πάρα πολύ και τώρα ήδη έχω τρεις νέες μαμάδες που γεννάνε τις επόμενες μέρες. Κάτι γίνεται. Δεν γίνονται θαύματα αλλά κάτι γίνεται.

Εγώ πιστεύω ότι πρέπει να γίνει μία νομοθετική ρύθμιση που να δίνει τη δυνατότητα στους Δήμους αντί για να φτιάξουν ένα τοιχίο να μπορέσουν να επιδοτήσουν αυτό το πράγμα. Αυτό θέλω να πω.

Και το τελευταίο λέω, ότι και η βελτίωση των σχολείων πρέπει να τα βελτιώσουμε ακόμα περισσότερο και για το οδικό δίκτυο. Έτσι πιστεύω ότι μπορεί να σταθεί ο κόσμος στην επαρχία. Ευχαριστώ πάρα πολύ. Συγνώμη αν σας ταλαιπώρησα και περιμένω την Υπουργό.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Το έχουμε θέσει αυτό για τη νομοθετική ρύθμιση γιατί πραγματικά εξαγγέλλουν οι Δήμοι γιατί μπορούν να κάνουν αυτή την παρέμβαση και δεν μπορούν να εκταμιεύσουν τα χρήματα.

Ο κύριος Κώστας Σιωνίδης έχει το λόγο από τον Δήμο Παιονίας και να ετοιμάζεται ο κύριος Ευάγγελος Φραγκάκης από τον Δήμο της Χάλκης.

Κ. ΣΙΩΝΙΔΗΣ: Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι σύνεδροι. Από την ακριτική Ρόδο μου δίνεται σήμερα η δυνατότητα να εστιάσω σε ένα μείζον εθνικό θέμα που απασχολεί όλους τους ακριτικούς Δήμους της Ελλάδας, ένα θέμα που αφορά όλους εμάς που ζούμε και εργαζόμαστε στα σύνορα της πατρίδας μας. Αναφέρομαι στο δημογραφικό πρόβλημα και την ερήμωση των ακριτικών χωριών που θα πρέπει να μας ανησυχεί όλους. Ένα πρόβλημα για το οποίο θεωρώ ότι πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα και να σχεδιαστούν μελλοντικές πολιτικές σε κεντρικό κυβερνητικό επίπεδο.

Ο πληθυσμός που κατοικεί σήμερα στα περισσότερα χωριά της παραμεθορίου είναι γερασμένος. Οι περισσότεροι νέοι έχουν μετακομίσει και βιοπορίζονται σε αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό. Κινδυνεύουμε σε λίγα χρόνια να έχουμε στα σύνορα άδεια, ακατοίκητα χωριά. Χαρακτηριστικά αναφέρω την εξέλιξη του πληθυσμού τεσσάρων παραμεθόριων χωριών του Δήμου Παιονίας στα βόρεια σύνορα της χώρας μας από το 2001 ως το 2021. Ο οικισμός του ιστορικού, του ηρωικού Σκρα, της Ειδομένης, των Ευζώνων και του Ειρηνικού έχουν υποστεί μείωση πληθυσμού από 49 έως 64%. Η διαρκής μείωση του πληθυσμού έχει ουσιαστικό αντίκτυπο στην οικονομία τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Οι γεωργικές εκτάσεις παραμένουν ανεκμετάλλευτες ενώ η

κτηνοτροφία στην κυριολεξία έχει συρρικνωθεί στο ελάχιστο και βαίνει καθημερινά μειούμενη.

Αν σκεφτούμε δε ότι οι οικισμοί στους οποίους αναφέρθηκα βρίσκονται σε κοντινή σχετικά απόσταση από τη Θεσσαλονίκη και πλησίον της εθνικής οδού μπορείτε να φανταστείτε τι πρόβλημα αντιμετωπίζουν άλλοι απομονωμένοι παραμεθόριοι οικισμοί στην Ήπειρο ή στη Δυτική Μακεδονία.

Κυρίες και κύριοι σύνεδροι δεν νοούνται σύνορα χωρίς κατοικημένα χωριά, δεν μπορούν τα σύνορα να είναι μόνο οι άσπρες πυραμίδες. Για να επιστρέψουν οι νέοι στον τόπο τους και να αξιοποιήσουν τις οικογενειακές περιουσίες και τα χωράφια τους χρειάζονται κίνητρα και ουσιαστικές παρεμβάσεις. Δυστυχώς σήμερα αντί για κίνητρα υπάρχουν αντικίνητρα.

Στην περιοχή μας δεν υπάρχει συγκοινωνία, οι κάτοικοι των χωριών αντιμετωπίζουν πρόβλημα προκειμένου να μεταβούν στο γιατρό, στην τράπεζα, στην αγορά. Οι επαγγελματίες μας αντιμετωπίζουν αθέμιτο ανταγωνισμό από την φθηνή αγορά της γειτονικής χώρας σε καύσιμα, τρόφιμα και υπηρεσίες.

Σήμερα όλοι οι περιφερειακοί Δήμοι αντιμετωπίζουν ανυπέρβλητα προβλήματα καθότι τους έχουν εκχωρηθεί διαφορές αρμοδιότητες και ευθύνες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους. Οι σχολικές, κοινωνικές και αθλητικές δομές κινδυνεύουν να κλείσουν και εδώ επιτρέψτε μου να κάνω μία γενική αναφορά στο θέμα για το οποίο σας καταθέτω παράλληλα και λεπτομερές υπόμνημα. Το κράτος με διαχρονικούς νόμους μεταβίβασε στους ΟΤΑ πρώτου βαθμού το σύνολο της κινητής και ακίνητης περιουσίας των σχολείων, των παιδικών σταθμών και των χώρων άθλησης. Στο Δήμο μας μεταβιβαστήκαν με τους παραπάνω νόμους 51 ακίνητα τα οποία στην πλειονότητά τους στερούνταν οικοδομικής άδειας, πυρασφάλειας, εγκαταστάσεων ΑΜΕΑ και λοιπά.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι ακόμη και τα κτίρια στα οποία υπήρχε οικοδομική άδεια χρήζουν υπαγωγής προκειμένου να

τακτοποιηθούν παλιές αυθαιρεσίες. Για όλα τα παραπάνω κτίρια θα απαιτηθεί μετά την υπαγωγή τους εκπόνηση μελέτης στατικής επάρκειας και υλοποίηση των παρεμβάσεων που θα προκύψουν από τη μελέτη. Θα κληθούν όλοι οι Δήμοι της χώρας να δαπανήσουν ποσά εκατομμυρίων ευρώ προκειμένου να επουλώσουν πληγές του παρελθόντος οι οποίες οφείλονται αποκλειστικά και μόνο σε ολιγωρία του κράτους. Εννοείται ότι κανένας Δήμος δεν είναι δυνατόν να καλύψει αυτό το κόστος ενώ ταυτόχρονα ελλοχεύει σοβαρός κίνδυνος να σταματήσει η λειτουργία βασικών υποδομών, σχολεία, παιδικοί σταθμοί λόγω του συγκεκριμένου προβλήματος. Από το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» του οποίου επίκειται η έναρξη θα καλυφθεί ένα μέρος του συνολικού κόστους για μερικά μόνο σχολεία ενώ σε καμία περίπτωση δεν θα καλυφθούν συνολικά οι προκύπτουσες ανάγκες.

Αν αγαπητοί συνάδελφοι στα τόσα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ήδη οι Δήμοι στα σύνορα προστεθούν και άλλα με σχολεία, παιδικούς σταθμούς και χώρους άθλησης στη μεθόριο θα μείνουν μόνο ακατοίκητα σπίτια. Πρέπει όλοι να κατανοήσουν ότι οι Δήμοι δεν μπορούν από μόνοι τους και χωρίς πόρους να αντιμετωπίσουν τα σημαντικά διαχρονικά προβλήματα και να υλοποιήσουν αναπτυξιακές πολιτικές. Πρέπει όλοι να πειστούν ότι είναι επιτακτική ανάγκη οι νέοι να επιστρέψουν στους τόπους καταγωγής, να αξιοποιήσουν τη γη και τις περιουσίες των γονιών τους. Εάν δεν ληφθούν σύντομα μέτρα οι συνέπειες θα είναι σοβαρότατες ιδίως για εμάς που από παιδιά ζούμε στα σύνορα και για τους γονείς μας που έχουν βιώσει χαμένες πατρίδες.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Σιωνίδη και καλούμε στο βήμα τον Δήμαρχο Χάλκης κύριο Φραγκάκη και να ετοιμάζεται ο κύριος Γιώργος Ζερβάκης από τη Σητεία. Παρακαλώ αυστηρά πέντε λεπτά για να απαντήσει και η Υπουργός πριν αποχωρήσει.

Ε. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ: Καλησπέρα. Κυρία Υπουργέ δυστυχώς το πράσινο δεν σας έφερε γούρι εχθές με τον Παναθηναϊκό. Ελπίζω σήμερα στο μπάσκετ να είναι καλύτερο το αποτέλεσμα.

Άκουσα με προσοχή και τις τοποθετήσεις του Προεδρείου αλλά και της Υπουργού και της κυρίας Γενικής Γραμματέως. Καταρχάς να πω, δεν ξέρω αν με γνωρίζετε, λέγομαι Φραγκάκης Ευάγγελος, είμαι ο Δήμαρχος Χάλκης, ένα νησάκι εδώ δίπλα από το Δωδεκάνησα.

Εμείς μπορώ να πω μόνο καλά μηνύματα όσον αφορά όλα αυτά που συζητάτε γιατί όντως έχουν γίνει αρκετά πράγματα και έχουμε αυξήσει και τον πληθυσμό τα τελευταία χρόνια. Αυτό που θέλω να καταθέσω είναι ότι μιλάμε για τρία διαφορετικά πράγματα. Μιλάμε, άλλο είναι το δημογραφικό, άλλη είναι η υπογεννητικότητα, άλλη είναι υπογονιμότητα. Για την υπογεννητικότητα νομίζω το ανέλυσαν πριν οι άνθρωποι οι οποίοι είναι και πιο ειδικοί από μένα αλλά καταθέτοντας και στοιχεία. Για την υπογονιμότητα υπάρχουν γιατροί οι οποίοι μπορούν να πουν αρκετά πράγματα περισσότερα από μένα. Εγώ θέλω λίγο να πω για το δημογραφικό.

Ποιος φταίει για όλα αυτά που συζητάμε ότι όλες οι ορεινές, κυρίως οι ορεινές και νησιωτικές κοινωνίες έχουν αδειάσει τη χώρα μας; Ξέρετε ποιος; Φταίω εγώ, φταίει η δική μου η γενιά η οποία στην ηλικία των 17-18 έφυγα από το νησί, έφυγα από το χωριό. Γιατί έφυγα; Γιατί με έδιωξε ο πατέρας μου. Γιατί με έδιωξε ο πατέρας μου; Γιατί δεν ήθελε να κάνω το επάγγελμα το οποίο κάνει εκείνος, ούτε γεωργός, ούτε κτηνοτρόφος, ούτε ο ψαράς που είναι ο δικός μου. Με έστειλε να πάω να σπουδάσω, που πήγα και τελείωσα. Ποιο ήταν το κίνητρο για να επιστρέψω πίσω στον τόπο καταγωγής μου; Μου έδωσε κάποιο κίνητρο τότε κανείς; Όχι. Τι αναζήτησα; Ένα καλύτερο περιβάλλον, καλύτερες συνθήκες, καλύτερα χρήματα σίγουρα. Οπότε δεν υπήρχε επιστροφή. Το ίδιο ακριβώς να ξέρετε γίνεται και τώρα σε όλες αυτές τις περιοχές που αναλύουμε. Ποιο παιδί ή ποια γυναίκα ή ποιο κορίτσι θα μπει στη

διαδικασία και θα πει εμένα το όνειρό μου, η φιλοδοξία μου είναι να μείνω στη Ζούζουλη του Νεστορίου της Καστοριάς που είναι η μαμά μου από εκεί και ο μπαμπάς μου. Ή θα μείνω στη Χάλκη τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής μου. Ποιο είναι το κίνητρο που θα με κρατήσει εκεί; Κανένα.

Ερχόμαστε μετά από πενήντα χρόνια και βλέπουμε αυτούς τους μονίμους κατοίκους που είναι η γενιά που γεννήθηκε και μεγάλωσε εκεί. Εκεί μένουν πλέον ο μπαμπάς μου, η μαμά μου, 70-75 χρονών. Όταν οι άνθρωποι εκείνοι κάνουν το αιώνιο ταξίδι ποιος θα επιστρέψει να πάει να μείνει σε αυτούς τους τόπους; Κάθε σπίτι που κλείνει στα Άγραφα κύριε Δήμαρχε, στα χωριά των Αγράφων, δεν θα ξανανοίξει. Χρειαζόμαστε άμεσα ένα εθνικό σχέδιο, έναν στρατηγικό σχεδιασμό το οποίο θα πρέπει να υπάρξει εμπλοκή υπερκομματική σε επίπεδο Βουλής, να εμπλέξουμε επιστημονική κοινότητα, πανεπιστημιακή κοινότητα, τον απόδημο ελληνισμό, τους ευεργέτες που όλοι μαζί θα καθίσουμε να δούμε τα κίνητρα για να μπουν στη διαδικασία άνθρωποι να σκεφτούν να γυρίσουν σε αυτούς τους τόπους.

Και θα σας πω ένα πολύ απλό παράδειγμα για να καταλάβετε τι εννοώ. Τελειώνει κάποιος δάσκαλος ΠΕ70, περιμένει 7-8 χρόνια κυρία Υπουργέ τον διορισμό του ή την αναπληρώτρια. Γιατί να μην πάει από το πρώτο χρόνο στη Χάλκη να υπηρετήσει; Γιατί να περιμένει επτά και οκτώ χρόνια; Για ποιο λόγο; Γιατί να μην ξεκινήσουμε από τους ανθρώπους που γεννήθηκαν, έχουν το μενταλιτέ της περιοχής να έρθουν και να υπηρετήσουν εκεί στους χώρους; Υπάρχουν τρόποι, πρέπει να καθίσουμε να τους κάνουμε, να τους φτιάξουμε, να τους δομήσουμε και να τους υποστηρίξουμε.

Να πω κάτι για την υπογονιμότητα που δεν το ήξερα, το έμαθα προχθές στη Μήλο. Μία γυναίκα μετά τα 35 χάνει το 95% των ωαρίων της για να τεκνοποιήσει. Ποία γυναίκα της σύγχρονης εποχής μπαίνει σε διαδικασία και λέει στα 28-27 θέλω να γίνω μαμά; Ο σύγχρονος τρόπος ζωής πλέον δεν είναι να γίνω μητέρα,

να κάνω οικογένεια. Είναι να αποκατασταθώ οικονομικά, να έχω ένα επάγγελμα, να έχω βιοποριστικά μία σοβαρή δουλειά, να έχω μία εξέλιξη και μετά θα σκεφτώ να κάνω οικογένεια. Μετά όμως στα 35 που περίπου εκεί μπαίνει στη διαδικασία και τα κατακτεί όλα αυτά είναι πλέον αργά.

Κλείνω κύριε Καφαντάρη. Θα πω λίγο για τα μικρά νησιά. Στα τελευταία 50 χρόνια έχουν ερημώσει 61 μικρά νησιά στην Ελλάδα μας. Με μαθηματική ακρίβεια τα επόμενα χρόνια θα είναι άλλα 15 αν θυμάμαι καλά κύριε (...). Μιλάμε για μία νησιωτική χώρα που τα νησιά τη μεγαλώνουν σε μέγεθος και σε ψυχή, λέω εγώ. Μιλάμε για μία χώρα η οποία πλέον θα μικρύνει και γεωγραφικά γιατί δεν θα υπάρχουν πληθυσμοί στο Αγαθονήσι και σε άλλα ανάλογου μεγέθους να σηκώνουν την ελληνική σημαία. Είναι εθνικό θέμα το οποίο άμεσα πρέπει να...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κύριο Ευάγγελο Φραγκάκη για την τοποθέτησή του. Συγνώμη που αναγκάζομαι να διακόψω αλλά πρέπει να απαντήσει...

Ε. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ: Και να πω κάτι και για την κυρία Ζαχαράκη. Να μου επιτρέψετε κύριε Καφαντάρη γιατί ερχόμαστε (...) και μουρμουράμε και λέμε εμείς τα προβλήματα και αναλύουμε όλα αυτά τα οποία μας απασχολούν. Έχει γίνει εξαιρετική δουλειά, δεν ήρθα εδώ ούτε να μπω στη διαδικασία να μηδενίσω. Έχει γίνει εξαιρετική δουλειά που δεν έχει γίνει ποτέ κυρία Ζαχαράκη. Όλες αυτές οι ενέργειες οι οποίες γίνονται από το Υπουργείο σας, και από την κυβέρνησή σας, έχουν πραγματικά βελτιώσει την ποιότητα ζωής σε πάρα πολλές κοινωνίες στην Ελλάδα. Αλλά δυστυχώς δεν μπορούν να κρατήσουν τους πληθυσμούς γιατί μιλάω μόνο για το δημογραφικό. Δεν είναι λόγος για μία γυναίκα που θα πάρει 1.000 ευρώ ή voucher για το παιδί της να παραμείνει στη Χάλκη. Δεν είναι αυτός ο λόγος. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κύριο Φραγκάκη. Μία παρέμβαση από τον κύριο Γιώργο Ζερβάκη και μετά θα... Κύριε

Ζερβάκη για πέντε λεπτά γιατί εκπροσωπεί τον πρωθυπουργό και πρέπει να φύγει από εδώ, θα μείνει η Γενική Γραμματέας Ισότητας έτσι κι αλλιώς που είναι συνεργάτης της άρα λοιπόν θα της δώσουμε την ευκαιρία να...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: Τα πρακτικά θα τα διαβιβάσουμε...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εννοείται τα πρακτικά θα πάνε. Κύριε Ζερβάκη.

Γ. ΖΕΡΒΑΚΗΣ: Καλησπέρα. Αγαπητή κυρία Υπουργέ, αγαπητοί σύνεδροι, αγαπητό Προεδρείο, αγαπητή Γενική Γραμματέα.

Είχα γράψει μία μικρή τοποθέτηση να την κάνω. Δεν θα την κάνω τελικά διότι θεωρώ ότι τα περισσότερα έχουν λεχθεί σε ότι έχει να κάνει με το μεγάλο πρόβλημα που είναι το δημογραφικό. Ο Δήμαρχος Σητείας δεν ανήκει σε μία περιοχή η οποία αντιμετωπίζει έντονο δημογραφικό πρόβλημα αλλά επειδή εκτιμώ πραγματικά ότι είναι ίσως αυτό που ανέφερε σε μία συνέντευξη η κυρία Υπουργός την οποία διάβασα ότι είναι βόμβα στα θεμέλια της ελληνικής κοινωνίας και πραγματικά το δημογραφικό πρόβλημα είναι βόμβα στα θεμέλια της ελληνικής κοινωνίας και είναι ένα θέμα το οποίο έπρεπε ήδη να έχει απασχολήσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια την πολιτεία, ένα θέμα το οποίο συνδυάζεται με την αστυφιλία και με την έλλειψη ανάπτυξης σε ότι έχει να κάνει την περιφέρεια και ιδιαίτερα την περιφέρεια την ορεινή, ημιορεινή και νησιωτική.

Να δώσω τα εύσημα, ειλικρινά και πραγματικά το λέω, στη μελέτη η οποία έγινε από το ΙΤΑ. Την διάβασα αναλυτικά, είναι ένα πόνημα πραγματικά το οποίο θα δώσει μεγάλη βοήθεια σε όλους τους εμπλεκόμενους σε ότι έχει να κάνει στο θέμα το δημογραφικό. Είναι ένα σοβαρό εργαλείο στα χέρια της κυβέρνησης και πραγματικά συγχαρητήρια σε όσους το συνέταξαν. Και τα στοιχεία τα οποία έχει δώσει μέχρι τώρα το νεοιδρυθέν Υπουργείο το οποίο αντιλήφθηκε η κυβέρνηση έστω και αργά κυρία Υπουργέ την αναγκαιότητά του και εμείς θεωρούμε ότι είναι τιμή στο συγκεκριμένο Υπουργείο να βρίσκεστε στο τιμόνι του διότι

αναγνωρίζουμε και τις ικανότητές σας και εκτιμούμε ότι μπορεί να καταφέρετε πάρα πολλά πράγματα.

Εγώ θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα μόνο το οποίο έχει να κάνει με την Κρήτη. Αναφέρεται πολλές φορές το παράδειγμα της Ικαρίας σε ότι έχει να κάνει με το αυξημένο προσδόκιμο ζωής. Εγώ θα σας αναφέρω το παράδειγμα του Δήμου Μυλοποτάμου στην περιοχή της Κρήτης, έναν ορεινό Δήμο με το μεγαλύτερο ποσοστό πολύτεκνων οικογενειών. Ξέρετε γιατί ισχύει αυτό και το οποίο εκτιμώ ότι είναι ένα καλό παράδειγμα προς μίμηση και μία καλή πρακτική; Διότι ο θεσμός της οικογένειας είναι τόσο αρραγής και τόσο συνεκτικός που δεν υπάρχει πουθενά αλλού. Εκτιμώ ότι όλη η βάση και όλη η στρατηγική πρέπει να δοθεί στον συγκεκριμένο τομέα. Η ελληνική οικογένεια έχει διαρραγεί.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Γ. ΖΕΡΒΑΚΗΣ: Αγαπητέ μου υπάρχουν και αλλού επιδοτήσεις. Και σε άλλα σημεία. Δεν είναι μόνο αυτό. Είναι το ότι η συγκεκριμένη περιοχή έχει όπως σας είπα έναν συνεκτικό ιστό οικογένειας. Είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό, εκεί πρέπει να δοθεί μεγάλη προσοχή. Θεωρώ ότι έχει διαρραγεί ο οικογενειακός θεσμός στην Ελλάδα, υπάρχουν πολλές παρατηρήσεις τις οποίες μπορούμε να κάνουμε. Εξωγενείς παράγοντες. Θεωρούμε λοιπόν ότι πρέπει να εστιάσουμε στο συγκεκριμένο σημείο.

Τέλος πάντων, το δημογραφικό είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο ζήτημα, είναι σημαντικότερο ζήτημα για όλους μας, πρέπει να δοθεί μεγάλη σοβαρότητα και μία στρατηγική από την κυβέρνηση ούτως ώστε πραγματικά να μπορέσουμε τα επόμενα χρόνια εμείς οι Δήμαρχοι να θεωρούμεθα ευτυχείς. Διότι αυτή τη στιγμή ειλικρινά το λέω σε περιοχές στις οποίες κλείνουν σχολεία, σε περιοχές στις οποίες κλείνουν νοσοκομεία εμείς όποια αναπτυξιακά έργα και να κάνουμε πάλι θα είμαστε αποτυχημένοι.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Αγαπητή Σοφία.

Σ. ΖΑΧΑΡΑΚΗ: Επειδή άκουσα τώρα τρία πραγματάκια και για το...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Συγνώμη κυρία Υπουργέ. Έχουμε ξεκινήσει από τις 10:00 το πρωί. Δυστυχώς η καθυστέρηση έναρξης πήγε το χρόνο πίσω. Δυστυχώς αυτό. Η κυρία Υπουργός έχει υποχρέωση έτσι κι αλλιώς 13:00 να αποχωρήσει γιατί έχει σημαντική υποχρέωση εκ μέρους του πρωθυπουργού, θα μείνει η Γενική Γραμματέας του Υπουργείου εδώ για να ακούσει και να σημειώσει και στο τέλος να κάνουμε όποιες παρεμβάσεις χρειάζονται. Αγαπητή Σοφία έχεις το λόγο για να δώσεις διευκρινήσεις ή απαντήσεις σε ότι έχεις ακούσει μέχρι τώρα.

Σ. ΖΑΧΑΡΑΚΗ: Είχε πει ο κύριος Νάνος για το ζήτημα το δημογραφικό, επειδή δουλεύουμε μαζί και το θέμα της αναπηρίας, είχε πει μία συγκεκριμένη πρόταση την οποία ήθελα να πω ότι ούτως ή άλλως θα κάνουμε δεκτή περί ενός πάρκου το έθεσε, οπότε το λαμβάνω υπόψη, ήθελα να το πω και από το βήμα.

Συζητάμε συνέχεια για το κομμάτι του δημογραφικού, ειδικά στη Θεσσαλία αλλά νομίζω ότι εκεί πέρα συνδέεται πάρα πολύ και με το θέμα των υποδομών. Οπότε καίριο είναι αυτό το οποίο είπε ο Γιώργος τώρα ότι πρώτα το θέμα της πρόσβασης, το σχολείο που κλείνει. Πιθανότατα όμως όπως είπε και ο κύριος Άγγελος, το σχολείο που κλείνει για να ξανανοίξει είναι πάρα πολύ δύσκολο και επίσης αν θέλεις ένα και δύο παιδιά στο σχολείο, εγώ σας το λέω ως εκπαιδευτικός, κατάγομαι από το Νέο Αργύριο Ευρυτανίας. Ο παππούς μου ήταν βοσκός και ο θείος μου έχει το καφενείο του χωριού. Τα παιδιά τα έδωξαν οι ίδιοι από το χωριό και τους είπαν και να μην ξαναγυρίσετε πίσω στο Νέο Αργύρι με τα πενήντα άτομα.

Σας λέω ότι κάποια πράγματα θα τα αποδεχτούμε όχι μοιρολατρικά, είναι μία κοινωνική τάση αν θέλετε η οποία δεν εκδηλώνεται μόνο εδώ, εκδηλώνεται παντού έτσι ώστε να μας

ζητήσει κάποιος συνθήκες ζωής που να του είναι πιο προσφιλείς. Το να βρεις όμως τον τρόπο να κρατήσεις το σχολείο ανοιχτό έτσι ώστε όπως κάνουμε στην περίπτωση του Φουρνά Ευρυτανίας που είναι η δασκάλα, έτσι όπως έγινε και σε άλλα μέρη που μένουν έστω και με ολιγομελή τμήματα είναι ένας στόχος ο οποίος μπορεί να επιτευχθεί. Το να έρθει ο Άγγελος και να μου πει ότι, ξέρεις έχω έναν οικισμό που μπορεί να αναβιώσει με χρήματα του κράτους και να μπορέσω και εγώ να συνδράμω, ναι είναι ένας τρόπος ο οποίος μπορεί εκεί πέρα να βοηθήσεις μία τοπική μικρή ανάπτυξη. Ή στο νησί σου που έχεις τόσα πολλά παιδιά, είναι μία επίτευξη, είναι μία καλή πρακτική όλο αυτό το οποίο γίνεται. Αλλά δεν λέω ότι μπορούμε ξαφνικά να μιλήσουμε για θαύματα όταν μιλάμε και για μία αστική αν θέλετε κατεύθυνση η οποία είχε η χώρα εδώ και πάρα χρόνια.

Λοιπόν για το κομμάτι που είπε ο (...), για το θέμα του επιδόματος. Δεν ξέρω ποια νομοθετική ρύθμιση πρέπει να έρθει από αυτού, αν πρέπει να γίνει διάταξη έτσι ώστε να σου επιτρέψει ο Επίτροπος. Να το πούμε στον κύριο Λιβάνιο. Και εμένα μου φαίνεται απόλυτα λογικό από το να επιλέξεις να κάνεις κάτι που έχει να κάνει με υποδομές να πας να το δώσεις σε έναν άνθρωπο για να δώσει το κίνητρο να μείνει. Εδώ θυμίζω γιατί δεν πρέπει να τα θεωρούμε όλα δεδομένα ότι ήταν κυβέρνηση το 2019 η οποία θέσπισε το επίδομα γέννας. Δε λέω ότι έφερε κάποιο αποτέλεσμα γιατί βλέπουμε τη μείωση των γεννήσεων, άρα αυτό πρέπει να μας προβληματίσει γενικά. Είναι όμως ένα μικρό μέτρο το οποίο αυξήσαμε, από τα 2.000 ευρώ οριζόντιο μέτρο αυξήθηκε κατά πολύ και μάλιστα στις πολύτεκνες οικογένειες έχει πάει 3.500 ευρώ από 1/1/2023 και με τα επιδόματα τα οποία διευρύνθηκαν στην εργαζόμενη ιδιωτικού τομέα, στην αυτοαπασχολούμενη, στην αγρότισσα. Όλα αυτά δεν είναι δεδομένα. Όλα αυτά είναι οικογενειακές πολιτικές και ελπίζεις κάποια στιγμή να αποδώσουν. Σίγουρα δεν μπορούν να γίνουν με έναν αυτόματο τρόπο.

Είπες για το ζήτημα των προσλήψεων και των τοποθετήσεων. Νομίζω ότι είναι σημαντικό και αυτό πρέπει να μείνει ότι έχουνε γίνει ήδη 30.000 διορισμοί, δεν είχαν ξαναγίνει ποτέ. Η προτεραιοποίηση του Υπουργείου Παιδείας ήταν να πάνε πρώτα από όλα στα δυσπρόσιτα μέρη. Έχουμε πολλές φορές μη αποδοχή πρόσληψης και το ξέρουμε ούτως ή άλλως ότι κάποιοι άνθρωποι δεν κάνουν αποδεκτή την πρόσληψη τους ή το διορισμό τους όταν είναι εκπαιδευτικοί, αλλά σίγουρα υπάρχει αυτή η τάση. Και νομίζω ότι όλοι αναγνωρίζουμε ότι και η πρόσφατη αλλαγή στη διάταξη από τον κύριο Λιβάνιο, το Υπουργείο Εσωτερικών για την εντοπιότητα και την αυξημένη μοριοδότηση είναι ακριβώς προς αυτή την κατεύθυνση, να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τα πιο μακρινά μέρη έτσι ώστε να μπορέσουν να πάρουνε πρώτα από όλα νέους εργαζόμενους, κάποιον άνθρωπο θα ξαναγυρίσει στο μέρος του. Θα μειώσει το κόστος ζωής, θα έχει το σπίτι από τη μαμά, τον μπαμπά, θα έχει σίγουρα μειωμένα κόστη.

Γίνονται πράγματα, δε μιλάω ποτέ περί πανάκειας ούτε περί ιδανικής κατάστασης αλλά δεν μπορούμε να εκμηδενίσουμε και οτιδήποτε μπορεί να έχει συμβεί όλο αυτό τον καιρό.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το δημογραφικό είναι στη διάθεσή σας, είναι προς διαβούλευση. Εγώ αυτή τη στιγμή αν και πραγματικά έπρεπε να έχω φύγει ένα τέταρτο γιατί έχω εκπροσώπηση του πρωθυπουργού, δεν μπορώ να κάνω μία βόλτα στη Ρόδο και επίσης πρέπει να επισκεφτώ και τις Δομές μας εδώ. Θέλω να σας ακούσω, σας άκουσα. Οτιδήποτε μένει είναι και η Κατερίνα Πατσογιάννη εδώ πέρα για να το πούμε.

Και ξέχασα πριν να σας πω κάτι πολύ καίριο, συγκρατήστε το. Μάλλον δύο πράγματα. Μου το θύμισε η αγαπημένη μου από την ΕΕΤΑΑ. Ότι τρέχουμε για πρώτη φορά το πρόγραμμα της Πρώιμης Παρέμβασης και για τα παιδιά 0-4 όπως επίσης θα θεσπίσουμε και ένα πρόγραμμα για πρώτη φορά στους βρεφονηπιακούς σταθμούς που ξέρετε ότι οι βρεφοκόμοι μας πολλές φορές και το προσωπικό

αναζητά τρόπους έτσι ώστε να έχουμε μία καλύτερη με τα παιδιά, για πρώτη φορά σε συνεργασία με τα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια. Θα σας τα παραδώσουμε όλα αυτά στο τέλος του 2025.

Και βέβαια μην ξεχνάτε την Εθνική Πρωτεύουσα Νεολαίας, καταθέσατε ήδη υποψηφιότητες σας. Θεσπίσαμε και ποσό για να ενισχύσουμε αυτό το θεσμό. Αυτά που ξέχασα.

Χαιρετώ. Καλή συνέχεια.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε την Υπουργό για την παρουσία της και να συνεχίζουμε με την επόμενη παρέμβαση, τον κύριο Σίμο Δανιηλίδη και μετά ο Μιχάλης Σελέκος από Χαϊδάρι ο Δήμαρχος, ο φίλος, για τη δική του παρέμβαση. Σίμο πεντάλεπτη παρέμβαση σε παρακαλώ πάρα πολύ. Το χρόνο.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Σκέφτηκα για λόγους διαμαρτυρίας να μην πάρω το λόγο αλλά σεβόμενος την παρουσία όλων των παρευρισκομένων θα πω πέντε λόγια διαφορετικά από όλα αυτά που ακούσατε. Αποφεύγω τις προσφωνήσεις για λόγους χρόνου γιατί είδατε σε μένα μόνο είπε 5 λεπτά αυστηρά αλλιώς θα σας κόψω.

Είναι πολύ σοβαρό το θέμα των κοινωνικών προνοιακών δομών. Πρέπει να μιλήσουμε για τη στρατηγική επιλογή της χώρας αν θέλουμε να προχωρήσουμε στα βήματα της ευρωπαϊκής σύγκλισης με βάση τις αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας αυτό το οποίο έχει κατοχυρωθεί εδώ και 50 και πλέον χρόνια μετά το μεγάλο πόλεμο όπου σε όλη την Ευρώπη από την Ιβηρική μέχρι τη Σκανδιναβία αγαπητή κυρία Υπουργέ μεταβιβάστηκαν όλες οι υπηρεσίες, οι δομές και οι αρμοδιότητες της κοινωνικής φροντίδας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εδώ ακόμη πρέπει να ζητάμε, να εκλιπαρούμε και να ευχαριστούμε εάν κάτι γίνεται σε συνεργασία με το κράτος.

Επίσης 50 χρόνια ξεκινώντας από τη Σκανδιναβία και προχωρώντας και σε όλη την άλλη Ευρώπη μεταβιβάστηκαν οι Δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Στη χώρα μας τα δημοτικά

ιατρεία αγαπητοί συνάδελφοι Δήμαρχοι, όσοι έχετε δημοτικά ιατρεία, κινδυνεύετε ανά πάσα στιγμή να πάτε κατηγορούμενοι. Οποιαδήποτε καταγγελία ιατρικού συλλόγου ή οποιουδήποτε άλλου ιδιωτικού συμφέροντος ιατρικού ή παραϊατρικού κέντρου μπορεί να σας στείλει κατηγορούμενους.

Θα πρέπει λοιπόν αγαπητοί συνάδελφοι με βάση την αρχή της εγγύτητας και της επικουρικότητας και με βάση τις αρχές της ευρωπαϊκής χάρτας τοπικής αυτονομίας που αυτά μπορεί να ακούγονται περίεργα γιατί κάνουμε χαμηλή πτήση αυτό τον καιρό, δεν συζητάμε για τα μεγάλα και τα σοβαρά, συζητάμε για τα δεύτερα, για τα τρίτα που και αυτά έχουν την αξία και τη σημασία τους αλλά είμαστε εκτός θέματος κύριου στρατηγικού θέματος για το τι Αυτοδιοίκηση θέλουμε για τη χώρα, με τι αρμοδιότητες.

Πρέπει λοιπόν αγαπητέ Γενικό και αγαπητοί συνάδελφοι που το έχω πει πολλές φορές στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ να κάνουμε εξειδικευμένη συζήτηση και να επανεπιβεβαιώσουμε ομόφωνες αποφάσεις των Συνεδρίων για το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην κοινωνική φροντίδα που είναι ξεχωριστό, στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, στην πρόληψη.

Να συνεχίσω από την πρόληψη. Μας δώσανε παράταση ζωής για τα 75 κέντρα πρόληψης που έχουμε σε συνεργασία η Τοπική Αυτοδιοίκηση, Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση μαζί με τον ΟΚΑΝΑ. Πρέπει να υπάρχει επανεπιβεβαίωση στο ψήφισμα του Συνεδρίου ότι δε δεχόμαστε την ημερομηνία ληξιαρχικής πράξης θανάτου που μας βάλανε το 2027 για τα κέντρα πρόληψης επειδή δεν μπόρεσαν να περάσουμε στην ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην κατάργηση λόγω αντισυνταγματικότητας και μετέφεραν το 2027 που λήγουν οι πενταετείς προγραμματικές συμβάσεις. Πρέπει να απαιτήσουμε να συνεχιστούν.

Δεύτερον. Ξέρουμε όλοι ότι από τις 4.500 και πλέον κοινωνικό-προνοιακές δομές της αυτοδιοίκησης που αυτές κρατήσανε όρθια την κοινωνία την κρίσιμη περίοδο των μνημονίων,

πάνω από χίλιες έχουνε κλείσει. Γιατί κλείνουν αγαπητοί συνάδελφοι οι βρεφικοί, παιδικοί σταθμοί, τα ΚΔΑΠ, τα ΚΔΑΠ-ΑμεΑ, τα ΚΥΦΥ, οι λαχανόκηποι, τα κοινωνικά παντοπωλεία, τα κοινωνικά φαρμακεία; Γιατί δεν μπορούν να ανταποκριθούν. Τα vouchers στους βρεφικούς και στους παιδικούς σταθμούς δεν καλύπτουν ούτε το 60-70% του κόστους που κοστίζει ένα παιδί στον βρεφικό σταθμό και για αυτό κιόλας ο κερδοσκοπικός, ο ιδιωτικός τομέας, εκτός των δύο μεγάλων αστικών συγκροτημάτων, δεν πάει να ανοίξει βρεφικό σταθμό ιδιωτικό στην Ορεστιάδα, στο Διδυμότειχο ή στο Καστελόριζο. Πέρα από το ότι δεν θα βρει και voucher αλλά δεν μπορεί να αντέξει το κόστος και το βάρος πέφτει στο κεφάλι το δικό μας.

Το πιο μεγάλο όμως ζήτημα για όλη την παλιά εναρμόνιση, βρεφικοί, βρεφονηπιακοί, παιδικοί σταθμοί, ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ-ΑμεΑ είναι ότι τον Αύγουστο λήγει το πρόγραμμα των 360 εκατομμυρίων και είναι πρώτιστο θέμα το οποίο πρέπει να το βάλουμε εγκαίρως, τώρα, σήμερα, εχθές. Έπρεπε να το έχουμε βάλει στην διαπραγμάτευση της χώρας με τους θεσμούς της Ευρώπης για να μπορέσει να διασφαλιστεί όχι παράταση, το φιλί για ένα χρόνο αλλά η συνέχιση. Μιλάμε για το δημογραφικό, ξαναμιλάμε για το δημογραφικό. Πολλές φορές ρίχνουμε κροκοδείλια δάκρυα και ναι το λέω, είναι κροκοδείλια τα δάκρυα γιατί όταν δεν δημιουργείς και δεν λειτουργείς αξιοπρεπείς και αξιόπιστες δομές και θεσμούς στην επαρχία αλλά και στα αστικά κέντρα για να στηριχθεί η οικογένεια, η μάνα και ο πατέρας, όλη η οικογένεια για το βρέφος και για το παιδί είναι κροκοδείλια τα δάκρυα. Και είναι κροκοδείλια τα δάκρυα γιατί ενώ είχαμε απόφαση ομόφωνη κύριε Γραμματέα της ΚΕΔΕ για τα ΚΔΑΠ την οποία εισηγήθηκε η Πρόεδρος και η Επιτροπή η αρμόδια την οποία στηρίξαμε ένθερμα όλοι, η ομόφωνη απόφαση της ΚΕΔΕ έλεγε ότι πρέπει να αυξηθεί ο προϋπολογισμός για να καλυφθούν όλοι οι φάκελοι, 66.000 παιδιά με πλήρη φάκελο μείναν απ' έξω. Η ομόφωνη απόφαση της ΚΕΔΕ για τα ΚΔΑΠ έλεγε να

πάμε μέχρι τα 15. Είναι κροκοδείλια τα δάκρυα όλου του πολιτικού συστήματος όταν μιλάει για τον χουλιγκανισμό της προεφηβείας; Όταν ο 13χρονος, ο 14χρονος με το προβληματικό οικογενειακό περιβάλλον μένει εκτός δομών κοινωνικής πολιτικής φροντίδας, πολιτισμού και αθλητισμού θα διολισθήσει στην παραβατικότητα, στη συμμορία, στην εγκληματικότητα;

Ζητήσαμε το αυτονόητο. Η προηγούμενη κυβέρνηση και δυστυχώς και η επόμενη συνηγόρησαν στη διεισδυτική υποχρεωτική προσχολική αγωγή άρα καταργήσαν όλα τα τμήματα υποχρεωτικά... Θα με αφήσεις όμως δύο λεπτά να μιλήσω. Κατάργησαν όλα τα τμήματα των 5χρονων, των 4χρονων παιδιών στους παιδικούς σταθμούς και τα οδήγησαν υποχρεωτικά στα νηπιαγωγεία. Τα οποία νηπιαγωγεία 20 μέρες κλειστά το Πάσχα, 20 μέρες κλειστά τα Χριστούγεννα, τρεις μήνες κλειστά το καλοκαίρι. Μετά λέμε ότι ενδιαφερόμαστε για τη μάνα και για τον πατέρα, για τους γονείς. Οι γονείς λοιπόν του 4χρονου παιδιού με τέσσερις μήνες εκτός δομών πως θα τα φροντίσουν; Και βέβαια φορτωθήκαμε το κόστος το επιπλέον εμείς. Και την ίδια ώρα η πολιτεία κατέβασε το ωράριο εργασίας, έκλεισε τους παιδικούς σταθμούς υποχρεωτικά Χριστούγεννα και Πάσχα. Και αυτό το αυτονόητο του οποίο συζητούσαμε και ζητάμε με ομόφωνη απόφαση το παιδί των τεσσάρων και πλέον χρόνων να παίρνει voucher για τα ΚΔΑΠ. Εφόσον δεν είναι στον βρεφικό και παιδικό σταθμό και είναι στην προσχολική αγωγή.

Και ακούστε το περίεργο ή το κατάπτυστο. Στο νηπιαγωγείο μέσα στην ίδια τάξη είναι το προνήπιο, είναι και το νήπιο. Στην ίδια τάξη. Το νήπιο δικαιούται voucher για το ΚΔΑΠ, το προνήπιο δε δικαιούται αλλά υποχρεωτικά οι γονείς πρέπει να οδηγήσουν γιατί αλλιώς παρανομούν και είναι αυστηρή η νομοθεσία με ποινικές διώξεις.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σίμο, είσαι χείμαρρος, το ξέρουμε. Αλλά...

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Ναι, είμαι όμως σε θέματα τα οποία δεν τα πιάσαμε σήμερα εδώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δεν μπορούμε να πιάσουμε όλα τα θέματα. Δε γίνεται.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Που πιάνουν οριζόντια το δημογραφικό, την υπογεννητικότητα, τη φροντίδα της προσχολικής αγωγής που συνδέεται με το δημογραφικό, τη φροντίδα και την υποστήριξη των παιδιών της σχολικής, προσχολικής, προεφηβικής και εφηβικής ηλικίας που όλα αυτά σε όλη την Ευρώπη είναι δομές θεσμοθετημένες με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση, με εξειδικευμένη στελέχωση ειδικών παιδαγωγών, ψυχολόγων, κοινωνικών επιστημών που τα φροντίζουν τα παιδιά. Έτσι μπορείς να κάνεις πρόληψη για την εγκληματικότητα, τον χουλιγκανισμό και την παραβατικότητα.

Πρέπει λοιπόν αγαπητοί συνάδελφοι να ανασκουμπωθούμε. Τα πράγματα δεν είναι καλά. Όσοι πάνε να τα εξωραΐσουν, κακή υπηρεσία στη χώρα προσφέρουνε, κακή υπηρεσία στην τοπική αυτοδιοίκηση προσφέρουν, κακή υπηρεσία στην κοινωνία προσφέρουνε γιατί έρχεται τσουνάμι και το τσουνάμι θα παρασύρει και την Τοπική Αυτοδιοίκηση και όλη την κοινωνία. Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Διαχρονικός και χείμαρρος. Ο κύριος Μιχάλης Σελέκος από το Χαϊδάρι, ο φίλος, έχει το λόγο για πέντε λεπτά. Και να ετοιμάζεται ο Γιάννης ο Λαζαρίδης, Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Πολιτικής.

Μ. ΣΕΛΕΚΟΣ: Καλημέρα σε όλους. Εγώ δεν θέλω περισσότερο χρόνο από τον Σίμο, στο χρόνο του Σίμου και είμαι εντάξει.

Κοιτάξτε, είναι πολλά τα θέματα που αφορούν την κοινωνική πολιτική. Ανοίγει μία βεντάλια που ακουμπά τις ζωές μας, τα παιδιά μας, τις ευπαθείς ομάδες, τους ηλικιωμένους, την καθημερινότητά μας γενικά, κυρίως τα λαϊκά στρώματα που βιώνουν αυτά τα προβλήματα. Έχουμε κάνει πάρα πολλές διαπιστώσεις, και στις συζητήσεις οι οποίες έγιναν. Πραγματικά έχουμε χορτάσει από όλα

αυτά και από ωραία λόγια, έρχονται Υπουργοί, Γραμματείς, πάρα πολλά κυβερνητικά στελέχη κάθε φορά, δίνουν υποσχέσεις αλλά τελικά από μέτρα όλα αυτά τα χρόνια για όλα αυτά τα θέματα που αφορούν την κοινωνική πολιτική τίποτα, παραπομπή στο μέλλον, θα. Το θα ξέρετε είναι μία έκφραση που χρησιμοποιείται πάρα πολύ συχνά.

Ειπώθηκε στις εισηγήσεις αλλά και από την Υπουργό για σημειακές παρεμβάσεις, μεμονωμένες δράσεις όμως πρέπει να βλέπουμε το δέντρο ή το δάσος γιατί η μεγάλη εικόνα δείχνει την τραγική κατάσταση που υπάρχει στην κοινωνία και δεν μπορούν κάποια μπαλώματα να δικαιολογήσουν την αντιλαϊκή και αντικοινωνική πολιτική που θίγει και γονατίζει κυριολεκτικά τις λαϊκές οικογένειες. Το δημογραφικό το οποίο είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, αναφέρθηκε ο Δήμαρχος Θέρμου με τα παραδείγματα και από τα Άγραφα. Πιστεύω τα Άγραφα, οι εγκυμονούσες να μην περιμένουν να λυθεί το πρόβλημα μερικά χρόνια γιατί πραγματικά θα πάρει κάποια χρόνια για να λυθεί αυτό το πρόβλημα.

Ερήμωσε η επαρχία, διαπίστωση. Γιατί όμως; Ποιοι συγκέντρωσαν τα εκατομμύρια των ανθρώπων και στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, στα μεγάλα αστικά κέντρα; Ποιοι κερδοσκόπησαν; Υπήρχε συγκεκριμένο σχέδιο. Εργολάβοι, βιομήχανοι, όλοι αυτοί που κερδοσκόπησαν πάνω στη γη μετέφεραν εκατομμύρια συνανθρώπους μας αφού τους έκοψαν πρώτα το δικαίωμα να έχουνε δουλειά στα χωριά τους και στις μικρές πόλεις στις υδροκέφαλες όπως λένε μετά μεγάλες πόλεις.

Υπάρχει μία πολιτική αγαπητοί συνάδελφοι που πολλοί την υπηρετείτε, της ευρωπαϊκής ένωσης και μέσω της περίφημης ΚΑΠ που τι έλεγε; Οι αγρότες από το 28% που ήταν στη χώρα μας πρέπει να γίνουν 8%. Τι σημαίνει αυτό; Καταστροφή της αγροτικής παραγωγής, να κάνουμε εισαγωγές πορτοκάλια και πατάτες από οπουδήποτε, από όλο τον κόσμο, να καταστραφούν τα καπνά, το ξαμπέλωμα, τα σιτηρά, μία σειρά παραγωγές οι οποίες πραγματικά

έδιναν πλούτο και δουλειά στην επαρχία. Εδώ φτάσανε στο σημείο να κόψουνε τις τράτες. Κόψανε τις τράτες των ψαράδων. Απίστευτο, δηλαδή δεν μπορώ να το συλλάβει ο νους. Αποβιομηχάνιση, κλείσιμο όλων των εργοστασίων στην επαρχία.

Όλα αυτά βέβαια οδήγησαν στη συρρίκνωση της επαρχίας και στα προβλήματα που ειπώθηκε τώρα το τι συμβαίνει στα χωριά. Βέβαια υπάρχουν χώρες στον κόσμο, είχα πάει στην Κούβα, έστω και στο χωριό που υπάρχει ένας μαθητής υπάρχει δημοτικό σχολείο και υπάρχει και Ιατρικό Κέντρο. Αυτά στη χώρα μας φαίνονται λίγο περίεργα πράγματα.

Πώς τα βγάζει πέρα σήμερα μία οικογένεια; Γιατί λέμε και την υπογεννητικότητα. Πώς θα κάνουν οικογένεια οι νέοι; Νομίζω ότι όλοι το αντιμετωπίζουμε αυτό, τα νέα ζευγάρια λένε ότι δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε. Πώς θα κάνουμε ένα νέο ξεκίνημα στη ζωή μας, θα κάνουμε παιδιά όταν έχουμε ανασφάλεια στο αν θα έχουμε δουλειά την επόμενη μέρα ή όχι, όταν το ενοίκιο που πρέπει να πληρώσουμε είναι 400 και 500 ευρώ το μήνα, όταν δεν υπάρχει πρόνοια για τα παιδιά μας.

Και εδώ τώρα για να πούμε και τα δικά μας. Τι κάνουν οι Δήμοι; Οι Δήμοι λοιπόν όταν μεταφέρθηκαν οι παιδικοί σταθμοί στους Δήμους επιβάλανε τροφεία ενώ μέχρι τότε δεν υπήρχαν τροφεία, δεν πλήρωνε κανένα παιδάκι, κανέναν γονιός, επιβάλανε τροφεία και μάλιστα πάρα πολλοί Δήμοι σε πολύ μεγάλο νούμερο.

Στον πολιτισμό, τον αθλητισμό, στα κολυμβητήρια συνδρομές. Για να πάει ένα παιδάκι, που είναι δικαίωμά του, να πάει να μάθει κιθάρα, να ασχοληθεί με τον χορό, να πάει στο κολυμβητήριο πρέπει να πληρώσει συνδρομή στο Δήμο. Αυτό δεν είναι κοινωνική υποχρέωση την οποία έχουν οι Δήμοι; Τα παιδιά μας πρέπει να πάνε σε φροντιστήρια, στα αγγλικά, γενικά ξένες γλώσσες, σε όλες τις δραστηριότητες τις οποίες έχουνε. Όλα αυτά είναι με πληρωμή. Πως μπορεί λοιπόν σήμερα να ανταποκριθεί μία οικογένεια όταν

κάνοντας τον προϋπολογισμό υπολογίζει και αυτά προκειμένου αν θα μεγαλώσει ή όχι η οικογένεια.

Ποια είναι η βοήθεια της πολιτείας και των Δήμων; Δυστυχώς ελάχιστη, όλα σήμερα είναι ανταποδοτικά, όλα μπαίνουν στη ζυγαριά κόστους-οφέλους. Αν είναι δυνατόν δηλαδή, ανταποδοτικό θα έπρεπε να είναι το όφελος το οποίο παίρνουν τα παιδιά μας από την ανάπτυξη της προσωπικότητας μέσω όλων αυτών των δραστηριοτήτων και βέβαια αυτονόητη θα έπρεπε να είναι η προσφορά της πολιτείας απέναντι στη νέα γενιά. Εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να καταργηθεί κάθε είδους ανταποδοτικότητα από τα τροφεία μέχρι την πληρωμή οτιδήποτε χρησιμοποιείται από τα παιδιά.

Δύο πράγματα ακόμα. Ειπώθηκαν αρκετά για τα ΚΔΑΠ, το πρόγραμμα της ΕΕΤΑΑ με τα voucher που τελειώνει δυστυχώς σε έναν χρόνο και γίνεται προσπάθεια το αν θα επεκταθεί ή όχι. Βέβαια η γλώσσα της αλήθειας είπε η Υπουργός πριν, πρέπει να μιλήσουμε με τη γλώσσα της αλήθειας. Αλήθεια, ποια είναι αυτή η γλώσσα; Δεν μας το είπε. Δηλαδή μήπως είναι ότι μετά από ένα χρόνο ή αν θα ξαναδοθεί μία παράταση ένα χρόνο θα μεταφερθεί η αρμοδιότητα στους Δήμους και θα επαναφέρουμε πάλι τα τροφεία που κουνάει το χέρι ο Σίμος στα 100 και 200 ευρώ το μήνα ο κάθε Δήμος; Μήπως αυτή είναι η γλώσσα της αλήθειας; Γιατί εκεί το πάνε. Εκεί το πάνε όπως και όλη αυτή η προσπάθεια να περάσουν όλες αυτές οι αρμοδιότητες στους Δήμους χωρίς να υπάρχει καθόλου οικονομική ανταπόκριση από το κράτος.

Για τη λειτουργία των κοινωνικών δομών. Έχουμε το Βοήθεια στο Σπίτι. Ξέρετε ότι εμείς για 70.000 κατοίκους έχουμε δύο κοινωνικούς λειτουργούς στο Βοήθεια στο Σπίτι και δεν μπορούμε να πάρουμε άλλον, όταν υπάρχουν εκατοντάδες να μην πω χιλιάδες συνάνθρωποί μας ανήμποροι, ηλικιωμένοι οι οποίοι χρειάζονται τη βοήθειά μας, όταν έρχομαι 900 οικογένειες οι οποίες αυτή τη στιγμή παίρνουν το κοινωνικό συσσίτιο, όταν υπάρχουν πάρα πολλές

οικογένειες που παίρνουμε καθημερινή τροφή. Πώς θα τα βγάλουμε πέρα; Ποιο είναι το κοινωνικό κράτος όταν μας απαγορεύουν να επεκτείνουμε το Βοήθεια στο Σπίτι;

Για το πρόγραμμα 55-67 που είναι απαραίτητο να δώσει μία ανάσα στους συνανθρώπους μας που είναι ένα βήμα πριν τη σύνταξη, εδώ πανηγυρίζουμε γιατί η ανεργία λέει έπεσε στο 10%. Δηλαδή το 10% συν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό που ξεπερνάει το 20%, είναι με ελαστικές σχέσεις εργασίας, με τρίωρα, τετράωρα, με εβδομαδιαίες συμβάσεις, αυτοί υπολογίζονται σαν εργαζόμενοι, δεν υπολογίζονται σαν άνεργοι.

Δύο πράγματα ακόμα. Έχουμε ένα σοβαρό ζήτημα που αφορά πολλές οικογένειες που χάνουν τα σπίτια τους. Έχουμε τους πλειστηριασμούς, το κόψιμο του ρεύματος σε σπίτια. Και εδώ πιστεύω ότι θα έπρεπε, εμείς το κάνουμε αυτό, βγαίνουμε μπροστά, και οι Δήμοι της Λαϊκής Συσπείρωσης αλλά και το εργατικό κίνημα, συνδικάτα, σύλλογοι, κάτοικοι οι οποίοι είναι με το δίκιο και όχι με τα κοράκια οι οποίοι πάνε να πάρουν τα σπίτια των πολιτών. Πρέπει να βγαίνουνε μπροστά οι Δήμοι. Εμείς το κάνουμε αυτό αλλά δυστυχώς πάρα πολλοί Δήμοι παρακολουθούν αμέτοχοι το να παίρνουν τα σπίτια των φτωχών οικογενειών.

Και ένα τελευταίο, να μη σας κουράσω άλλο, για την υγεία μόνο θέλω να πω δυο λόγια γιατί υπηρέτησα και πάρα πολλά χρόνια στο χώρο της υγείας, γιατί και αυτό είναι μες στην κοινωνική πολιτική και η υγεία αν θα υπάρχουν παιδίατροι για τα παιδιά, αν θα υπάρχουν γυναικολόγοι. Βλέπετε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα στην υγεία, υποστελέχωση, προσλήψεις δε γίνονται, λείπουνε γιατροί, νοσηλευτικό προσωπικό. Εδώ υπάρχουν κλειστές ΜΕΘ και πεθαίνουν συνάνθρωποί μας, δηλαδή απίστευτη αναλγησία. Να πεθαίνουν συνάνθρωποί μας γιατί δεν υπάρχει προσωπικό για να λειτουργήσει ΜΕΘ που είναι πλήρως στελεχωμένες δηλαδή με εργαλεία, με εξοπλισμό και δεν υπάρχουν

γιατροί. Έκλεισαν νοσοκομεία δυστυχώς και δεν υπήρχε αντίδραση από την πλευρά των Δήμων.

Τελευταίο να πω, σε κάθε Δήμο έχουμε τα περίφημα ΙΚΑ, ΤΟΜΥ, τώρα μετατράπηκαν σε Κέντρα Υγείας Αστικού Τύπου. Υπάρχει φοβερή έλλειψη προσωπικού και ειδικοτήτων. Κάθε χρόνο συρρικνώνονται, μειώνεται το προσωπικό. Στο Χαϊδάρι από 37 γιατροί έχουν μείνει 11, οι 4 είναι με ασφαλιστικά μέτρα οι οποίοι θα φύγω σε λίγο, 7 και λείπουνε σχεδόν όλες οι ειδικότητες. Μπορούμε έτσι να πούμε ότι θωρακίζουμε την κοινωνία μας και στο θέμα της υγείας;

Ευχαριστώ πολύ. Νομίζω ότι είναι θέματα αυτά που αφορούν όλους μας και πρέπει να τα παλέψουμε κύριε Καφαντάρη.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αγαπητέ Μιχάλη σε ευχαριστούμε πάρα πολύ. Πάντα κωδικοποιημένος, με τις απόψεις του, καθαρός, ξεκάθαρος, τους ξέρουμε και τους σεβόμαστε πάντα. Ένα μεγάλο ευχαριστώ για τον Μιχάλη τον φίλο μου από το Χαϊδάρι. Γιάννης Λαζαρίδης από τη Νέα Ιωνία και μετά ο Δημήτρης ο Καρασαββίδης από το Ωραιόκαστρο, Αντιδήμαρχος. Πέντε λεπτά.

Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Εγώ θα είμαι σύντομος. Θα προσπαθήσω. Και διαδέχομαι στο βήμα έναν πρώην συνάδελφό μου. Από τον χώρο της υγείας είμαι και εγώ, συνδικαλιστής. Από τα νοσοκομεία διετέλεσα Αντιπρόεδρος στην ΠΟΕΔΥΝ, τώρα είμαι Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Πολιτικής. Όταν ο Σίμος Δανιηλίδης σε κάποια άλλα Συνέδρια έλεγε ότι τα Κέντρα Υγείας πρέπει να πάνε στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας εμείς σα συνδικαλιστές λέγαμε μα τι λένε αυτοί, καταλαβαίνουνε το κόστος; Τώρα το αντιμετωπίζεις Σίμο. Για αυτό το λέγαμε. Εάν πράγματι μπορεί να αναλάβει το κράτος τη χρηματοδότηση όχι του κόστους λειτουργίας...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να σας διακόψω ένα λεπτό. Αυτό το οποίο συζητάμε είναι, όπως είναι δομημένο άμα αλλάξεις ταμπλέτα και μπει η ταμπέλα με την άλλη ονομασία να πάρουν προσωπικό και λεφτά μαζί.

Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Εγώ λέω αν αναλάβει το κόστος το λειτουργικό που έχει να κάνει με το προσωπικό το κεντρικό κράτος όπως στα νοσοκομεία δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Εντάξει, τα χρήματα. Και γιατί τα χρήματα; Υπάρχει το πρόβλημα της χρηματοδότησης αγαπητέ Σίμο, μόνο αυτό είναι. Αυτό αντιμετωπίσαμε εμείς σε νέα Δημοτική Αρχή με όραμα για να υλοποιήσουμε ζητήματα κοινωνικής πολιτικής, ο φίλος σου ο Παναγιώτης Μανούρης ο οποίος από την πρώτη στιγμή αναθέτοντας μου τα καθήκοντά του Αντιδημάρχου είπε ότι πρέπει να κάνουμε πράγματα. Κοιτάξτε τι αντιμετωπίσαμε.

Φτιάξαμε το Δημοτικό Κέντρο Οικογένειας με ζητήματα που έχει να κάνει με ψυχολογικά προβλήματα για την οικογένεια, το εγκαινίασε η Υπουργός μαζί με τον Δήμαρχο και τον Σεβασμιότατο. Έχουμε δύο υπαλλήλους, έναν ψυχολόγο και έναν κοινωνικό λειτουργό. Τους πήραμε με μπλοκάκι γιατί δεν έχουμε τη δυνατότητα να προσλάβουμε προσωπικό. Την έγκριση πρέπει να μας τη δώσει το κράτος. Αναγκαστήκαμε αγαπητοί φίλοι και κάναμε μνημόνιο συνεργασίας με μία (...) που έχει να κάνει με ζητήματα εργοθεραπείας, λογοθεραπείας, ψυχοκοινωνικά ζητήματα παιδοψυχολογικά. Μέσα σε 10 μέρες από την ώρα την οποία πήγε η αίτηση στα σχολεία ξέρετε πόσα άτομα ζήτησαν την παροχή υπηρεσιών σε εργοθεραπεία και λογοθεραπεία και τα παιδιά τους; 180 από τα σχολεία μας. Άρα υπάρχει μεγάλο πεδίο ζήτησης από τους πολίτες μας που έχουν να κάνουν με ζητήματα κοινωνικής πολιτικής και σε αυτή την κατεύθυνση νομίζω άκουσα πάρα πολλά. Είναι πολύ ωραία όλα αυτά. Μπορεί να μας δώσει μία απάντηση το κράτος πώς μπορώ... Εγώ του Δήμαρχου του είπα, Δήμαρχε εγώ το Κέντρο Οικογένειας θα στο στήσω, να βρούμε πώς θα πάρουμε προσωπικό. Μπορεί να μας απελευθερώσουν, να μας δώσουν τη δυνατότητα να προσλάβουμε προσωπικό. Αυτή τη στιγμή στα ΚΑΠΗ αγαπητοί συνάδελφοι, τα οποία λειτουργούν πάρα πολύ που έπρεπε να έχουν 25 άτομα έχουνε 15, έχουν 10. Και έχω έναν κοινωνικό λειτουργό ο οποίος τέλος του χρόνου φεύγει. Ευτυχώς

από μία προκήρυξη του 2020 ήρθε μία νέα κοινωνική λειτουργός. Έτσι θα πάμε μπροστά; Έτσι μπορούμε να στηρίξουμε τις δομές κοινωνικές πολιτικής; Και ψαχνόμαστε με προγράμματα, με το ένα, με το άλλο. Καλά είναι και αυτά αλλά όταν δεν έχεις τη ραχοκοκαλιά που έχει να κάνει με το νόμιμο προσωπικό, με προσωπικό που θα είναι στις δομές κοινωνικής πολιτικής για να υπάρχει συνέχεια, δεν μπορείς να πάρεις τετράμηνους και μετά από τέσσερις μήνες να φύγουν. Αντιμετωπίζουμε με βοηθητικό προσωπικό.

Ύστερα είχαν δίκιο σε αυτό που είπαν ότι οι προσλήψεις... Η κυρία Ζαχαράκη είπε ότι πήραμε 30.000 άτομα προσωπικό. Δόθηκαν στους Δήμους. Στο Δήμο το δικό μας ήταν 78. Πήρανε όλους εργάτες, εξυπηρετήσεις. Θα το αφήσουμε αυτό; Γιατί το αντιμετωπίζουμε και αυτό ως Δήμαρχοι, ως Δημοτική Αρχή που θέλουν να πούμε γιατί υπάρχει πρόβλημα όσον αφορά την εργασία. Δεν πήραμε 10 άτομα εξειδικευμένο προσωπικό. Γιατί να μην πάρουμε και να αντιμετωπίζω τώρα αυτά τα προβλήματα. Το Βοήθεια στο Σπίτι. Δεν έχουμε. Ο Μιχάλης είπε ότι έχει δύο άτομα...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ποιος φταίει γι αυτό; Φταίει μόνο το κράτος; Εμείς δε φταίμε; Η επιλογή των θέσεων που βάζουμε πολλές φορές στις προκηρύξεις που ζητάμε; Τις προτεραιότητες που βάζουμε ως Δήμοι λέω, εμείς. Εμείς δε φταίμε;

Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Εμείς, δεν μπορούμε να βρούμε προσωπικό. Έχει δώσει στα πλαίσια του covid, 78 άτομα στη Νέα Ιωνία και πήρε όλους τους εργάτες.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ποιος φταίει; Το κράτος;

Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Αναλαμβάνουμε κι εμείς την ευθύνη μας. Αυτό λέω. Γιατί, δεν μπορούσαμε λέω να πάρουμε τότε κάποιους εξειδικευμένο προσωπικό; Ας αναρωτηθούμε όσοι το κάναμε γιατί στον Δήμο μας το κάναμε για να έχουμε τώρα, αυτή τη στιγμή μία κοινωνική λειτουργό. Τέλος του χρόνου φεύγει ο φυσικοθεραπευτής. Έχω φυσικοθεραπευτήρια και δεν έχω προσωπικό.

Θέλω να ρωτήσω. Εγώ δεν έχω ούτε Βοήθεια στο Σπίτι ούτε και Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων. Τίποτα. Θα μας πείτε, θα ανοίξουνε τώρα αυτές να δούμε τι κάνουμε; Και αν δεν ανοίξουνε ας μας δώσει προσωπικό η αγαπητή κυρία Υπουργός ή η κυβέρνηση για να μην το προσωποποιήσω, για να τα φτιάξω εγώ. Εγώ ξέρω πώς θα τα φτιάξουμε.

Και κλείνω με το εξής. Εμείς έχουμε Κέντρα Κοινότητας μέσω ΕΣΠΑ και στο κοινωνικό παντοπωλείο το προσωπικό επιδοτείται μέσω του ΕΣΠΑ. Στα Κέντρα Κοινότητας έχω πληθώρα προσωπικού, με την έννοια 5-6 άτομα. Δεν μπορώ να τους χρησιμοποιήσω (...). Μπορεί να αλλάξει λίγο το νομοθετικό πλαίσιο να μπορώ να τους χρησιμοποιήσω και στα ΚΑΠΗ και κάπου αλλού; **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:** Συγκεκριμένη πρόταση να καταθέσετε, να το δούμε και στην ΚΕΔΕ και να το εισηγηθούμε αν μπορεί να γίνει αυτή η διαδικασία.

Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Και θέλω να ζητήσω ένα συγγνώμη από τον αγαπητό συνάδελφο που έκανε την παρέμβαση. Εγώ έχω να πω κάτι για τα γενικότερα τα οποία ακούστηκαν. Όπου υπάρχει εισόδημα μπορεί να μείνει και ο κόσμος στην περιοχή του. Εγώ είμαι από τη μία περιοχή από το Βόειο που το χωριό το δικό μου, η γυναίκα μου είναι από τον Μυλοπόταμο και γι αυτό έκανα την παρέμβαση, το Βόειο, το Τσοτύλι όταν εγώ παντρεύτηκα είχε 2.500 κατοίκους, το Πέραμα Μυλοποτάμου είχε 2.500 κατοίκους. Σήμερα το Πέραμα Μυλοποτάμου έχει 5.000 κατοίκους και το Τσοτύλι 800. Γιατί; Γιατί δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας και δεν υπάρχουν και δομές κοινωνικής πολιτικής ούτως ώστε ο κόσμος να μπορέσει να παραμείνει στον χώρο του.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Περιμένουμε εγγράφως αυτό που έβαλες για να το δούμε και στην ΚΕΔΕ, το θέμα του προσωπικού με τα Κέντρα Κοινότητας.

Να καλέσουμε τον Δημήτρη Καρασαββίδη, αυστηρά πέντε λεπτά, από Δήμο Ωραιοκάστρου, τον φίλο μου τον Δημήτρη και να

ετοιμάζεται ο Λευτέρης Μαγιάκης από το Μαρούσι. Και μετά από την Κοζάνη ο Τζουμεριώτης Γρηγόρης, Δημοτικός Σύμβουλος.

Δ. ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΗΣ: Καλησπέρα και από εμένα. Ένα λεπτάκι, μία τοποθέτηση για το πρόγραμμα 55-67 που πάρα πολύ ωραία το ανάλυσε η Δήμαρχος, η κυρία Ανδρεάδου.

Ήθελα να πω ότι το πρόγραμμα αυτό είναι πολύ απαραίτητο και το βιώνουμε κάθε μέρα. Η ανάκληση του προγράμματος θα στοιχίσει πάρα πολύ στους Δήμους, θα είναι μεγάλο το πρόβλημα και αν δεν ενεργοποιηθεί άμεσα θα αντιμετωπίσουμε πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα.

Αυτό που ήθελα να σας πω, ξέρετε το πρόβλημα είναι γενικό. Εγώ θα αναφερθώ στο Δήμο το δικό μας βεβαίως ως παράδειγμα και να πω ότι ο Δήμος Ωραιοκάστρου διαθέτει έναν ελαιοχρωματιστή και αυτός είναι μέρος του προγράμματος. Διαθέτει δύο εργάτες-οικοδόμους μέρους του προγράμματος και έναν υδραυλικό. Είναι ένας Δήμος οποίος αποτελείται από 40.000 κατοίκους με έδρα το Ωραιόκαστρο το οποίο έχει 25.000 κατοίκους, μία μεγάλη πόλις και αυτή η πόλις διαθέτει δηλαδή σε εξειδικευμένο τέτοιο προσωπικό 4 άτομα 2, 1 και 1 και αυτή είναι όλοι μέλη του προγράμματος.

Μία πρόταση που ήθελα να κάνω επιπλέον για το πρόγραμμα είναι για την επέκταση του προγράμματος. Το πρόγραμμα είναι ένα συν ένα, το γνωρίζουμε όλοι. Θα ήθελα αν μπορούσε να επεκταθεί τουλάχιστον για αυτούς οι οποίοι πραγματικά βγαίνουν στη σύνταξη να μπορούν να το αποδείξουν, αυταπόδεικτα δηλαδή ότι βγαίνουν στη σύνταξη, το πρόγραμμα να επεκτείνεται σε άλλο ένα συν ένα.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: Έχουμε ομόφωνη απόφαση της ΚΕΔΕ γι αυτό.

Δ. ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΗΣ: Είχαμε, τώρα το ξαναεπαναφέρουμε. Α, είναι ξανά; Μακάρι να είναι ξανά. Εγώ το αναφέρω και λέω ότι κάποιος ο οποίος πραγματικά βγαίνει στη σύνταξη και θέλει ένα ή δύο χρόνια να μπορεί να επεκτείνει το πρόγραμμα τουλάχιστον για αυτόν να σε ένα συν ένα χρόνο ακόμα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Καταρχήν ήδη το 55-67, είναι 55+, έχει ανέβει τώρα. Το έχουμε ζητήσει και αυτό ομόφωνα, θα το ξαναδούμε πάλι. Και μάλιστα τώρα θα κάνουμε συνάντηση με τον πρώην ΟΑΕΔ, τώρα λέγεται ΔΥΠΑ, διότι έχουμε το εξής ζήτημα. Ενώ βγαίνουν οι θέσεις, κάποιες χιλιάδες θέσεις 55+ δεν υπάρχει η διαβάθμιση πόσους ο κάθε Δήμος πρέπει να πάρει και έχουμε φαινόμενα να έχουμε Δήμους που έχουν πάρει χίλιους, πεντακόσιους και άλλοι μηδέν. Αυτό θα το συζητήσουμε στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, είναι μία κουβέντα που θα λήξει γιατί πρέπει να υπάρχει και πλαφόν ή κατηγοριοποίηση ακόμα ακόμα και στο πρόγραμμα αυτό διότι για να υπάρχει ισονομία και ισότητα παντού. Γιατί κάποιοι τρέχουν πιο γρήγορα, παίρνουν. Οι άλλοι που τρέχουν πιο αργά δεν παίρνουν και στο τέλος γκρινιάζουν όλοι μαζί. Θα υπάρχει λοιπόν αυτή η ισορροπία, με πληθυσμιακά κριτήρια, θα το δούμε αυτό, βάση αναγκών, βάση ελλείψεων, να υπάρχουν και αντίστοιχες θέσεις οι οποίες θα μπορεί να πάρει από το πρόγραμμα του ΟΑΕΔ, αυτό το 55+. Γιατί πραγματικά έχουμε δει φαινόμενα 500 ένας μικρός Δήμος και ένας μεγάλος Δήμος να έχει 50 και να μην μπορεί να πάρει άλλους γιατί έχει κλείσει το πρόγραμμα.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Δημήτρη επειδή λες κάτι το οποίο δεν είναι ακριβές, δεν υπήρξε ποτέ μέχρι και τον Ιούλιο να υπάρχει αίτηση από κάποιον Δήμο που να περιορίζει...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ναι αλλά επειδή μικραίνει ο αριθμός Σίμο πρέπει να υπάρχει και μία ισορροπία στους Δήμους. Ολοκληρώστε κύριε Καρασαββίδη.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Επειδή υπάρχει η συμμετοχή του Δήμου που πάει σχεδόν στο 50%. Όποιος Δήμος δήλωνε ότι εξασφαλίζει το 50% της μισθοδοσίας...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ναι απλά το λέω με την έννοια ότι επειδή αυτά αλλάζουν και του χρόνου είναι δικά μας πλέον, δεν πληρώνει το ΕΣΠΑ...

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Έβαλε και τα νοσοκομεία, έβαλε και τις Περιφέρειες, έβαλε και τα Υπουργεία μέσα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σίμο τα είπες. Πάμε Δημήτρη.

Δ. ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΗΣ: Εγώ αυτά ήθελα να πω. Και επιπλέον να πω ότι πράγματι η επιμόρφωση καλή αλλά αναδιανομή πλέον όπως είπε η κυρία Ανδρεάδου, να ζητήσουμε περισσότερα χρήματα στην πραγματική εργασία και λιγότερα στην επιμόρφωση όπως λέμε γιατί ξέρετε πολλές φορές τα προγράμματα αυτά της επιμόρφωσης είναι λίγο να είχαμε να λέγαμε.

Σας ευχαριστώ πολύ. Καλή συνέχεια.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: Εγώ απλά θα πω εδώ πέρα αυτό που είπε και ο Δημήτρης ότι είναι καλή η επιμόρφωση, δεν αντιλέγω, έχει την αξία της αλλά το να επιμορφώνουμε, να ετοιμάζουμε νέους ή μέσης ηλικίας με πολλές ικανότητες, να παίρνουνε πτυχία κλπ. όπως διαπιστεύσεις ότι έχουν ικανότητες και μετά να μην μπορούμε να τους προσλάβουμε. Αυτό δηλαδή, ετοιμάζουμε έμψυχο προσωπικό και χωρίς να μπορούμε να τους δώσουμε και τη δυνατότητα να αποκτήσουν εμπειρία γιατί πολλές φορές πάνε σε προκηρύξεις και δεν μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν κάποια εργασιακή εμπειρία. Θέλει μία σοφότερη ανακατανομή όλων αυτών των δράσεων.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Από το Μαρούσι, ο Λευτέρης Μαγιάκης. Και μετά να ετοιμάζεται είπαμε ο Γρηγόρης Τζουμεριώτης από την Κοζάνη. Είναι δίπλα από τον πρώην Δήμαρχο, τον φίλο μου, και είναι μαζί και παρακολουθούν όλη τη συνεδρία. Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Ε. ΜΑΓΙΑΚΗΣ: Γεια σας, σε αυτούς που απομείναμε. Είμαι ο Λευτέρης Μαγιάκης, Δημοτικός Σύμβουλος από το Μαρούσι. Η παρέμβασή μου εμένα θα επικεντρωθεί στο θέμα των ατόμων με αναπηρία, ΑμεΑ όπως συνηθίζουν να τους λένε.

Θα ήθελα να πω ότι ένα από τα κύρια μελήματα των Δήμων θα πρέπει να είναι η καταγραφή των ΑμεΑ στην περιοχή της δικαιοδοσίας τους, δηλαδή να ξέρει ακριβώς κάθε Δήμος πόσα

ΑμεΑ και μάλιστα σε ποια κατηγορία ΑμεΑ υπάρχουν μέσα στο Δήμο.

Θα ήθελα να πω εδώ στο Σώμα ότι με βάση τη σύμβαση για τα δικαιώματα των ΑμεΑ, τη σύμβαση στον ΟΗΕ η οποία μάλιστα έχει επικυρωθεί από τη χώρα μας το 2012 κάθε Δήμος υποχρεούται να έχει έναν παρατηρητή για τα θέματα των ΑμεΑ πράγμα το οποίο από ότι γνωρίζω σε πάρα πολλούς Δήμους αυτό δεν έχει μέχρι τώρα υλοποιηθεί. Δεν θα πω για τα ΚΔΑΠ-ΑμεΑ, ειπώθηκαν πάρα πολλά. Η υπόθεση για τα ΚΔΑΠ-ΑμεΑ είναι πάρα πολύ σημαντική. Θα πω μόνο ότι η φροντίδα των Δήμων για στήριξη των οικογενειών των ΑμεΑ είναι πάρα πολύ σημαντική όπως επίσης πάρα πολύ σημαντικές είναι οι δράσεις για την κοινωνική ένταξη των ατόμων αυτών.

Δεν άκουσα τίποτα εδώ για την προσβασιμότητα των ΑμεΑ που είναι μία από τα κυριότερα αιτήματα των ατόμων με αναπηρία, και όταν λέμε προσβασιμότητα δεν θα πρέπει να εννοούμε μονάχα την κίνηση στα πεζοδρόμια, στους δρόμους και στα σχολικά κτίρια και ούτω καθεξής, πράγμα το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό όπως καταλαβαίνετε για τη διευκόλυνση της ζωής τους και την υλοποίηση των κοινωνικών τους δικαιωμάτων αλλά όταν λέμε προσβασιμότητα θα πρέπει να εννοούμε την προσβασιμότητα σε θέματα πολιτισμού, σε θέματα αθλητισμού, σε αθλητικά προγράμματα δηλαδή για άτομα με αναπηρίες, στις κοινωνικές εκδηλώσεις, στη δημοτική συγκοινωνία, στη διερμηνεία όταν γίνονται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις και ούτω καθεξής.

Ένα άλλο επίσης σημαντικό θέμα το οποίο πιστεύω ότι οι Δήμοι έχουν σημαντικό ρόλο να παίξουν είναι στη δημιουργία στεγών υποστηριζόμενης διαβίωσης. Είναι οι στέγες στις οποίες μένουν τα άτομα με αναπηρία όταν πλέον οι γονείς τους εκλείψουν και που είναι πάρα πολύ σημαντικό και απασχολεί εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες σε όλη την Ελλάδα, όπου εκεί Δήμοι θα μπορούσαν να συνεισφέρουν είτε με την παροχή οικοπέδων για να

χτιστούν τέτοιου είδους στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης είτε ακόμα και για την παροχή δημοτικών κτιρίων τα οποία υπάρχουν και μπορούν να δοθούν για τον σκοπό αυτό.

Η συνεργασία των Δήμων με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, την ΕΣΑΜΕΑ με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων, την ΠΟΣΓΚΑΜΕΑ, όπως επίσης και με τους τοπικούς φορείς ΑμεΑ σε κάθε Δήμο είναι νομίζω πάρα πολύ σημαντική. Σημαντικό είναι επίσης και το θέμα των κατασκηνώσεων των ΑμεΑ, το οποίο ειπώθηκε προηγουμένως από την κυρία Υπουργό.

Και επιτρέψτε μου να κλείσω με μία τελευταία παρατήρηση σε ότι αφορά τη χρηματοδότηση αυτών των προγραμμάτων, είτε από την πλευρά της κυβέρνησης, είτε από την πλευρά των ευρωπαϊκών προγραμμάτων που είναι πάρα πολύ σημαντικός παράγοντας για την υλοποίηση όλων αυτών των δράσεων. Η κυρία Υπουργός σε πάρα πολλά σημεία του λόγου της μίλησε για το εφικτό, για το ρεαλιστικό, για εκείνο υποσχέθηκε ότι δεν μπορεί να κάνει κάτι παραπάνω από αυτό που είναι εφικτό. Είναι αυτό αυταπόδεικτο ότι αν δεν έχει τα κοινωνικά κονδύλια δεν μπορεί να κάνει τίποτα όμως θα πρέπει εδώ να παρατηρήσουμε ότι το πόσα κονδύλια θα πάνε στην κοινωνική φροντίδα και στην κοινωνική πρόνοια εξαρτάται από τον προϋπολογισμό κάθε φορά που ψηφίζει η κάθε κυβέρνηση και αν λοιπόν θέλει η κυρία Υπουργός να έχει τα κονδύλια αυτά θα πρέπει να πιέσει προς την πλευρά της κυβέρνησης να αυξηθούν αυτά και να μειωθούν αντίστοιχα κονδύλια, παραδείγματος χάρη για πολεμικές δαπάνες.

Ευχαριστώ για τον χρόνο σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ τον Λευτέρη Μαγιάκη από το Μαρούσι. Και τώρα ήρθε η σειρά της Κοζάνης. Διοικητικός Σύμβουλος της ΠΕΔ, έλα Γρηγόρη.

Γ. ΤΖΟΥΜΕΡΙΩΤΗΣ: Γεια σας και από εμένα. Λέγομαι Τζουμεριώτης Γρηγόρης, είμαι από την Κοζάνη, Δημοτικός Σύμβουλος και Μέλος

του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΕΔ Δυτικής Μακεδονίας. Επί πέντε χρόνια μου είχε αναθέσει ο κύριος Μαλούτας την Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Κοζάνης και θα σας μεταφέρω τις εμπειρίες και τα προβλήματα που έχουμε αντιμετωπίσει στο Δήμο μας. Ο Δήμος μας όπως όλη η Ελλάδα αλλά ιδιαίτερα εμείς βιώνουμε την απολιγνιτοποίηση, μία εποχή έντονης απολιγνιτοποίησης και τα κοινωνικά ζητήματα είναι ιδιαίτερα έντονα για την περιοχή μας.

Τώρα εν τάχει θα πω τα προβλήματα που έχω συναντήσει εγώ σαν Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Πολιτικής. Θα μιλήσουμε τώρα καταρχήν για τους συμβασιούχους. Έχουμε σε όλη την Ελλάδα γύρω στις 3.300 συμβασιούχους όμηρους του ΕΣΠΑ. Ακούσαμε προηγουμένως ότι σε ένα χρόνο θα κλείσουν αυτές οι δομές. Επομένως δεν μας έχουνε πει οι αρμόδιοι τι θα γίνει με αυτούς τους συμβασιούχους. Αυτομάτως πιθανών να απολυθούν.

Δεύτερον, όσον αφορά τα ΚΔΑΠ και τα ΚΔΑΠ-ΑμεΑ. Μετά από την εφαρμογή των οικονομικών κριτηρίων είδαμε ότι και στην Κοζάνη τα ΚΔΑΠ-ΑμεΑ να μην έχουν κόσμο. Προσπαθούμε να βρούμε λύσεις, η Υπουργός μας είπε ότι αυξάνουμε τον προϋπολογισμό. Το θέμα δεν είναι να αυξήσουμε τον προϋπολογισμό, τα ΚΔΑΠ δεν είναι ανταγωνίσιμα σε σχέση με τα ιδιωτικά. Για να τα τονώσουμε ο μόνος τρόπος αν βγουν προγράμματα που αφορούν αποκλειστικά τα ΚΔΑΠ των Δήμων και να μην είναι ανταγωνίσιμα με τους ιδιώτες. Άποψή μου.

Δηλαδή στον Δήμο μας προσπαθήσαμε να κάνουμε και ενέσεις, ήρθαμε σε επαφή όσο υπήρχαν τα Νομικά Πρόσωπα και ήμασταν ευέλικτοι με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, βάλαμε ρομποτική, με το Πανεπιστήμιο της Φλώρινας Καλών Τεχνών κάναμε τμήμα Καλών Τεχνών και δεν μπορέσαμε να γίνουμε ανταγωνιστικοί. Αυτομάτως τα ΚΔΑΠ, δύο ΚΔΑΠ έχουμε, το ένα έχει δύο άτομα, το άλλο έχει τέσσερα. Δε νομίζω ότι υπάρχουν τρόποι να αυξήσουμε τις εγγραφές των παιδιών.

Για τους παιδικούς σταθμούς, χαιρετίζω την πρωτοβουλία της Υπουργού. Αυτό που βλέπω ότι ακάλυπτα μένουν τα βρέφη και πρέπει να δοθούν κίνητρα στους Δήμους να δημιουργηθούν βρεφικά τμήματα γιατί ακάλυπτα είναι είτε με voucher, είτε χωρίς voucher βρέφη. Τα παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας καλύπτονται.

Για τα προγράμματα συμφωνούμε και εμείς, πρέπει να ανοίξουν τα προγράμματα και πέρα από αυτό υπάρχει και η ιδιαιτερότητα ότι παίρνουμε άτομα που τα χρειαζόμαστε στις θέσεις που τα χρειαζόμαστε και όχι οριζόντια. Όσον αφορά για το πρόγραμμα που είπε και η Πρόεδρος της Επιτροπής και ειπώθηκε αρκετά, το 18-31, εμείς στην Κοζάνη λόγω απολιγνιτοποίησης τρέξαμε δύο φορές τέτοια προγράμματα. Βάσει του προϋπολογισμού της κοινωφελούς τότε περνάμε και τον ανάλογο αριθμό των παιδιών και έτσι και καταπολεμούσαμε την ανεργία και καλύπταμε και κάποιες θέσεις και ήταν και 100% επιχορηγούμενες.

Κέντρα δια βίου Μάθησης. Από την πρώτη στιγμή της πράξης εμείς το αγκαλιάσαμε, δημιουργήσαμε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων και όχι με voucher. Επίσης δημιουργήσαμε σχολές γονέων σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων των σχολικών μονάδων και επίσης και όσον αφορά τα ΚΑΠΗ είχαμε διάφορα προγράμματα που αφορούσαν τα ΚΑΠΗ, όπως και ψηφιακές δεξιότητες που πάλι χαιρετίζω την πρωτοβουλία της Υπουργού ότι θα εφαρμοστούν τέτοια προγράμματα. Εμείς σαν Δήμος Κοζάνης την πρώτη φάση της πράξης είχαμε υλοποιήσει 105 τμήματα μάθησης και τη δεύτερη φάση παρόλο που είχαμε τον κορονοϊό είχαμε κάνει 48 τμήματα και έχουμε εξυπηρετήσει πάνω από 3.000 ενηλίκους. Κρίναμε ότι ήταν σκόπιμο να συνεχιστεί αυτό το πρόγραμμα, κατεβήκαμε με τον κύριο Μαλούτα στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ αλλά από ότι μας είπαν εκεί οι υπεύθυνοι ότι η πολιτική ηγεσία πλέον είναι υπέρ της κατάρτισης και επανακατάρτισης και όχι της επιμόρφωσης. Βέβαια εμείς στην Κοζάνη και λόγω της απολιγνιτοποίησης και της αναπτυξιακής μετάβασης έχει

επανακαταρτιστεί και καταρτιστεί όλος ο κόσμος. Εμείς έχουμε ανάγκη από άλλα πράγματα και όχι από κατάρτιση και από θέσεις εργασίας, δημιουργία θέσεων εργασίας.

Τώρα όσον αφορά τη Δημοτική Επιτροπή Ισότητας κυρία Αράπογλου, εμείς πρώτοι επανασυστήσαμε και λειτουργήσαμε την Επιτροπή, έχουμε υποβάλλει το σχέδιο δράσης για την ισότητα, ψηφίστηκε από το Δήμο Κοζάνης, το έχουμε παρουσιάσει στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και χαρακτηρίστηκε ως φάρος. Και το χαρακτηριστικό είναι ότι έχουμε στον προϋπολογισμό μας βάλει και 4.000 ευρώ με τον κύριο Μαλούτα τότε για την υλοποίηση αυτού του προγράμματος.

Ειπώθηκαν όσον αφορά τις θέσεις...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Γρηγόρη αν μπορείς να ολοκληρώνουμε σιγά-σιγά.

Γ. ΤΖΟΥΜΕΡΙΩΤΗΣ: Τελειώνουμε, ναι. Όσον αφορά τις πιέσεις που δεχόμαστε λόγω εισαγγελικών παραγγελιών, όντως χρειάζονται στα δικαστήρια να στελεχωθούν με κοινωνικούς λειτουργούς. Δεν έχουμε νομική υποστήριξη, είτε οι κοινωνικοί λειτουργοί, ούτε νομική συμβουλευτική όταν συμμετέχουμε στα δικαστήρια. Επίσης πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια εκπαίδευση για όλο το νομό έχει έναν κοινωνικό λειτουργό και έναν ψυχολόγο και αναγκαζόμαστε πάλι η Υπηρεσία μας ότι έχει σχέση με τα παιδιά να ασχολείται η Υπηρεσία μας.

Τελειώνοντας θα μπορούσαμε οι Δήμοι μέσω της ΚΕΔΕ και με τη βοήθεια της ΕΕΤΑΑ να προτείνουμε τη δημιουργία εργαλείων διάγνωσης των τοπικών αναγκών και όχι κεντρικά, την υποστήριξη και κατάρτιση ενός κοινωνικού προγράμματος στα πρότυπα τεχνικού προγράμματος όπως έχει κάθε Δήμος και να κοιτάμε για την υλοποίησή του, τον σχεδιασμό έξυπνων εφαρμογών διευκόλυνσης της Κοινωνικής Πολιτικής και τη στελέχωση των Υπηρεσιών όχι οριζόντια αλλά στο πλαίσιο των θέσεων σύμφωνα με των αναγκών που προκύπτουν από την εφαρμογή του κοινωνικού προγράμματος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον Γρηγόρη γι αυτά που έχει κάνει εκεί και στον Δήμο αλλά και στην ΠΕΔ. Έχουμε τις τελευταίες παρεμβάσεις. Πριν δώσουμε το λόγο στον Γεράσιμο (...) να καλέσω στο βήμα τον κύριο Αντώνη Διαμαντή τον Πρόεδρο του ΠΑΣΕΚΔΑΠ. Εμείς συνέχεια τα λέμε από κοντά, θα τα ακούσουμε και στο Συνέδριο τώρα. Αντώνη, πέντε λεπτά.

Α. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ: Ευχαριστώ κύριε Γραμματέα. Μία πρώτη παρατήρηση είναι ότι θα περιμέναμε να έχουμε μία προτεραιότητα πριν φύγει η κυρία Υπουργός. Τώρα θα τα πούμε σε άδειες καρέκλες. Ούτε καν η Γραμματέας δεν θα ακούσει.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αν είναι γι αυτό να ξέρεις ότι με την Υπουργό έχουμε συναντήσεις και βρισκόμαστε και στην Αθήνα και τα λέμε και εκεί.

Α. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ: Εμείς δεν την έχουμε δει ποτέ την κυρία Υπουργό. Δεν πειράζει.

Θα ξεκινήσω πολύ γρήγορα με το δημογραφικό. Μία πολύ γρήγορη απάντηση στη σελίδα 76, όσο προλάβουμε να το διαβάσουμε. Στα αποτελέσματα της τοπικής κοινωνίας δεν αναφέρει πουθενά τα ΚΔΑΠ. Τίποτα. Βέβαια όταν συντάχθηκε αυτό και εκεί δεν κληθήκαμε να πούμε κάτι, αν και έχουμε δώσει τις θέσεις μας για το δημογραφικό στο Υπουργείο.

Όπως ξέρουμε, πολύ γρήγορα να πω, και θα συμφωνήσουμε με την Πρόεδρο της Επιτροπής καταρχήν, την κυρία Ανδρεάδου, τελειώνει το πρόγραμμά μας φέτος. Από όλους τους ομιλητές δεν ακούσαμε τίποτα για το εργασιακό, δηλαδή ότι περίπου 3.000 εργαζόμενοι θα μείνουν στο δρόμο. Ούτε η κυρία Υπουργός είπε τίποτα για αυτό. Αντιθέτως μας είπε εδώ πριν από λίγο ότι δεν ξέρει τι θα γίνει με τα ΚΔΑΠ. Κάθε χρόνο λοιπόν μένουν έξω 60.000 παιδιά, άρα ήτανε όχι αλήθεια αυτό που είπε η κυρία Υπουργός, 60.000 και πλέον. Έχουμε χάσει το λογαριασμό. Δεν ήταν αλήθεια αυτό που είπε ότι δώσατε χρήματα περισσότερα. Αυτό δεν σημαίνει

ότι επειδή δώσαν χρήματα περισσότερα αξιοποιήθηκαν αυτά τα χρήματα γιατί μείνανε πολλά παιδιά έξω με πλήρη φάκελο.

Βέβαια να υπενθυμίσουμε εδώ ότι εμείς έχουμε πάγια θέση για τη χρηματοδότηση των δομών βάσει του λειτουργικού κόστους. Έχουμε δώσει επανειλημμένως τις θέσεις μας και στην ΚΕΔΕ αλλά και στο Υπουργείο αλλά ακόμα δεν έχουμε καμία απάντηση για αυτό το θέμα. Είμαστε λοιπόν ένας σύλλογος εκπαιδευτικών καταρχήν που έχουμε το εξής παράδοξο. Ενώ το ΦΕΚ μας παίρνουνε ως ΠΕ και ΤΕ και μπορεί το πρωί κάποιοι από εμάς να είναι αναπληρωτές σε σχολεία, το απόγευμα στα ΚΔΑΠ δεν αναγνωρίζεται η παιδαγωγική μας επάρκεια. Σε μία διαδικτυακή πριν από λίγο καιρό με την ΚΕΔΕ συνεδρίαση, θα το θυμάστε κύριε Γραμματέα αυτό, είχαμε συζητήσει και για μία έκτακτη χρηματοδότηση περίπου 15 εκατομμύρια τύπου Φιλόδημος, έπεσε και αυτό στο κενό. Ακόμα το περιμένουμε. Καμία απάντηση.

Οι Δήμοι στενάζουνε, οι εργαζόμενοι δεν πληρώνονται και σήμερα η Υπουργός πάλι θα πω ότι μας είπε ότι δεν ξέρει τι θα γίνει με εμάς. Μέχρι 31 Αυγούστου είναι τα ΚΔΑΠ και τα ΚΔΑΠ-ΑμεΑ, μετά δε γνωρίζει κανείς το μέλλον όλων αυτών των πραγμάτων. Εμείς οι εργαζόμενοι μαζί με τους εργαζόμενους των παιδικών σταθμών δυστυχώς έχουμε μία πρωτιά. Ποια; Ότι πάνω από 20 χρόνια είμαστε συμβασιούχοι στις ίδιες θέσεις και με το ίδιο επιστημονικό αντικείμενο και παραμένουμε συμβασιούχοι με επισφαλείς θέσεις εργασίας και περιορισμένα εργασιακά δικαιώματα έναντι των μόνιμων υπαλλήλων του δημοσίου και των ΟΤΑ.

Εδώ ένα σχόλιο κυρία Αράπογλου για την ισότητα. Ελπίζουμε να μην εξαντληθεί μόνο στα δύο φύλα αλλά και στα εργασιακά γιατί εμείς είμαστε συμβασιούχοι πολύ χαμηλής ταχύτητας σε σχέση με άλλους συμβασιούχων στους Δήμους. Ξέρω ότι διεκδικείτε όλοι οι Δήμαρχοι τη μονιμοποίησή μας αλλά ως στιγμή πάνω από 50.000

εργαζόμενοι σύμφωνα και το πέρασμά μας στους Δήμους παραμένουμε με επισφαλείς θέσεις εργασίας.

Οι προτάσεις μας λοιπόν είναι μία υιοθέτηση ενός συστήματος βασισμένο στην κάλυψη του λειτουργικού κόστους των δομών. Έχουν αποδείξει ότι με μισά χρήματα θα μπορούσαν να λειτουργούν όλοι οι σταθμοί, όλα τα παιδιά χωρίς οικονομικά κριτήρια, αυτό που διεκδικούμε, να μπουν μέσα σε αυτές τις δομές και όλοι οι υφιστάμενοι εργαζόμενοι να μονιμοποιηθούν. Κάλυψη με ωφελούμενα παιδιά και παιδιά με αναπηρία λοιπόν όλων των διαθέσιμων θέσεων του δικτύου των δημοτικών δομών, παρέμβαση που συνδράμει καίρια και στην συνολική εθνική δέσμη μέτρων και την επίλυση του δημογραφικού.

Με αυτή την πρότασή μας λοιπόν τεράστια εξοικονόμηση πόρων για την ομαλή και βιώσιμη λειτουργία των συγκεκριμένων κοινωνικών δομών επιτυγχάνεται. Δύο, μεγάλη αύξηση του αριθμού των εξυπηρετούμενων παιδιών με τη διάθεση όλων των θέσεων του δικτύου των δομών στις ενδιαφερόμενες οικογένειες με άμεσα και απτά θετικά αποτελέσματα στη στήριξη της οικογένειας και ομαλοποίηση μετά από δύο δεκαετίες των εργασιακών συνθηκών.

Αγαπητοί φίλοι χθες πληροφορηθήκαμε από την ΕΕΤΑΑ που έχουμε μία πάρα πολύ καλή συνεργασία, και με την κυρία Πέππα τη διευθύντρια της Κοινωνικής Πολιτικής, ότι 85% όπως έχει ήδη ειπωθεί εδώ από αυτό το βήμα, 85% πήγανε χρήματα στους ιδιώτες και μόνο 15% στα δημοτικά ΚΔΑΠ. Αυτό και μόνο λέει πάρα πολλά. Ποια είναι λοιπόν αυτή η κυβερνητική πολιτική που στερεί στους Δήμους, στους γονείς, στα παιδιά και στους εργαζόμενους την δωρεάν απόδοση αυτών των φοβερά σημαντικών υπηρεσιών; Είναι αυτή η κοινωνική πολιτική που θέλει τις δομές βορά στο κέρδος και όχι στη βοήθεια των ασθενέστερων οικογενειών, των ασθενέστερων κοινωνικών τάξεων και ομάδων. Να πάψουμε πια να είμαστε εποχικοί εργαζόμενοι, να μονιμοποιηθούμε.

Και ένα ακόμα πράγμα που θέλω να σας πω. Όταν έρχεται ένα παιδί στα ΚΔΑΠ, γιατί στα ΚΔΑΠ τους πρώτους που βλέπουνε δεν είναι ούτε οι Δήμαρχοι, ούτε οι Αντιδήμαρχοι, ούτε οι διευθυντές. Είμαστε εμείς. Όταν λοιπόν έρχονται οι γονείς και τα παιδιά και μας ρωτούν γιατί φέτος δεν είμαστε στα ΚΔΑΠ, εμείς δεν μπορούμε να τους πούμε για τα οικονομικά κριτήρια.

Παρακαλούμε λοιπόν την ΚΕΔΕ, παρακαλούμε πάρα πολύ όλους τους αρμόδιους φορείς χθες, θα συμφωνήσουμε με τον κύριο Δανιηλίδη, τώρα να συσταθεί ομάδα εργασίας που λέγαμε κυρία Ανδρεάδου και δεν έχει ακόμα συσταθεί αυτή η ομάδα εργασίας, για να κάνουμε τις προτάσεις μας. Σας παρακαλούμε λοιπόν πολύ να καλέσετε γρήγορα όλους τους θεσμικούς παράγοντες και να δώσουμε τις προτάσεις μας στο Υπουργείο. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Αντώνη. Περίμενε λίγο Γεράσιμε. Να δώσουμε λίγο τον λόγο στον Ξενοφών Βεργίνη, Δήμαρχο Λευκάδας για δύο λεπτά. Πέντε λεπτά δικαιούται αλλά είπε για δύο. Και μετά εσύ αγαπητέ συνάδελφε και στέλεχος της ΚΕΔΕ. Εσύ θα κλείσεις μαζί με την Γενική μας.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε ευχαριστώ πάρα πολύ. Πραγματικά με υποχρεώνετε. Δεν θα πω πολλά γιατί δεν χρειάζεται, έχουν ειπωθεί τόσα. Εκείνο που θέλω απλά μόνο να σχολιάσω, πραγματικά βομβαρδιζόμαστε κάθε μέρα, κάνω παρένθεση. Εγώ έχω υπηρετήσει το ξέρετε όλοι σας σε πάρα πολλούς Οργανισμούς και σε πολλές θέσεις. Τώρα που έγινα Δήμαρχος η πολυφωνία και ο πολυσχεδιασμός έρχεται να εμπλέξει πάρα πολλές Υπηρεσίες, πολλά Υπουργεία, πολλές Γενικές Γραμματείες και πραγματικά γίνεται ένα χάος. Αν δε έχεις Υπηρεσίες όπως όλοι τις ξέρουν, τουλάχιστον εγώ τις βλέπω, κάποτε είχα κάνει και στην αντιπολίτευση στον Δήμο Λευκάδας και πίστευα αυτή τη φορά ότι θα βρω καλύτερο Δήμο, καλύτερη Διοίκηση, καλύτερη διαχείριση.

Τώρα μάλιστα με την ψηφιακή διακυβέρνηση πίστευα ακόμα περισσότερο κύριε Πρόεδρε.

Δυστυχώς όμως η πολυπλοκότητα και κυρίως η αδυναμία που έχει ο Δήμαρχος να αποφασίσει και να εκτελέσει κύριε Πρόεδρε το εννοώ, είναι απίστευτο. Οπότε με προβληματίζει η λέξη...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Η Βουλή νομοθετεί και από ότι ξέρω έχετε κάνει και βουλευτής, και εσείς και άλλοι εδώ συνάδελφοι άρα λοιπόν δεν είχατε νομοθετήσει.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Σας βεβαιώνω Πρόεδρε ότι όταν ήμουν βουλευτής και μπορείτε να ρωτήσετε, και μάλιστα εδώ έχω δει και αγαπητούς φίλους συνδικαλιστικά και λοιπά όλοι με ξέρουν. Εγώ φρόντιζα πάντοτε ότι λέω να είναι απλό και κυρίως κατανοητό και εφαρμόσιμο. Εδώ δεν υπάρχει και για αυτό θα μιλήσω μέσα, για αυτό σας ζήτησα δύο λεπτά.

Εδώ λοιπόν έχουμε επίσης ένα πρόβλημα κύριε Πρόεδρε. Μιλάω, κοινωνική πολιτική, κοινωνική συνοχή και οικογένεια, και υγεία και ισότητα. Κοιτάζτε, δεν μπορεί, είναι ένα νέο Υπουργείο. Έχω προβλήματα, παραδείγματος χάριν με την παιδεία, παιδικοί σταθμοί, νηπιαγωγείο και δεν ξέρω και δεν μπορώ να κάνω τίποτε. Που να απευθυνθώ; Σε αυτό το Υπουργείο, σε άλλο Υπουργείο, σε άλλα Υπουργεία; Για τα θέματα υγείας, για τα θέματα πρόληψης, για τα θέματα να αυξήσω τον αριθμό κάπου. Λέμε ότι οι οικογένειες πρέπει να διευκολυνθούν και επειδή εδώ η βασική λέξη ποια είναι; Η οικογένεια κύριε Πρόεδρε, η βασική λέξη είναι η οικογένεια. Δεν είναι (...) λέξεις, είναι η οικογένεια. Άρα λοιπόν μία μητέρα που θέλει να δουλέψει και συγχρόνως να κάνει και παιδιά, πέστε μου δεν πρέπει να τις διασφαλίσουμε μία θέση για τον παιδικό σταθμό η κυρίως για το νηπιαγωγείο ή προσχολική ηλικία; Είναι το πρώτο που πρέπει να κάνω. Ε, λοιπόν σας λέω αυξήθηκαν κατά ένα 5% κάτω τα παιδιά. Τα παιδιά λοιπόν φέτος είχα περισσότερα από ότι ήταν πέρυσι. Πέστε μου τι θα τα κάνω; Δεν έχω καμιά διευκόλυνση διότι ορίζεται ο αριθμός των εκπαιδευτικών κατά αριθμό παιδιών

και λόγω της ειδικής αυτής κατάστασης νηπιαγωγείο δεν μπορείς να βάλεις προσχολική. Άμα βάλεις περισσότερα παιδιά. Ωραία, τώρα που είναι παραπάνω τι θα πρέπει να κάνουμε; Δεν θα πρέπει να προνοήσουμε τι θα τα κάνουμε αυτά τα παιδιά; Έρχονται λοιπόν οι γονείς και βλάστημανε και πετροβολούν. Άδικο; Δίκιο. Δεν πρέπει λοιπόν ένα χρόνο πριν, δύο χρόνια πριν, παρακαλώ κύριε Πρόεδρε και θέλω να σημειωθεί αυτό. Δηλαδή προγραμματισμός, λείπει. Αποτελεί προϋπόθεση καλής διοίκησης και διαχείρισης. Δε γίνεται διαφορετικά. Δηλαδή να μην ξέρω εγώ πριν ακριβώς τι θα έχω του χρόνου ή τον επόμενο χρόνο; Και αφού τα έχω και τα δίνω μου απαντάνε, δεν είναι η ώρα τώρα. Μα, τι δεν είναι η ώρα; Σας λέω λοιπόν ότι του χρόνου θα έχω τόσα παιδιά, το έκανα. Απάντηση καμιά.

Θέλω λοιπόν να τονίσω εδώ να βρούμε πρακτικές λύσεις. Οι πρακτικές λύσεις όμως ξεκινάνε από τις νομοθετικές διευθετήσεις. Αλλά για να κάνεις μία νομοθετική αλλαγή κύριε Πρόεδρε επειδή πράγματι πέρασα από τα έδρανα της Βουλής, απαιτείται όχι παραπάνω από πέντε λεπτά. Ενώ όλοι λέμε ότι, που να τα αλλάξεις αυτά, δεν έχει τίποτε. Αστεία πράγματα. Αλλά για να το κάνεις αυτό πρέπει να δέσεις αυτό το θέμα που σου δίνουν οι πολίτες και το οποίο πάει είτε στον βουλευτή είτε δεν πάει. Αλλά τώρα ο Δήμος ο οποίος έχει τη δυνατότητα να απευθύνεται απευθείας δεν πρέπει να διεκπεραιωθεί; Πόσο χρόνο χρειάζεται να διεκπεραιωθεί; Αυτά λοιπόν τα απλά πράγματα θα πρέπει και τώρα που έχουμε ψηφιακή διακυβέρνηση, ποια ψηφιακή διακυβέρνηση κύριε Πρόεδρε; Και αυτή και τελειώνω γιατί δεν θέλω να σας πάρω το χρόνο. Σας ευχαρίστησα που μου δώσετε τα δύο λεπτά.

Ψηφιακή διακυβέρνηση κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε να ακούσετε αυτό που λέω. Ζήτησα από το Δήμο να κάνω το αυτονόητο, ψηφιακή εφαρμογή, το πρώτο που θα έπρεπε να είναι, ψηφιακό πρωτόκολλο. Ούτε ψηφιακό πορτοφόλι. Ότι λέω να καταγράφεται κύριε Πρόεδρε γιατί απολογούμαι. Υπήρχε το ηλεκτρονικό προς τα

έξω. Και προς τα έσω; Τι μου θύμισε; Όταν πήγα τότε Διοικητής στον ΟΓΑ. Είχε πρωτόκολλο ιδιόγραφο, δια χειρός δεν είχε ηλεκτρονικό και το πρώτο που έγινε ψηφιακά το έκανα εγώ στον ΟΓΑ. Εδώ λοιπόν δεν έχω και παρακαλώ να σημειωθεί αυτό. Πρέπει να βοηθηθούν οι Δήμοι να κάνουν ψηφιοποίηση. Αλλά πώς θα γίνει η ψηφιοποίηση όταν όλοι οι εργαζόμενοι έχουν μία ηλικία που δεν έχουν διδαχτεί, δεν υπάρχει προϋπηρεσία γνώσης επομένως λοιπόν χρειάζεται να κάνουμε τι; Να κάνω μία εκπαίδευση. Εκπαίδευση ζητάω να γίνει, δεν υπάρχει. Ζητάω κάποια χρήματα από τον προϋπολογισμό να μούνε για εκπαίδευση, δεν προβλέπεται. Ε, τι θα γίνει; Ούτε Διοίκηση μπορώ να κάνω ούτε διαχείριση μπορώ να κάνω. Αλλά ούτε ψηφιοποίηση μπορεί να κάνω. Και όταν ζήτησα από κείνους που ξέρουν, όταν τελικά ζήτησα εσωτερικά, διοικητικά, είπα ελάτε εδώ να ορίσουμε μία εβδομάδα για μία δεύτερη μετά αργότερα βδομάδα να γίνει ένα σεμινάριο. Ξέρετε ποιοι μου αρνήθηκαν; Αυτοί που ξέρουν ψηφιοποίηση. Οι περισσότεροι όμως δεν έχουν ιδέα. Γιατί ρε παιδιά το κάνετε; Γιατί αυτοί θέλουν να έχουν το προνόμιο να γνωρίζουν. Ε, τότε όμως όλοι οι άλλοι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Άρα λοιπόν πρέπει το κράτος να προβλέψει. Λέει για ψηφιοποίηση. Δώστε μας τουλάχιστον έναν προϋπολογισμό 5.000-10.000 ευρώ να κάνουμε έστω αυτά τα σεμινάρια.

Κύριε Πρόεδρε ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και εγώ ευχαριστώ πάρα πολλά αλλά νομίζω ότι είχατε και εδώ τα ψηφιακά.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Τσιμπολογήματα έκανα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Λοιπόν ο Γεράσιμος Φεσσιάν... Καταρχήν υπάρχουν προγράμματα, για να συνεννοηθούμε. Βάλτε τις Υπηρεσίες σας να ψάξουν, υπάρχουν προγράμματα τα οποία αφορούν τα ψηφιακά. Είναι πολλά εκατομμύρια ευρώ, υπάρχει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης για πρώτη φορά από αυτή την κυβέρνηση επιτέλους να πάμε παρακάτω. Μην όλο γκρινιάζουμε.

Γεράσιμε έλα και να πω κάτι πριν κλείσει. Ο Κωνσταντίνος ο (...) είναι εδώ; Έχει κάνει ένα ερώτημα το οποίο αφορά το πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής. Πάρε εσύ το λόγο πριν κλείσουμε. Θα το κρατήσω όμως εγώ αυτό για να το έχω μαζί μου στην Αθήνα για να το δούμε και παρακάτω. Εντάξει; Συγνώμη Γεράσιμε. Έλα Γεράσιμε, πέντε λεπτά.

Γ. ΦΕΣΣΙΑΝ: Ευχαριστώ Δημήτρη. Σας ευχαριστώ φίλες και φίλοι. Η δική μου παρέμβαση ως και ως άτομο με αναπηρία περισσότερο και ευχαριστώ και τον Λευτέρη, έχει να κάνει καθαρά με τα θέματα τα δικά μας τα οποία τα έχουμε θέσει στη διαβούλευση Εθνικής Στρατηγικής που κάναμε ως Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας. Η Εθνική Στρατηγική για τα άτομα με αναπηρία δεν έχει ακόμα βρεθεί σε εξέλιξη και αυτό είναι ένα αρνητικό δεδομένο γιατί δεν ξέρουμε προς τα πού βαδίζουμε, έχουμε μείνει σε ένα παλιό πλαίσιο ενώ οι ανάγκες διαρκώς αυξάνονται.

Τρεις ανάγκες στις οποίες έχουμε εστιάζει είναι καθαρά σε θέματα που αφορούν την καθημερινότητα μιας και μιλάμε για τη στέγαση. Είναι δυνατόν να βγαίνει το πρόγραμμα Το Σπίτι μου II και να μην έχει σημείο αναφοράς τα άτομα με αναπηρία; Για ποια ισονομία μιλάμε αλλά και για ποια ισότητα μιλάμε;

Ξέρετε αγαπητή Χρύσα ότι, γυρνώντας στο δεύτερο θέμα, το 90% των γυναικών ατόμων με αναπηρία δεν έχουν πρόσβαση στην εργασία και πολλές από αυτές δεν έχουν πρόσβαση σε γυναικολογικές εξετάσεις. Βέβαια δεν θέλετε να σας πω τι συμβαίνει με το σύνολο των ατόμων με αναπηρία και την υγειονομική τους περίθαλψη. Βρίσκονται πολύ πιο κάτω από το μέσο όρο του κάθε έλληνα και της κάθε ελληνίδας.

Και κλείνοντας με το τελευταίο. Επειδή θα πας Δημήτρη να κουβεντιάσετε με την ΔΥΠΑ σας παρακαλώ πάρα πολύ να θέσετε πάλι το πρόγραμμα των νέων θέσεων εργασίας για τα άτομα με αναπηρία γιατί μετά το νόμο που έφερε την αναστολή της λειτουργίας των Αναπτυξιακών Επιχειρήσεων μας, μας έχει φέρει

πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να κάνουμε τις προσλήψεις που κάναμε τα προηγούμενα χρόνια και όπως καταλαβαίνετε με ένα ευρύ κοινωνικό φάσμα, το 84% των ατόμων με αναπηρία να βρίσκονται στην ανεργία, δεν μπορούμε να μιλάμε ούτε για κοινωνική πολιτική, ούτε για κοινωνική συνοχή, ούτε για οικογένεια, ούτε για υγεία, ούτε για ισότητα.

Αρα λοιπόν, και κλείνω με αυτό, πρέπει να ανασκουμπωθούμε λίγο γιατί πολύ σωστά όπως και το πρόγραμμα της οικογενειακής εναρμόνισης θα έρθει να πει η Ευρωπαϊκή Ένωση έχετε πάρει πέντε κοινοτικά πλαίσια στήριξης, έξη με αυτό και άλλο ένα ταμείο ανάκαμψης και τα προβλήματα αυτά διαρκώς τα μεταφέρετε στο επόμενο. Επειδή λοιπόν θα το αντιμετωπίσουμε σε ενάμιση χρόνο με το πρόγραμμα της κοινωνικής εναρμόνισης προειδοποιώ ότι θα το αντιμετωπίσουμε και με άλλα προγράμματα και θα πρέπει ως Τοπική Αυτοδιοίκηση να κινηθούμε παρά πολύ γρήγορα και πάρα πολύ συντεταγμένα. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Ο κύριος Κωνσταντίνος (...) έχει το λόγο.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε και Γενικό Γραμματέα. Πολύ επιγραμματικά να πω δύο πράγματα. Είμαι ο επιστημονικός συνεργάτης της Περιφερειακής Ένωσης Δυτικής Ελλάδας στην ΠΕΔ στην Πάτρα. Έχουμε ασχοληθεί συγκεκριμένα με το θέμα του δημογραφικού και της απεrhμωσης της υπαίθρου γιατί σε εμάς είναι μείζον θέμα. Και βάσει αυτού κάναμε επαφές με άλλες Περιφέρειες και Δήμους, έχουμε συγκεντρώσει καλά παραδείγματα και πρακτικές και από την Ισπανία και από την νότια Ιταλία που έχουν αντίστοιχα προβλήματα τα οποία θέλουν να τα δώσουμε υπόψη και στην ΚΕΔΕ, και στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου ούτως ώστε να τα αξιοποιήσουν και στο σχεδιασμό και την εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής.

Νομίζω ότι πρέπει να πάμε και παραπέρα από τη μελέτη του ΙΤΑ που ήταν πολύ χρήσιμη και το επόμενο βήμα στην εξειδίκευση

θα πρέπει να είναι να κερδίσουμε χρόνο. Και όπως βλέπουμε από τα παραδείγματα και των άλλων χωρών νομίζω πρέπει να γίνει κατανοητό ότι με την παραδοσιακή διαδικασία της πολιτικής που μπορεί να πάρει είκοσι χρόνια να αξιολογήσουμε μία παρέμβαση και τα λοιπά, δεν θα καταφέρουμε να αντιμετωπίσουμε τον κίνδυνο της ακραίας ερήμωσης. Οπότε πρέπει να πάμε με τη λογική των ταχύρρυθμων παρεμβάσεων στις περιοχές που έχουν ακραία ερήμωση όπως δείχνει και η μελέτη του ΙΤΑ και να δημιουργηθεί μία πιλοτική παρέμβαση έστω σε 4-5 ή 10 περιοχές. Νομίζω που μπορεί να ακούγεται άσχημο ότι θα εξαιρέσουμε κάποιους αλλά στα μέρη τα οποία υποφέρουν από ακραία ερήμωση και πραγματικά καταρρέουν οικισμοί και κοινότητες, πρέπει κάτι να γίνει στον τομέα αυτό.

Και επίσης οι δράσεις αυτές νομίζω καλό θα ήταν να δούμε και το νεοσύστατο Υπουργείο πώς μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω σε σχέση και με την πολύ καλή σχέση που έχει δημιουργήσει με τον ΟΟΣΑ και την Γενική Διεύθυνση Μεταρρυθμίσεων όπου η Γενική Διευθύντρια Μεταρρυθμίσεων δήλωσε όπως διαβάσαμε πρόσφατα ότι εμπνεύστηκε από την Ελληνική Εθνική Στρατηγική. Επομένως στο κομμάτι αυτό νομίζω υπάρχει μία ανοιχτή συνεργασία που μπορεί να αξιοποιηθεί και να εισρεύσει επιπλέον τεχνογνωσία και χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οπότε ενδεχομένως και από τον ΟΟΣΑ και την Παγκόσμια Τράπεζα για να δούμε πως μπορεί να δρομολογηθεί αυτό πιο ουσιαστικά και να μη μείνουμε μόνο σε αναλύσεις εμπειρογνομόνων και τα λοιπά αλλά να βρέξουμε και τα χέρια μας και τα πόδια μας και να κάνουμε δουλειά συγκεκριμένα επί τόπου εκεί που πρέπει. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να κλείσουμε αυτή την πρώτη πρωινή ενότητα. Να πω ότι πραγματικά θεωρώ ότι ακούστηκαν πάρα πολλές απόψεις από πάρα πολλούς συναδέλφους, η Υπουργός εξέφρασε και εξεδήλωσε την πολιτική την κυβερνητική και η Γενική Γραμματέας αλλά δεν παύει να υπάρχουν ανοιχτά ζητήματα.

Δεν είμαστε μηδενιστές, δεν λέμε ότι δεν γίνεται τίποτα, δεν λέμε ότι δεν προχωράει τίποτα άλλα όπως η ζωή προχωρά έτσι υπάρχουν και καινούργια ζητήματα τα οποία μπαίνουν διότι αν μιλάγαμε για τα θέματα της στέγασης των δημοτικών υπαλλήλων, δημοσίων υπαλλήλων πριν λίγα χρόνια θα λέγαμε, τι συζητάμε; Αν μιλάγαμε για το δημογραφικό πριν 15-20 χρόνια πάλι θα λέγαμε, τι συζητάμε. Για την οικογένεια και άλλα θέματα, για την παιδική βία, όλα αυτά τα οποία συμβαίνουν. Άρα λοιπόν βλέπετε ότι είναι ένα δυναμικό σύστημα το οποίο συνεχόμενα αλλάζει και πρέπει να προσαρμόζεται. Η Αυτοδιοίκηση είναι εδώ η οποία είναι ο πυρήνας της κοινωνικής για να ζητά να διεκδικεί πολιτικές για να τις εφαρμόσει που; Στην κοινωνία. Διότι Αγαπητή Κατερίνα τα χρόνια και του προσφυγικού αλλά και της πανδημίας και γενικά των κρίσεων των τελευταίων μνημονιακών χρόνων εάν δεν υπήρχε η Αυτοδιοίκηση πίστεψέ με, το ξέρουν όλοι οι συνάδελφοι εδώ, δεν θα υπήρχε σήμερα κοινωνία να συζητάμε.

Αυτό πρέπει να το αναγνωρίσει η όποια πολιτεία με την όποια της έκφανση. Δεν ζητάμε παράλογα πράγματα, ζητάμε να μπορούμε να κάνουμε τη δουλειά μας, αυτό το οποίο έχουμε δηλώσει την ύπαρξή μας. Δεν μπορεί να μην έχουμε προσωπικό στις κοινωνικές δομές. Δηλαδή οι κοινωνικοί λειτουργοί έχουν να μπει νέο αίμα κοινωνικών λειτουργών στις Υπηρεσίες δεν ξέρω και εγώ από πότε. Και μάλιστα είχαμε κληρονομήσει με τον Καλλικράτη, θυμάται ο Σίμος και οι παλιοί, τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των τότε Νομαρχιών που έγιναν Περιφερειακές Υπηρεσίες και πήγαν στους Δήμους. Μιλάμε τώρα...

Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ότι πρέπει να το δούμε όλο αυτό σφαιρικά, να το συζητήσουμε γιατί θα πρέπει να πάμε με έναν νέο οδικό χάρτη. Δεν μπορούμε να συζητάμε πάλι τα ίδια, πάλι τα ίδια και να μη γίνεται τίποτα. Πρέπει να έχουμε ένα χρονοδιάγραμμα. Ξέρουμε τη διάθεση την οποία έχετε, ξέρουμε ότι δεν είναι το Υπουργείο το συγκεκριμένο για να σηματοδοτήσει κάτι διαφορετικό,

το εκτιμούμε, το βλέπουμε αλλά πιστέψτε και εμάς. Δεν τα λέμε εδώ και οι συνάδελφοι όλοι γιατί θέλουν να τα πουν ούτε έχουν κανένα βίτσιο να κάθονται και να λένε τώρα τι δεν έχουν. Βγάζουνε αγωνία.

Το Βοήθεια στο Σπίτι που κάναμε αγώνα η Αυτοδιοίκηση για να μπορέσει να γίνει αυτή η προκήρυξη και έγινε αυτό που έγινε τέλος πάντων όπως έγινε, μετά από πάρα πολλά χρόνια, είναι βασικός πυλώνας για κάθε μικρό επαρχιακό Δήμο αλλά και αστικό Δήμο, και αστικές περιοχές που έχουν άτομα τα οποία έχουν τεράστια προβλήματα, μεγάλους ανθρώπους σε ηλικία, έχουμε τα ΚΑΠΗ, έχουμε δηλαδή ζητήματα που αφορούν που έχει γεννήσει η οικονομική κρίση.

Όλο λοιπόν αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να το βάλουμε από κοινού σε μία νέα ρότα. Ξέρω ότι η Σοφία έχει τη διάθεση και αυτή την οδηγία από τον Πρωθυπουργό να προχωρήσει αυτά τα ζητήματα. Είμαστε ανοιχτοί στην κουβέντα, θέλουμε να έχουμε θετικά αποτελέσματα διότι επαναλαμβάνω δεν αφορά τα Δημοτικά μας Συμβούλια, ούτε τους εαυτούς μας. Αφορούν την κοινωνία που εκεί καθημερινά και εσείς αλλά και εμείς πάμε και απευθυνόμεθα.

Άρα λοιπόν κλείνω με την ευχή ότι αυτά που ακούσαμε εδώ να είναι η αρχή για μία περαιτέρω νέα πορεία στα κοινωνικά ζητήματα, τα θέματα ισότητας, τα προνοιακά, τα ΚΔΑΠ, τους παιδικούς σταθμούς ώστε να δημιουργήσουμε μία ασφαλή Αυτοδιοίκηση, μία ασφαλή χώρα και να θωρακίσουμε και τα παιδιά μας και τις οικογένειές μας.

Σε ευχαριστούμε που είσαι εδώ μέχρι το τέλος, και τη Σοφία. Ευχαριστώ όλους σας για την παρουσία και φυσικά τα μέλη των Επιτροπών και τα Προεδρεία για τη σοβαρή δουλειά την οποία έκαναν.